

2% DÉL-SZLOVÁKIÁBAN

Nagy Myrtil

Lilium Aurum Könyvkiadó, 2005

Fórum
Információs Központ

2% Dél-Szlovákiában

NAGY MYRTIL

2% Dél-Szlovákiában

Fórum Információs Központ
Lilium Aurum Könyvkiadó
2005

A kötet megjelenését a
Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma támogatta.
Kniha vyšla s finančnou podporou
Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

© Fórum Információs Központ, 2005
© Nagy Myrtil, 2005

ISBN 80-8062-289-2

Tartalom

Táblázatok jegyzéke	7
Grafikonok jegyzéke	9
Előszó	11
A „százalékos adományozás” Európában	13
Magyarország	13
Lengyelország	16
Litvánia	18
Románia	20
A 2%-os törvény Szlovákiában	23
Kedvezményezett szervezetek	23
Az adójuk 2%-ról nyilatkozók	28
Magánszemélyek	28
Önállóan adózó magánszemélyek	28
Alkalmazottak	29
Jogi személyek	29
Az adóhivatalok	30
A százalékos adományozás Szlovákiában a számok tükrében	33
Országos adatok	34
Dél-szlovákiai eredmények	39
Pozsony	43
Szenci járás	45
Dunaszerdahelyi járás	46
Galántai járás	47
Vágsellyei járás	48
Komáromi járás	49
Érsekújvári járás	50
Nyitrai járás	51
Lévai járás	52
Nagykürtösi járás	53
Losonci járás	54
Rimaszombati járás	55
Nagyrócei járás	56
Rozsnyói járás	57
Kassa-vidék	58
Kassa város	59
Tóketerebesi járás	60
Nagymihályi járás	61
Tanulságok	61
Az „1%-os törvény” társadalmi hatása Magyarországon és Szlovákiában (Mészárosné Lampl Zsuzsanna–Tóth Károly)	63

A civil szektor fejlődése a két országban	
– az 1%-os törvény elfogadása	64
Az „1%-os törvény” értelme	65
Kik nyilatkoztak?	74
Tanulságok	77
Civil szervezetek kampányainak esettanulmányai	81
Filokália Nonprofit Szervezet	81
A szervezet kampánymódszerei	81
Barkáért Polgári Társulás	82
A szervezet kampánymódszerei	83
5.3. PRO GAUDIO Polgári Társulás	84
A szervezet kampánymódszerei	84
Fundament Polgári Szervezet	85
A szervezet kampánymódszerei	86
Jövő 2000 Alapítvány	88
Az alapítvány kampánymódszerei	88
Kampánylépések	89
A támogatás felhasználása	89
Selye János Kollégium	90
A szervezet kampánymódszerei	90
Kampánylépések	91
Nefelejcs Polgári Társulás	92
A szervezet kampánymódszerei	92
Civil szervezetek kampánymódszerei	95
A szervezeti kommunikációról dióhéjban	95
Kampánymódszerek	98
Kik képezik a szervezet „2%-os kampányának” célcsoportját?	99
A célcsoport elérésének módjai	101
Az információ és az időzítés	106
A kampány értékelése	107
Mellékletek	109
1. Törvény a jövedelemadó 2%-ának közhasznú célokra történő felhasználásáról	111
2. Nyilatkozat a személyi jövedelemadó 2%-ának felhasználásáról (alkalmazottak részére)	116
3. Az Üzleti Közlönyben a jövedelemadó 2%-a felhasználásáról szóló közlemény (minta)	118
4. A 2002-ben, 1%-os felajánlásból részesedett magyar szervezetek jegyzéke	119
5. A 2003-ban, 1%-os felajánlásból részesedett magyar szervezetek jegyzéke	123
6. A 2004-ben, 2%-os felajánlásból részesedett magyar szervezetek jegyzéke	126
Felhasznált irodalom	129
A könyvben szereplő helységnevek jegyzéke	131

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat. Az 1%-os felajánlások magyarországi statisztikáinak változásai	16
2. táblázat. Természetes és jogi személyek százalékos adományozása évenkénti bontásban.....	34
3. táblázat. Az egy szervezetre eső átlagtámogatás évenkénti bontásban	35
4. táblázat. A 2%-ból részesedett magyar szervezetek számának alakulása éves bontásban.....	40
5. táblázat. Magyar és nem magyar szervezetek százalékos átlagtámogatása éves bontásban	40
6. táblázat. Szervezetek százalékos bevétele a magyar nemzetiségű lakosság arányához képest a járásokban, éves bontás	41
7. táblázat. Pozsony város	43
8. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek Pozsonyban	44
9. táblázat. Szenci járás.....	45
10. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Szenci járásban.....	45
11. táblázat. Dunaszerdahelyi járás	46
12. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Dunaszerdahelyi járásban	46
13. táblázat. Galántai járás	47
14. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Galántai járásban	47
15. táblázat. Vágsellyei járás	48
16. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Vágsellyei járásban	48
17. táblázat. Komáromi járás.....	49
18. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Komáromi járásban	49
19. táblázat. Érsekújvári járás	50
20. táblázat. Legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek az Érsekújvári járásban:	50
21. táblázat. Nyitrai járás	51
22. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Nyitrai járásban:	51

23. táblázat. Lévai járás	52
24. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Lévai járásban:	52
25. táblázat. Nagykürtösi járás.....	53
26. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Nagykürtösi járásban.....	53
27. táblázat. Losonci járás.....	54
28. táblázat. Legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Losonci járásban.....	54
29. táblázat. Rimaszombati járás.....	55
30. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Rimaszombati járásban:	55
31. táblázat. Nagyrőcei járás	56
32. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Nagyrőcei járásban.....	56
33. táblázat. Rozsnyói járás	57
34. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Rozsnyói járásban	57
35. táblázat. Kassa-vidék.....	58
36. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Kassa-vidéki járásban	58
37. táblázat. Kassa város	59
38. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek Kassán.....	59
39. táblázat. Töketerébési járás	60
40. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Töketerébési járásban	60
41. táblázat. Nagymihályi járás.....	61
42. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Nagymihályi járásban.....	61
43. táblázat. Értésültek-e az 1%-os törvényről? (%)	70
44. táblázat. A törvényt ismerők, a törvénnyel egyetértők és az 1%-ról nyilatkozók részaránya (%).....	70
45. táblázat: Miért nem nyilatkoztak a magyarországi adófizetők (önadózók és az adóbevallást a munkáltatóval készítettők összesítve (%)	73
46. táblázat: Miért nem nyilatkoztak a szlovákiai adófizetők? (%).....	73
47. táblázat: Ön kinek utalta át adója 1%-t?	74
48. táblázat: A nyilatkozók megoszlása a szervezethez való viszony szerint (%)	75
49. táblázat: Nyilatkozott Ön valaki javára adója 1%-ról? (%)	99
50. táblázat: Hol működik az a szervezet, amely javára nyilatkozott? (magyar nemzetiségű lakosság válaszai) (%)	100

Grafikonok jegyzéke

1. grafikon. A kedvezményezett szervezetek százalékos bevételei a kerületekben.....	36
2. grafikon. Szlovákia járásainak részesedése a százalékos adóból a három év átlaga alapján.....	38
3. grafikon. A szlovákiai magyar szervezetek elsődleges tevékenységi körük szerinti százalékos megoszlása (2004).....	39
4. grafikon. Kedvezményezett magyar szervezetek számának változása az egyes járásokban	42
5. grafikon. Egy magyar szervezetre eső hároméves átlagbevétel járási bontásban	43
6. grafikon: Honnét tájékozódtak?	71
7. grafikon: Milyen forrásokból tájékozódtak a szlovákiai informált és nyilatkozó adófizetők?	72
8. grafikon: A nyilatkozók megoszlása a szervezet tevékenységi köre szerint.....	76

Előszó

Ma már szinte nincs olyan ember Szlovákiában, aki ne találkozott volna a 2%-os adományozás fogalmával, s az olyan ember is ritka, aki ne tudná, hogy miről van szó. Megszokottá vált, hogy március közeledtével hirdetéseket olvashatunk a napilapokban, rölapokat találunk postaládánkban, e-maileket, leveleket kapunk, amelyekben a szervezetek kérik, hogy az emberek és cégek az ő javukra nyilatkozzanak adójuk 2%-ról.

A személyi jövedelemadó 1%-ról 2002-től nyilatkozhatnak az arra jogosultak valamely, közhasznú tevékenységet kifejtő civil szervezet javára. A törvény módosításának köszönhetően 2003-tól már 2%-ra emelkedett az átutalható összeg és nyilatkozók köre kibővült a jogi személyekkel is. Szlovákiában csak nagyon kevés tanulmány foglalkozik a törvény hatásával, s ezek között csak elvétve akad olyan, mely a dél-szlovákiai eredményekre összpontosítana. Publikációnk ezt a hiányt szeretné pótolni.

A Fórum Információs Központ a törvény végrehajtását már kezdeteitől figyelemmel kíséri, hiszen az egyik megvalósítója volt annak az országos információs kampánynak (partnerségben az 1. Szlovák Nonprofit Szolgáltató Központtal), mely a törvény népszerűsítését tűzte ki céljául még 2002-ben. Nagyon sok tapasztalat és adat gyűlt össze az évek során, melyeket szeretnénk mindenkivel megosztani.

Elemzésünk célja elsősorban felmérni az 1%, illetve 2003-tól a 2% hatását Dél-Szlovákiában. Arra voltunk kíváncsiak, hogy mennyire volt képes a dél-szlovákiai civil szektor kihasználni a támogatás adta lehetőségeket, és hogy az egyes régiók összehasonlítása milyen arányokat mutat. Célunk volt továbbá segítséget nyújtani a civil szervezeteknek kampányuk megtervezéséhez és tanulságokkal, pozitív példákkal szolgálni.

A könyv első fejezete a törvény kialakulásával foglalkozik, és bemutatja, összehasonlítja Európa különböző országainak a százalékos adományozást rendező törvényeit. Második fejezete a szlovákiai törvényt mutatja be részletesen, és külön kitér a szervezetekre és nyilatkozókra vonatkozó részletekre. Pontos útmutatással szolgál azoknak, akik kedvezményezettként vagy nyilatkozóként élni szeretnének a törvény adta lehetőséggel. A harmadik fejezetben a három év tapasztalatairól olvashatunk. A törvény végrehajtása során született minőségi és mennyiségi eredményekkel foglalkozunk itt külön kitérve és tárgyalva a dél-szlovákiai mutatókat. A negyedik fejezetben rövidített formában újraközzöljük Mészárosné Lampl Zsuzsanna

és Tóth Károly szlovák-magyar összehasonlító tanulmányát, mely hasznos támpontokkal szolgálhat a szervezeteknek kampányuk megtervezésénél. Gyakorlati példákkal szolgál az ötödik fejezet, ahol hét, sikeresen működő szlovákiai magyar szervezet kampánymódszereit mutatjuk be rövid esettanulmányok formájában. A hatodik fejezet a kampány tervezésével elméleti szempontból foglalkozik, és szakmai segítséget próbál nyújtani azoknak a szervezeteknek, amelyek sikeres és hatékony „2%-os” kampányt szeretnének előkészíteni.

Végezetül szeretnék köszönetet mondani Góra Saroltának, Hajdú István-nak, Konkoly Lászlónak, Kulcsár Máriának, Prékop Máriának, Sándor Ádám-nak, Szabó Helgának, Szilvási Tibornak, Takács Attilának és Tóth Károlynak e munka létrejöttéhez nyújtott önzetlen segítségükért. Kívánom, hogy ez a könyv hasznára legyen mindazoknak, akik a 2%-os felajánlásokat szervezték hatékonyabb működésére, a célcsoporttal való aktív és közvetlen kapcsolat építésére, végeredményben a köz szolgálatára tudják fordítani a jövőben.

Külön köszönet illeti a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma Kisebbségi Kultúrák Szekciójának anyagi támogatását.

Nagy Myrtil

A „százalékos adományozás” Európában

Az egy-, illetve kétszázalékos adományozás, ahogy ma ismerjük, nem új keletű intézmény Európában. Gyökerei a 19. századba nyúlnak vissza (pontosabban a francia forradalom utáni időkre), arra az időszakra, amikor az állam és az egyház különvált. E különválás sok megoldandó kérdést vetett fel, többek között az egyház finanszírozásának problémáját is. A kérdés megoldására alapvetően két törvényi modell alakult ki Európában.

Az első modell alapján az állam gyűjti be a kötelező egyházadót, amelyet később az egyházak támogatásra fordít. Az egyházadót Németországban a 19. században vezették be, és eredetileg kimondottan az egyházon belüli törvény volt, mely alapján tagjaitól az egyházadót beszedte, csak később vált az állam által elfogadott törvénné. Jelenleg ilyen elv alapján finanszírozza az állam az egyházait Németországban és Ausztriában.

A második törvényi modell megengedi az adófizetőknek, hogy jövedelemadójuk egy részét (bizonyos százalékát) az állam által meghatározott célokra fordítsák, többek között az egyházak támogatásához is hozzájárulhatnak. Az így összegyűlt keretet később az állam osztja szét. Az eredetileg az egyház finanszírozására szolgáló megoldások a karitatív, közhasznú célok és az ezeket megvalósító szervezetek támogatására is felhasználták. Ennek a modellnek az alapján alakult ki Olaszországban és Spanyolországban a „százalékos adományozás”, és ez szolgált példaként Magyarországon is, majd később a magyarországi példából kiindulva Szlovákiában és más kelet-európai országokban is. A volt kommunista blokk utódállamai közül eddig Magyarországon, Szlovákiában, Lengyelországban, Litvániában és Romániában fogadták el a százalékos adományozás modelljét.

Tekintsük most át az egyes országokban működő törvényi kereteket.

Magyarország

Magyarország volt az első posztkommunista állam, mely külön törvényt dolgozott ki az egyházak és a közhasznú szervezetek közvetlen állampolgári támogatására. A törvény megalkotásának rendkívül egyszerű oka volt: az állam így próbálta megoldani a rendszerváltás után létrejött nagy számú civil szervezet finanszírozását, s erre megfelelő törvényi keretet hozott létre. (Bauer, www.onepercent.hu)

Magyarország az olaszországi példából indult ki. Olaszországban a parlament 1985-ben fogadta el a katolikus egyház finanszírozásáról szóló törvényt, mely 1990. január 1-én lépett hatályba. A törvény alapján az adózó állampolgárok maguk dönthették el, hogy jövedelemadójuk 0,8%-át az adott évben melyik bejegyzett egyház javára (az 1998-ban módosított törvény már nem csak a katolikus egyházat veszi a kedvezményezettek közé) utalják, vagy milyen – az állam által támogatott – társadalmi fontosságú célokra fordítják. A felajánlások egy külön erre a célra létrehozott alapba kerültek, melyből pályázati úton nyerhettek támogatást a nonprofit szervezetek. A támogatott szervezetek jegyzékét minden évben a parlament hagyta jóvá.

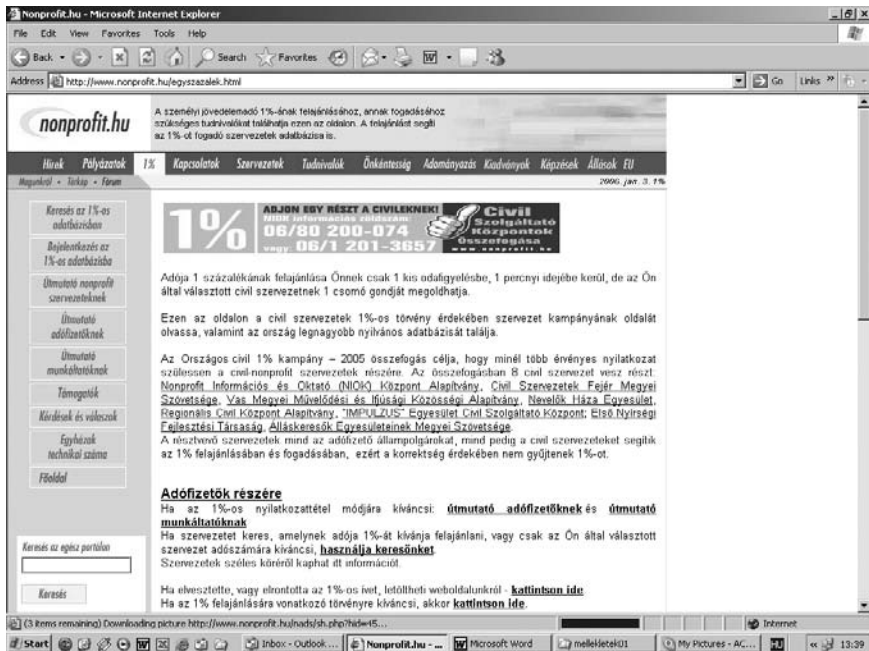
Magyarországon 1997-ben nyilatkozhattak első ízben a magánszemélyek arról, hogy adójuk 1+1%-át mely egyház és civil szervezet kapja meg. „1%-os törvény”-ként vonult be a köztudatba az 1996-ban jóváhagyott törvény (1996. évi CXXVI. Törvény a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti közcélú felhasználásáról). A törvényt 1997-ben módosították, és ennek értelmében már 1+1%-ról beszélhetünk. A módosításra azért került sor, mert a magyarországi történelmi egyházak sérelmezték, hogy a civil szervezetek ezreivel kell versenyezniük a lakosság „1%-os kegyeiért”. Kompromisszumként született meg az 1+1 megoldás. Ennek értelmében a magánszemélyek adójuk 1%-ról valamely közhasznú szervezet javára, illetve adójuk másik 1%-ról az egyházak, vagy az éves adótörvényben megnevezett állami alap javára nyilatkozhatnak.

Magyarországon csak a magánszemélyek élhetnek ezzel a lehetőséggel, s csak abban az esetben, ha adójukat határidőre befizetik. Nincs összegszerűen megszabva a határ, melyet az 1%-nak minimum képeznie kell, viszont a nyilatkozaton csak egy befogadó szervezetet lehet megjelölni kedvezményezettként. A nyilatkozatokat az adóbevallással együtt, egy borítékban kell eljuttatni az adóhivatalba. A nyilatkozónak a leragasztott borítékot a ragasztás helyén aláírásával kell ellátnia, így igazolja, hogy saját kezűleg zárta le azt. (Azok az alkalmazottak, akiknek adóbevallását a munkaadójuk végzi, a leragasztott borítékot a munkáltatónak adják le.) Az 1+1%-ot az APEH (Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal) utalja át a kedvezményezett számlájára, miután leellenőrizte, hogy a nyilatkozó és kedvezményezett megfelel-e a törvényben megszabott kritériumoknak. A nyilatkozó adatait az adatvédelmi törvény védi, a rendszer anonim.

A lehetséges kedvezményezettek köre Magyarországon elég széles. A törvény nyolc pontban sorolja fel azokat a konkrét intézményeket és szervezet típusokat, melyek a kedvezményezettek körébe tarthatnak. Ezek összegezve a következők:

- az egyesülési jogról szóló törvény szerinti társadalmi szervezetek (egyesületek, alapítványok, közalapítványok),
- a törvényben konkrétan felsorolt állami intézmények (pl. MTA, Magyar Állami Operaház stb.),
- országos gyűjtőkörű szakmúzeumok,

- könyvtári, levéltári, múzeumi, egyéb kulturális, illetve alkotó- és előadó-művészeti tevékenységet folytató szervezetek, amelyek a helyi önkormányzattól, az országos, illetve a helyi kisebbségi önkormányzattól vagy a központi költségvetéstől egyedi támogatásban részesültek, és nem tartoznak az előző kategóriákba.

A NIOK Alapítvány által működtetett nonprofit szervezeteknek szóló információs oldal, ahol az 1%-ról is részletesen tájékozódhatnak a látogatók.

A felsorolt szervezeteknek belföldi székhellyel kell rendelkezniük és a magyarországi közösség, illetve a határon túli magyarság érdekében kell tevékenykedniük. Nem fejthetnek ki politikai tevékenységet, nem indíthatnak és nem támogathatnak országgyűlési választásokon képviselőjelölteket. További kritérium, hogy a szervezeteknek legalább két éve létezniük kell (kiemelten közhasznú szervezetek legalább egy éve), és nyilatkozatban igazolniuk, hogy nincs köztartozásuk (ha viszont van, de a többi követelménynek megfelelnek, nyilatkozatuk révén felhatalmazhatják az adóhatóságot, hogy a javukra átutalt összegből rendezze tartozásukat).

A törvényben nincs külön megszabva, hogy a szervezetnek az 1%-ból befolyt támogatást meddig kell elköltenie, azonban az átutalást követő év október 31-ig sajtóközleményben kell tájékoztatnia a nyilvánosságot arról, hogy az 1%-ot hogyan használta fel.

Magyarországon immár nyolc alkalommal nyilatkozhattak az adófizetők. A nyolc év statisztikáit figyelembe véve állíthatjuk, hogy egy megerősödött,

kialakult rendszerről van szó. Míg az első évben kb. egy millióan használták ki a lehetőséget, addig az utóbbi öt évben már rendszeresen mintegy 1 300 000-en nyilatkoznak adójuk 1%-ról. A nyilatkozatok révén átutalt összegek és a kedvezményezett szervezetek száma is emelkedett (lásd 1. táblázat). Ez annak köszönhető, hogy a Nonprofit Információs és Oktató Központ Alapítvány (NIOK) szárnyai alá vette a törvény népszerűsítését és a kezdetektől komoly kampányt folytat az 1%-os rendszer minél szélesebb körű kihasználása érdekében.

1. táblázat. Az 1%-os felajánlások magyarországi statisztikáinak változásai

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Érvényes nyilatkozatok száma	1 058 362	1 190 041	1 152 402	1 282 920	1 299 155	1 330 218	1 396 833	1 361 756
Kedvezményezettek száma	15 949	16 886	17 967	18 328	18 489	20 178	21 904	23 131
Civil szervezeteknek felajánlott összeg (milliárd)	185	228	287	37	432	516	62	69
1 nyilatkozat átlagösszege (Ft)	1 748	1 916	2 490	2 884	3 325	3 870	4 498	5 130
A felajánlott összeg 1 civil szervezetre eső átlaga (Ft)	115 995	135 023	159 737	201 877	233 652	255 750	279 650	302 006

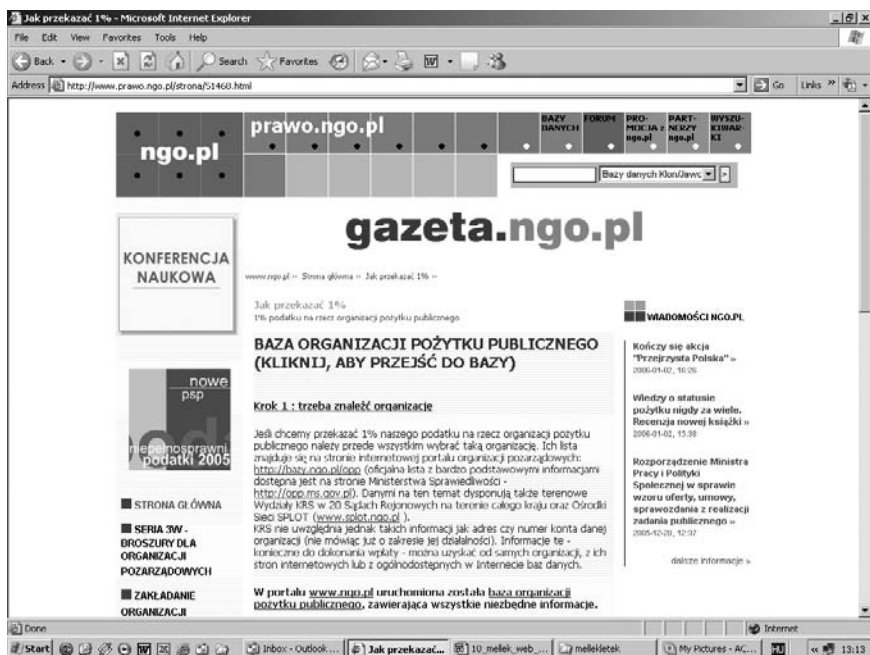
Forrás: www.nonprofit.hu, APEH által közreadott adatok

Lengyelország

Lengyelországban az „1%-os rendszer”-ről szóló törvényt – mely a Közhasznú tevékenységekről és önkéntességről szóló törvény része – 2003. áprilisában hagyta jóvá a lengyel parlament, és 2004. január 1-én lépett hatályba. A lengyel példa abból a szempontból érdekes, hogy az ország történetében ez volt az első alkalom, amikor a nonprofit szektor részese volt egy róla szóló törvény megszületésének. A fent említett törvény egészében tárgyalja a nonprofit szektort, s az 1%-os rendszeren túl (ahogy Lengyelországban nevezik) olyan kulcsfontosságú kérdéseket is rendez, mint például a közhasznú tevékenységet kifejtő szervezetek jogi státusza, az önkéntesség, az adózás, beruházások stb.

Lengyelországban adójuk 1%-ról szintén csak a magánszemélyek nyilatkozhatnak. Az átutalás módja azonban egyedülálló, hiszen míg a többi országban, ahol létezik százalékos törvény, az adóhivatalok utalják az adott összeget a kedvezményezett számlájára, addig Lengyelországban ez a nyilatkozók feladata, és csak az adóbevallásukban jelentik ezt a tényt az adóhatóságnak. Az utalás ily módon nem anonim, hiszen a kedvezményezett szervezet számlakivonatán pontosan be tudja azonosítani a feladó adatait. Az állam tehát átruházza ezt a feladatot (természetesen az ezzel járó kiadásokkal együtt) az állampolgárookra, és ez részben az állampolgárokbá vetett bizalom tanújele, részben a nyilatkozó állampolgárok bizalmáról is tanúskodik, hiszen az állam csak pár hónap késéssel (maximum három hónappal

az adóbevallás kézbesítése után) fizeti vissza az 1%-ot a nyilatkozónak. Ha a nyilatkozó, illetve ebben az esetben utaló személy többet utal át, mint az 1%-nak megfelelő összeg, maga bánja, mivel az adóhatóság, csak az 1%-ot juttatja vissza számára.

A lengyelországi Civil Platform érdekvédelmi szervezet 1%-ról tájékoztató információs oldala

Nincs meghatározva az egy szervezetnek átutalható minimum összeg, s az is mindegy, hogy az adózó hány kedvezményezettnek utalja azt át. Az egy személy által összesen átutalt összeg azonban nem lehet több, mint az adó 1%-a.

A lengyel rendszernek további megkötése, hogy azok a magánszemélyek, akiknek munkabérükön kívül nincs más jövedelmük, és adóbevallásukat a munkáltatójuk készíti el, nem nyilatkozhatnak adójuk 1%-áról. Ha ezt a lehetőséget mégis ki szeretnék használni, akkor adóbevallásukat saját maguknak kell elkészíteniük. Lengyelországban a magánszemélyek mintegy 20%-a kérvényezi évente az adóbevallás munkaadó általi elkészítését, s szakemberek szerint ez a kényelmes megoldás komoly összegtől foszthatja meg a szervezeteket.

A lengyel rendszer alapján csak az a szervezet lehet kedvezményezett, amely a fent említett törvény értelmében regisztrálva van, azaz közhasznú státuszt nyert. E státusz elnyeréséhez a következő követelményeket kell a szervezetnek teljesítenie:

- a törvényben felsorolt közhasznú tevékenységi területek valamelyikén kell működnie,
- olyan tevékenységet kell kifejtenie, mely az egész társadalom, hátrányos helyzetűek vagy nehéz életkörülmények között élők javát szolgálja,
- nem fejthet ki gazdasági tevékenységet, illetve bevételeit a szervezet küldetésével összhangban szerzi és költi el,
- bevételeit közhasznú célok megvalósítására fordítja,
- a vezetéstől külön működő, autonóm ellenőrző bizottság kontrollálja tevékenységét.

A törvényben nincs megszabva, hogy a szervezetnek az 1%-os adóból befolyt összeget mire kell felhasználnia. Elszámolási kötelezettsége sincs az állammal szemben, viszont a közhasznúsági törvény értelmében éves jelentést kell készítenie tevékenységéről és gazdálkodásáról, e jelentést bárki számára hozzáférhetővé kell tennie, és el kell küldenie a Munkaügyi és Szociális Minisztériumba.

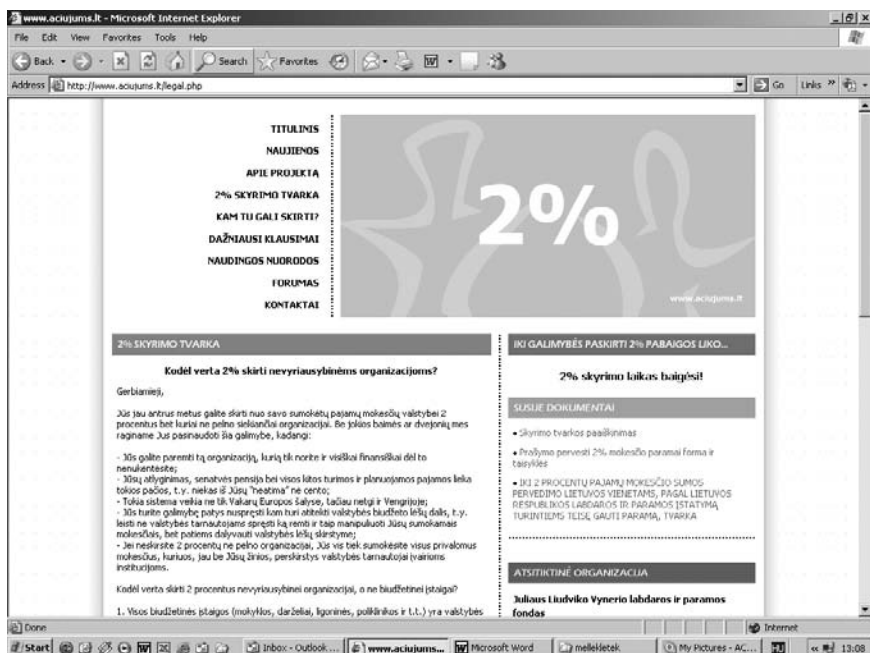
Lengyelországban 2004-ben 10 311 800 Eurónak megfelelő összeget utaltak át a jogosult szervezeteknek az 1%-os rendszer keretében. Ez az összeg 2003-ban csupán 2 589 200 Euró volt. Tehát a lehetőség ismertté válása után 4-szeresére emelkedett a nonprofit szervezeteknek juttatott összeg. Az 1% átutalására jogosult adófizetőknek azonban csak a 3,62%-a élt a lehetőséggel 2004-ben. Ez többek között annak tudható be, hogy az alkalmazottak, akik adóbevallását a munkáltató végzi, nem nyilatkozhatnak, és azoktól, akik nyilatkozhatnak, külön „erőfeszítést” igényel a bonyolult rendszer.

Litvánia

Litvániában a törvény elfogadása Lengyelországhoz hasonlóan szintén a nonprofit szervezetek komoly lobbitevékenységének volt köszönhető. E munka eredményeként került 2002-ben elfogadásra a 2%-os törvény, mely Szlovákiához hasonlóan a személyi jövedelemadóról szóló törvény része (a törvény megnevezése Törvény a Litván Köztársaság lakosainak jövedelemadójáról). A törvény 2004. január 1-én lépett hatályba.

Litvániában az állandó lakhellyel rendelkező magánszemélyek rendelkezhetnek adójuk 2%-ról valamely közhasznú szervezet javára. A nyilatkozat nyomtatványát az adóbevallással együtt kell eljuttatni a megfelelő adóhatóságnak. Azok az alkalmazottak, akik adóbevallását a munkaadó készíti el, nyilatkozatukat lezárt, a ragasztás helyén aláírt borítékban adják oda munkaadójuknak, aki eljuttatja azt a megfelelő adóhivatalba. A nyilatkozatba a nyilatkozó magánszemély adatain kívül a kedvezményezett következő adatait kell kitölteni:

- pontos név és a székhely címe,
- a szervezet identifikációs száma,
- a bankszámlaszám és a bank kódja,
- az összeg, melyet a kedvezményezett számára utalni kíván.

A litván 2%-os törvény információs oldala

A törvényben nincs megszabva, hogy hány szervezetet jelölhet meg a nyilatkozó kedvezményezettként, s bármekkora összegről nyilatkozhat javukra, ezek összesen azonban nem haladhatják meg az adó 2%-át (a minimum utalható összeg 10 Lita, kb. 3 Euró). Amennyiben a nyilatkozó és a kedvezményezett megfelel a törvényben előírt követelményeknek, a 2%-os támogatásokat az adóhatóság utalja át a kedvezményezett számlájára (legkésőbb az adóévet követő november 15-ig). A rendszer tehát anonim, a nyilatkozó adatait az adatvédelmi törvény védi.

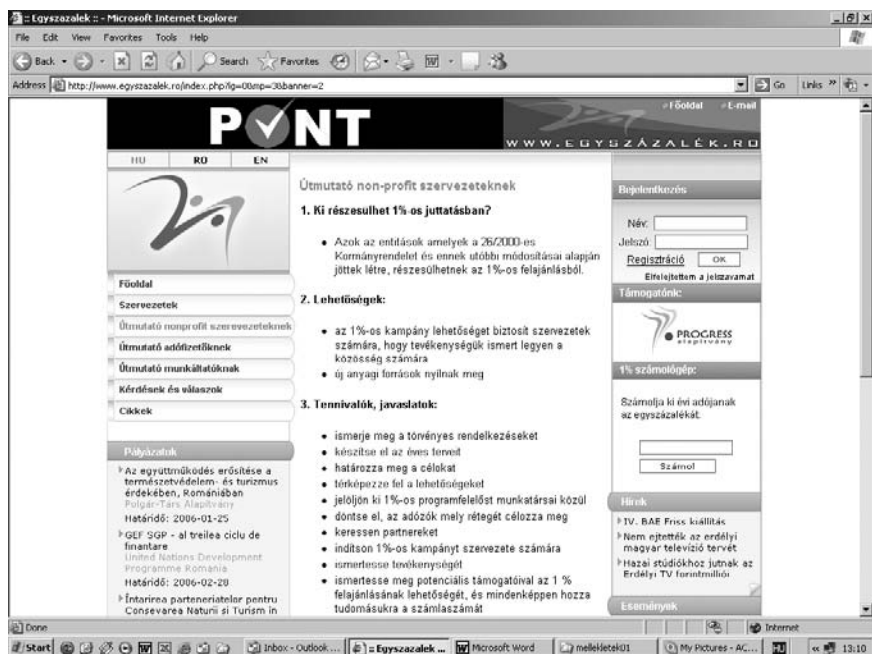
Csak nonprofit szervezetként regisztrált, közhasznú státuszt nyert szervezetek részesedhetnek a 2%-os adórészből (a regisztráció a Jótékonyaságról és szponzorációról szóló törvény értelmében történik). Ebbe a kategóriába esnek azonban az egyházak és vallási gyülekezetek és ezek szervezetei, a szakszervezetek és a nyilvános intézmények is (iskolák, múzeumok, egészségügyi intézmények stb.).

A szervezet bármilyen közhasznú célokat teljesítő tevékenységre felhasználhatja a 2%-ból befolyt összeget, s a felhasználás nincs időhöz kötve. A kedvezményezett szervezetnek kétféle éves beszámólót kell készítenie.

nie, egyiket a tevékenységéről a másikat pedig a gazdálkodásáról, ezeket a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tennie.

Románia

Romániában az 1%-ról szóló törvényt 2003. decemberében hagyták jóvá és 2005-től hatályos a törvény. Elfogadása az akkor ellenzékben levő Liberális Párt és a civil szektor szoros együttműködésének volt köszönhető. A törvénytervezet eredetileg 2%-ról szólt és külön törvényként szerették volna elfogadtatni, de ezt a törvényhozók elvetették, és lecsökkentették 1%-ra. A törvény így a Pénzügyi Törvénykönyv része.

A romániai Impulzus XXI szervezet 1%-os adónak szentelt magyar nyelvű információs oldala

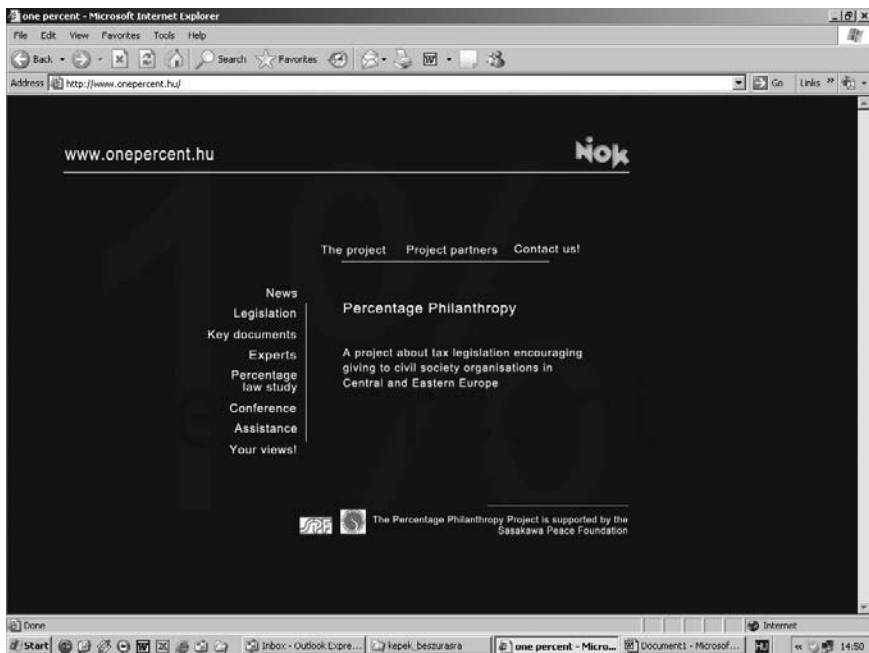
Romániában az alapítványokról és egyesületekről szóló 26/2000-es kormányrendelet alapján működő nonprofit szervezetek javára rendelkezhetnek a magánszemélyek jövedelemadójuk 1%-ról. Csak egy szervezetet jelölhetnek meg kedvezményezettként.

A nyilatkozat része az adóbevallási ívnek, ide kell betölteni a kedvezményezett szervezet adatait (elnevezés, adószám, bankszámlaszám, IBAN kód). Azok a magánszemélyek, akiknek éves jövedelmük csak a munkáltatójuktól származik, szintén nyilatkozhatnak. Ők is az adóbevallási ív révén

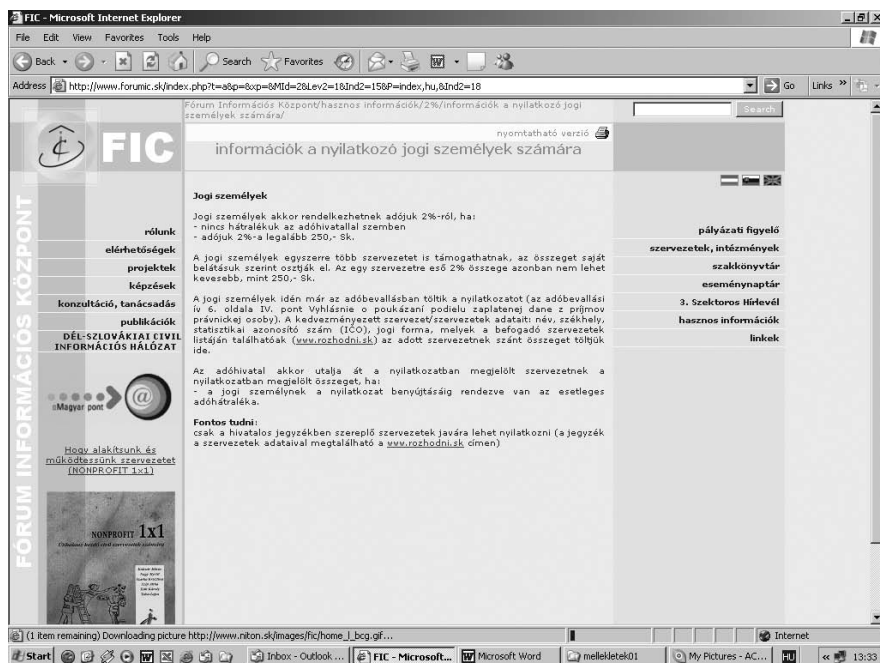
nyilatkoznak, ezen azonban csak a nyilatkozat részt töltik ki. Érdekes és egyedülálló, hogy a román adóívbé nem feltétlenül szükséges kitölteni az 1%-ot kitevő összeget, amennyiben ezt a mezőt üresen hagyja a nyilatkozó, az adóhatóság kitölti helyette.

Az 1%-os juttatásokat az adóhatóság utalja a kedvezményezett szervezet számlájára a nyilatkozattétel évében, mindig december 15-ig. A kedvezményezettnek kell állnia az átutalással járó kiadásokat.

Összegezve tehát, a felsorolt országokban az 1 vagy 2%-ról szóló törvényi keretek (kisebb eltérésektől eltekintve) hasonlóan mondhatók. Hasonlóak, hiszen mindegyik a magyarországi példából és törvényi modellből indult ki. Általánosítható tapasztalatokról azonban csak Magyarország és Szlovákia esetében beszélhetünk (lásd a 4. fejezet összehasonlító tanulmányát), a többi országban a törvény egyelőre rövid életű, s több mint valószínű, hogy hazánkhoz hasonlóan a megvalósítás során felmerült problémák módosításokat fognak megkövetelni.

A NIOK Alapítvány által működtetett nemzetközi, százalékos adományozással foglalkozó oldal.

A Fórum Információs Központ oldala, ahol a törvényről és részleteiről olvashatnak az érdeklődők

A 2%-os törvény Szlovákiában

Szlovákiában az 1%-ról szóló törvény 2002. január 1-én lépett életbe. Törvényként él a köztudatban és mi is ezt a szókapcsolatot használjuk. A valóságban nem egy önálló törvényről van szó, mint például Magyarországon, hanem az adótörvény egyik paragrafusáról. Azon aktivisták és szakemberek nézete szerint, akik az 1% elfogadása érdekében folytattak komoly lobbitevékenységet, s egyben a törvénytervezet kidolgozásában is aktív szerepet vállaltak, nem lett volna esélye egy külön törvény elfogadásának, mivel ehhez nem volt meg a megfelelő politikai légkör. Mivel egyértelműen adóról, illetve annak egy részéről van szó, az adótörvénybe épült be az adó 1, majd később 2%-nak jótékony célra történő átutalása.

Elsőként a 366/1999 sz. adótörvény 48. paragrafusában voltak lefektetve a személyi jövedelemadó 1%-ának közhasznú célokra történő felhasználásának és a végrehajtási mechanizmusának részletei. A törvényt a későbbiekben két ízben is módosította a parlament, majd 2003-ban az új adótörvény részeként új, átdolgozott formában jelent meg az „1%-os törvény” (a Törvénytár 595/2003 –as törvényének 50. paragrafusa). Mivel e paragrafusban az 1% már 2%-ra emelkedett, a továbbiakban mi is „2%-os törvényről”, illetve a „2%-ról” beszélünk.

A törvényt alapvetően három részre oszthatjuk:

1. foglalkozik a 2%-os adó fogadásának körülményeivel, azaz a kedvezményezett szervezetekre vonatkozó megkötésekkel és kötelezettségekkel,
2. a 2%-os adó utalásának körülményeivel, vagyis az adójuk 2%-áról nyilatkozni kívánó magánszemélyek és cégek kötelezettségeivel,
3. a 2%-ot átutaló hivatalos szerv (az adóhivatalok) kötelezettségeivel.

Kedvezményezett szervezetek

Minden szervezetnek, amely részesülni szeretne a jövedelemadó 2%-ból, hivatalosan be kell magát jegyeztetnie a Közejgyzői Kamara által vezetett jegyzékbe. Ezt a jegyzéket minden évben újra összeállítják, tehát a civileknek minden évben meg kell ismételniük a bejegyzésüket, akkor is, ha semmilyen módon nem változott tevékenységük, működésük stb.. A törvény pontosan és konkrétan meghatározza, milyen feltételeket kell teljesíteniük a szervezeteknek. A feltételek teljesítését a bejegyzést végző közjegyző el-

lenőrzí. Gyakorlatban ez annyit jelent, hogy a szervezet jogi képviselője, vagy a jogi képviselő által hivatalosan felhatalmazott személy meglátogat egy tetszés szerinti közjegyzőt, akinél hivatalos iratokkal támasztja alá a szervezet jogosultságát.

Mi mindent ellenőriz a közjegyző?

1. A törvény 4. bekezdése felsorolja azokat a jogi formákat, melyek jogosultak a 2%-os adó befogadására. Ezek a következők:
 - a. polgári társulások (občianske združenia, 83/1990 Zb.),
 - b. alapítványok (nadácie, 34/2002 Z.z.),
 - c. jótékonyági alapok (neinvestičné fondy, 147/1997 Z.z.),
 - d. közhasznú szolgáltatásokat nyújtó szervezetek (neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby, 35/2002 Z.z.),
 - e. egyházi és vallási közösségek szervezetei (účelové zariadenia cirkvi a náboženskej spoločnosti, 192/1992 Zb., 308/1991 Zb.),
 - f. nemzetközi szervezetek (organizácie s medzinárodným prvkom, 116/1998 Zb.),
 - g. Szlovák Vöröskereszt (Slovenský Červený kríž, 84/1994).

A közjegyző tehát ellenőrzí, hogy a szervezet valóban önálló jogi személy-e, és hogy a fent felsorolt jogi formák valamelyikébe tartozik-e. Mindezt a szervezet a bejegyzésről szóló határozat hiteles másolata (polgári társulások esetében ez a szervezet alapszabálya) és a statisztikai azonosító számról (ún. IČO) szóló okirat hivatalos másolata révén dokumentálja.

2. A törvény 5. bekezdése azokat a területeket sorolja fel, melyek jogosultak a támogatásra. Ezek pedig a következők:
 - a. szellemi értékek fejlesztése és védelme,
 - b. emberi jogok védelme,
 - c. környezetvédelem,
 - d. egészségvédelem és művelődéstámogatás,
 - e. a gyermekek, az ifjúság és az egészségkárosultak, fogyatékosok sporttevékenységének támogatása,
 - f. szociális segítségnyújtás,
 - g. kulturális és természeti értékek védelme.

A közjegyző ezt a szervezet alapszabálya révén tudja eldönteni, ami eléggé kérdéses, hiszen a fenti megfogalmazások csak ritkán szerepelnek így, szó szerint az alapszabályokban. Például a népi hagyományok ápolása a g. pontban felsorolt kulturális értékek védelme kategóriába tartozik és csak az adott közjegyzőn múlik, hogy a kettőt össze tudja-e kapcsolni. Tudomásunk szerint azonban nem volt arra példa, hogy emiatt elutasították volna valamelyik szervezetet.

3. A közjegyző feladata ellenőrizni azt a tényt is, hogy a szervezetnek nincs semminemű tartozása az állammal szemben. Nevezetesen a társadalombiztosítási és a betegbiztosítási illetékekről van szó.

A szervezetnek hivatalos dokumentumokkal kell igazolnia a közjegyző előtt (s e dokumentum nem lehet 30 napnál régebbi), hogy nincs tartozása, illetve ha nincs alkalmazottja, ilyen kötelezettsége sincs. Ezeket a dokumentumokat a társadalombiztosító és a egészségügyi biztosító állítja ki a szervezet kérésére.

A társadalombiztosító által kiállított igazolás arról szól, hogy a szervezetnek nincs elmaradása a következő járulékoknál: táppénzalap, nyugdíjalap, illetve hozzájárulás a munkanélküli segélyalapba.

A egészségügyi biztosító szintén arról nyújt igazolást, hogy az adott szervezet nem tartozik az irányába. Mindegyik betegbiztosítótól kell kérni ilyen igazolást, ahol a szervezet alkalmazottai biztosítva vannak. Ha a szervezetnek nincs alkalmazottja, ezt az igazolást nem kell bemutatnia (erre elegendő a szociális biztosító igazolása, melyből nyilvánvaló, hogy nincs alkalmazott a szervezetben).

E dokumentumok kiállításáért nem kell illetéket fizetni.

4. A szervezetnek azt is alá kell támasztania, hogy rendelkezik bankszámlával. Ezt mindig az a bank adja ki, ahol a szervezet számlája vezette van. Fontos, hogy az igazolás arról a számlaszámról szóljon, melyre a szervezet fogadni kívánja a 2%-os adót. E számlaszám kerül majd bele a hivatalos jegyzékbe, és erre fogja majd az adóhivatal is átutalni a 2%-ot. A bankok többnyire illetékhez kötik az igazolás kiadását, ez az összeg bankonként különböző.
5. A következő feltétel az iktatással kapcsolatban a törvény 7. fejezetében található, itt pontosan meg van határozva az iktatásra kijelölt időszak, mely minden év szeptember 1-étől december 15-ig tart.
6. További fontos megkötés, hogy a szervezet az iktatást megelőző évben legyen bejegyezve. Vagyis ha a szervezet 2005-ben lett a regisztrációért felelős állami szervnél bejegyezve (nyert jogi szubjektivitást), akkor 2006. szeptember 1. és december 15-e között iktathatja magát először a 2%-ot befogadók hivatalos jegyzékébe és majd 2007-ben részesülhet a 2%-os adóból (a 2006-os év adójából, mivel az adóbevallásokat mindig a következő év március végéig kell leadni).

A szervezetnek azon túl, hogy a megfelelő dokumentumokat össze kell gyűjtenie a különböző hivatalokban, a közjegyző szolgáltatásaiért fizetnie kell, ami komoly teher lehet a szervezetnek, főleg, ha kis, alacsony költségvetésű szervezetről van szó. (Ez az összeg általában 1000 és 1500 Sk között

mozog.) A közjegyző ellenőrzi a törvényben előírt feltételeket, erről jegyzőkönyvet készít, és egyben bevezeti a szervezetet a jegyzékbe.

A Jegyzői Kamara mindig január 15-ig (az iktatási időszak után) hozza nyilvánosságra a lehetséges kedvezményezettek hivatalos jegyzékét, melyet egyben továbbít a Szlovák Köztársaság Adóigazgatóságához is.

Összegezzük tehát a szervezet teendőit:¹

- a. A szervezetnek minden év szeptember 1-e és december 15-e között van arra módja, hogy iktassa magát bármely közjegyzőnél a 2%-os befogadók jegyzékébe,
- b. a szervezet jogi képviselője, vagy az általa hivatalosan felhatalmazott személy a következő dokumentumokkal igazolja a közjegyző előtt jogsultságát:
 - az alapszabály hivatalos másolata,
 - a bejegyzésről szóló igazolás hivatalos másolata (amennyiben van ilyen),
 - a statisztikai azonosító számról (IČO) szóló igazolás hivatalos másolata,
 - 30 napon belüli igazolás a Szociális Biztosítótól,
 - 30 napon belüli igazolás a betegbiztosító(k)tól (ha van a szervezetnek alkalmazottja),
 - 30 napon belüli banki igazolás.

Fontos tudni!

A törvény 9. bekezdése külön foglalkozik azzal az esettel, ha a kedvezményezett időközben megszűnik. Amennyiben a 2% átutalására meghatározott határidő lejárt előtt szűnik meg (a hivatalos jegyzékbe történő iktatás és április 30-a között), az adóhivatal természetesen nem utalja át számlájára a 2%-ot. Ha később szűnik meg, pontosabban az átutalást követő egy éven belül, köteles a 2%-ból befolyt összeget visszaadni vagy átutalni a székhelye szerinti adóhivatalba.

A szervezetnek az átutalás évét követő év végéig kell a 2%-ból befolyt támogatást elköltenie. Vagyis, ha 2005-ben iktatta magát a kedvezményezettek jegyzékébe, 2006. márciusa után érkeznek számlájára a 2%-os adóból származó összegek, ezeket 2007. végéig kell elköltenie. Ha nem így tesz, vagy nem a törvényben felsorolt céloknak megfelelően (5. bekezdés) költi el ezt az összeget, törvénysértést követ el, s így büntethető, ráadásul az egész összeget vissza kell fizetnie. Ezzel kapcsolatban jegyeznénk meg,

1. Mivel nagyon sok szervezet panaszkodott arra, hogy ez a folyamat bonyolult és fölöslegesen ró túl sok bürokratikus és anyagi terhet a szervezetre, 2004-ben módosította a parlament a törvényt, lehetővé téve ezáltal, hogy a már bejegyzett szervezet csak az adatai változásáról értesítse a Közjegyzői Kamarát. E módosítást azonban 2005-ben visszavonták, így a bejegyzés folyamata a fent leírtak alapján történik.

hogy nagyon fontos, hogy a szervezet könyvelése rendben legyen, mert az adóellenőrök bármikor meglephetik a szervezetet, hogy ellenőrizték a 2% megfelelő felhasználását.

Az Adóigazgatóság az egyes adóhivatalok átutalásai alapján állítja össze a 2%-ban részesedett szervezetek és a nekik átutalt összegek jegyzékét. Ezt mindig az átutalások évét követő év január 31-ig hozza nyilvánosságra. E jegyzék alapján a lakosság ellenőrizni tudja, hogy egy adott szervezet mekkora összeget gyűjtött össze. Ez a jegyzék közvetlen eszköze a nyilvános ellenőrzésnek.

Ha a szervezet 2%-ból származó jövedelme meghaladta az adott évben a 100 000 Sk-t, köteles az Adóigazgatóság jegyzékének megjelenésétől számított 12 hónapon belül az Üzleti Közlönyben (Obchodný vestník) megjelentetni az összeg felhasználásának pontos bontását (az összeget, a felhasználás célját és módját). A fenti példa alapján tehát, a szervezet 2006-ban részesedett a 2005-ös év adójának 2%-ból, az Adóigazgatóság 2007. január 31-én hozta nyilvánosságra jegyzékét, és amennyiben a szervezet több mint 100 000 Sk támogatást kapott, köteles 2008. január 31-ig nyilvánosságra hozni az összeg felhasználásának részleteit (az Üzleti Közlönyben). Amennyiben ezt nem teszi meg, a Jegyzői Kamara a 2008-tól számított három évig nem iktatja a befogadók hivatalos jegyzékébe. Az egy millió feletti összegek esetében² a kedvezményezett szervezet köteles hiteles könyvvizsgálatot is végeztetni. Mint láthatjuk, mindenre van elég idő. Viázzunk tehát! Tartsuk be a határidőket!

Jó tudni!

Ajánlatos a szervezetnek leellenőriznie, hogy adatai pontosan szerepelnek-e a jegyzékben, nehogy előforduljon, hogy más-más adatok szerepelnek a célcsoportnak szánt propagációs anyagokban és a hivatalos jegyzékben. Ez ahhoz vezethet, hogy az adóhivatal nem tudja azonosítani a kedvezményezettet és a 2%-ot nem utalja át. Sajnos gyakori hiba, hogy a közjegyző elírja az adatokat, ezek kijavítását a szervezetnek saját érdekében kérnie kell.

Fontos továbbá tudni azt is, hogy a szervezet nem tehet semmit, ha úgy gondolja, nem érkeztek meg számlájára az előre megígért 2%-ból származó összegek. Egyrészt hiába adja neki az adózó a nyilatkozat akár hivatalos másolatát, azt nem tudhatja a szervezet, hogy az adózó valóban be is nyújtotta-e ezt a nyilatkozatot. Arról sincs tudomása a szervezetnek, hogy a potenciális nyilatkozónak nem volt-e adóhátraléka, ami miatt a nyilatkozat tárgytalanná válhatott. Volt arra példa a múltban, hogy gazdasági szervezet komoly ígéretet tett adója 2%-ról egy szervezetnek, de mivel adóhátraléka volt, nyilatkozatát az adóhivatal nem fogadta el. Az ilyen esetekben a szer-

². A könyvvitelről szóló törvény értelmében (Zákon 431/2002 Z.z. o účtovníctve, 19. paragrafus, 2. bekezdés).

vezet nem tehet semmit. Ha viszont gyanú merül fel benne, szólhat a javára nyilatkozónak (amennyiben ismeri), hogy ő nézzen utána az adóhivatalban, 2%-a át lett-e utalva, vagy ha nem, ennek mi az oka. S csakis ő, a nyilatkozó kérheti az esetleges hiba orvoslását.

Az adójuk 2%-ról nyilatkozók

Az adója 2%-ának közhasznú célra történő felhasználásáról minden magán- és jogi személy nyilatkozhat. A törvény csupán három feltételhez köti ezt:

1. az adózónak a nyilatkozat megtételekor nem lehet adóhátraléka az állammal szemben,
2. a jövedelemadó 2%-a magánszemélyeknél nem lehet kevesebb mint 20 Sk, cégeknél 250 Sk,
3. az adózónak írásban kell nyilatkoznia szándékáról.

A nyilatkozókat két csoportba oszthatjuk:

1. magánszemélyek
2. jogi személyek

Magánszemélyek

A magánszemélyek esetében különböző az eljárás az alkalmazottaknál és az önállóan adózó személyeknél, ezért ezt a két kategóriát külön írjuk le.

Önállóan adózó magánszemélyek

Ebbe a kategóriába tartoznak mindazok a magánszemélyek, akiknek adóköteles jövedelmük után adóbevallást kell készíteniük, például:

- alkalmazottak, de egyéb adóköteles bevételük is van, ami után adóznak,
- magánvállalkozók,
- külön rendelkezéssel szabályozott vállalkozást üznek (pl. jogászok, állatorvosok, könyvvizsgálók, adótanácsadók stb.),
- egyéb jövedelemmel rendelkeznek (ipari és szellemi tulajdonból származó bevételek, szerzői és azzal rokon jogok bevételei, tudósok, tollmácsok bevételei stb.),
- tőketulajdonból, bérbeadásból származó, vagy egyéb bevételekkel rendelkeznek.

Mivel a 2004-től a nyilatkozat része az adóívnek, nem kell külön nyilatkozatban megjelölni a kedvezményezettet, akinek a javára nyilatkozni kívánunk, hanem egyenesen az adóívbe kell kitölteni az adott szervezet adatait.

Az adózóval szemben a törvény két megkötést alkalmaz, adója 2%-a nem lehet kevesebb 20 Sk-nál, és nem lehet adóhátraléka. Amennyiben adóhátraléka van, az adóbevallás leadására meghatározott határidő lejár-

táig egyenlőtenie kell tartozását, csak akkor lesz a nyilatkozata elfogadva, és adója 2%-a a megjelölt kedvezményezett szervezet számlájára átutalva.

Alkalmazottak

A törvény szempontjából alkalmazottak mindazok, akiknek bérükön kívül nincs más adóköteles jövedelmük, vagyis akik nem készítenek adóbevallást és adójukat a munkaadójuk vezeti el. Természetesen az alkalmazottak is nyilatkozhatnak arról, hogy mely szervezetnek legyen adójuk 2%-a átutalva, amennyiben ez az összeg több mint 20 Sk. A munkaadónak nincs joga arra, hogy alkalmazottait kötelezze az adójuk 2%-ról való nyilatkozatra, és arra sincs joga, hogy a kedvezményezett szervezetet számukra kijelölje. Az előző évek tapasztalatai alapján olyan szélsőséges esetekre is sor került, ahol a munkaadó vállalta magára a nyilatkozatok kézbesítését, így biztosítva be, hogy a számára megfelelő szervezet javára nyilatkozzanak az alkalmazottak. Sőt, arra is volt példa, hogy a munkaadó az alkalmazott tudta nélkül cselekedte ezt (magyarán: hamisította aláírását a nyilatkozaton). Szerencsére ezek az esetek csak elvétve fordultak elő, de mindenképpen sértik a személyi szabadságot.

Az alkalmazottak, mivel nem maguk nyújtanak be adóbevallást (amelynek a nyilatkozat része) egy külön nyomtatvány révén nyilatkoznak adójuk 2%-ról. Ezt a nyomtatványt nyilatkozatnak nevezzük.

Az alkalmazottnak, amennyiben nyilatkozni kíván, az adóévet követő február 15-ig kell írásban kérnie munkáltatóját, hogy elkészítse éves adóelőleg elszámolását (595/2003-as adótörvény, 38. paragrafusa alapján). Amennyiben ezt nem teszi meg saját magának kell az adóbevallását elkészítenie. A munkaadó az elszámolás alapján tudja kitölteni az adó levonásáról szóló igazolást, tehát az alkalmazottnak ezt is igényelnie kell. Ez az igazolás kötelező melléklete a nyilatkozatnak és megtalálhatóak benne mindazok az információk, melyekre a nyilatkozat kitöltéséhez szükség van. Többek között 03-as sorában szerepel az éves adókötelezettség, mely alapján ki lehet számítani a 2%-ot, 06-os sorában pedig az adó befizetésének dátuma szerepel, melyet szintén fel kell tüntetni a nyilatkozatban.

A nyilatkozatban tüntetjük fel a kedvezményezett szervezet adatait is (pontos nevét, címét, jogi formáját, és statisztikai azonosító számát, az ún. IČO-t). Ezeket az adatokat pontosan kell kitölteni, mert ha a szervezet nyilatkozatban feltüntetett adatai nem egyeznek a hivatalos jegyzékben található adatokkal, a 2% nem utalható.

E két dokumentumot az alkalmazott állandó lakhelye szerinti adóhivatalba kell eljuttatni (személyesen elvinni, vagy postán elküldeni) az adóévet követő év áprilisának 30-ig.

Jogi személyek

A jogi szubjektivitással rendelkező gazdasági és egyéb szervezetek szintén nyilatkozhatnak adójuk 2%-ról egy vagy több, a Közjegyzői Kamara által ösz-

szeállított 2%-ot befogadók hivatalos jegyzékében szereplő közhasznú szervezet javára. Ez egy pozitívuma a szlovákiai törvénynek, hiszen 2004-ig csak magánszemélyek nyilatkozhattak adójukról. Öröndetes, hogy a nyilatkozók száma és az átutalt összeg ily módon gyarapodott.³

A jogi személyek az adóbevallást benyújtó magánszemélyekhez hasonlóan az adóbevallási ívben nyilatkozhatnak adójuk 2%-ról, amennyiben az összeg meghaladja a 250 Sk-t. Több kedvezményezettet is megjelölhetnek, de minden szervezet esetében 250 Sk a legalacsonyabb utalható összeg. Az adóívben (jogi személyek adóbevallási íve, IV. rész) három szervezetet lehet kedvezményezettként megnevezni, amennyiben viszont az adott jogi személy háromnál több szervezetet szeretne adója 2%-val támogatni, egy külön betétlapon mellékelnie kell ezek adatait és a javukra átutalandó összeget.

Jó tudni!

Az adózó nem kerül kapcsolatba a kedvezményezett szervezet bankszámlájával. Ezt sem az adóívben, sem pedig a külön nyilatkozatban nem kell feltüntetni. Az adó 2%-át a feltételek teljesítése esetében az adóhivatal utalja át a megjelölt szervezet számlájára.

Amennyiben az adóbevallás leadása (és adóbefizetés) után, vagy a nyilatkozat elküldése után derül ki, hogy az adó és a 2% összege más, mint az elküldött dokumentumokban feltüntetett összeg, nincs már rá mód, hogy az átutalt 2% módosítva legyen.

Az adóhivatalok

Az adóhivataloknak stratégiai szerepük van a 2%-os törvény végrehajtásában. Egyrészt ellenőriznek, másrészt pedig ők utalják át a 2%-nak megfelelő összeget.

Minden nyilatkozat (legyen az adóívben vagy külön nyomtatványon) az adóhivatalokba érkezik. Szlovákiában jelenleg 102 adóhivatal van, s mind a nyilatkozóknak, mind a szervezeteknek tudatosítaniuk kell, hogy a 2% átutalása feladataik közül csak egy. Természetesen rájuk is határidők vonatkoznak, s mivel ők is ellenőrzés alatt állnak, ezeket igyekeznek betartani.

3. A 2003-ban módosított adótörvény értelmében azonban a pénzügyi adományok immár nem írhatóak le az adóalapból, a jogi személyeknek, cégeknek, gazdasági szervezeteknek tehát már nem fűződik különösebb érdeke ahhoz, hogy bárkit is anyagilag támogassanak. A törvény módosításának ez a vetülete komoly hátrányt jelent, mert az előzetes számítások szerint a jogi személyek 2%-ából befolyt támogatás nem haladja meg a 2004 előtti vállalkozói adományok összegét (azt az összeget, melyet az adócsökkentéstől motiválva fordítottak jótékonyági célokra a gazdasági jogi személyek).

Az adóhivatal a nyilatkozatok eljuttatására szánt törvényes határidőtől (adóívek esetében ez március 31., külön nyomtatványon benyújtott nyilatkozatok esetében április 30.) számított 3 hónapon belül köteles a nyilatkozatban, illetve adóívben megjelölt összegeket a kedvezményezett bank-számlájára átutalni. Mielőtt azonban így tenne, a törvény alapján (6. bekezdés) a következő feltételek teljesítését ellenőrzi:

1. Az adózónak nem lehet adóhátraléka – azaz a nyilatkozat kézbesítésekor adóhátraléka egyenlőre van. Nyilatkozatát akkor is tárgytalannak tekintik, ha adója befizetésére haladékat kapott, vagy ha adóját részletekben törleszti. Alkalmazottak esetében ezt nem ellenőrzik, hiszen nem lehet az alkalmazottat ily módon megrövidíteni jogaiban, ha munkaadója levonta ugyan, de nem vezette el adóját. Az ő esetükben az adóhivatal csak azt a tényt ellenőrzi, hogy a munkaadó leszámolta-e az alkalmazott béréből az adót (az igazolás alapján).
2. Ellenőrzi továbbá, hogy a nyilatkozat megfelelően van-e kitöltve. A rosszul kitöltött nyilatkozatot nem köteles kijavítani, vagy a javítást az adózónál indítványozni, tehát amennyiben a nyilatkozatban megjelenő adatok hibásak, a 2%-ot nem utalja át. Az adóhivatal megvizsgálja, hogy magánszemélyek esetében egy kedvezményezett van-e megjelölve, és hogy az adó 2%-a meghaladja-e a 20 Sk-t. Jogi személyek esetében azt vizsgálja, hogy az egy kedvezményezettnek szánt 2% nagyobb-e mint 250 Sk. Azt is ellenőrzi, hogy a kedvezményezettként feltüntetett szervezet adatai megegyeznek-e a hivatalos jegyzékben szereplő adatokkal.

Amennyiben a nyilatkozatban minden adat rendben van, az adóhivatal az adóbevallás, illetve a nyilatkozat benyújtására megadott törvényes határidőtől számított 3 hónapon belül átutalja a szervezet számlájára a megjelölt összeget. Az adóhivatalok általában kívárlják ezt a határidőt, s teszik ezt azért is, hogy több nyilatkozó 2%-át egyszerre utalhassák, megspórolva így a banki illetékeket. Ezt nem róhatjuk fel az adóhivataloknak, hiszen semmi törvénybe ütközöt nem tesznek, sőt az adófizetők pénzével takarékoskodnak. A szervezet többek között e miatt sem tudja meg, hogy ki nyilatkozott javára, hiszen a 2%-ot juttató szerv az adóhivatal. Azt sem tudja meg ily módon, hogy mekkora összegről nyilatkozott egy-egy adózó, hiszen elvben több 2%-os felajánlás érkezik a számlájára egyszerre.

Összegzés

Azzal, hogy a nyilatkozat immár része az adóbevallási ívnek, leegyszerűsödött a felajánlási eljárás. Egyben felhívja az adózók figyelmét erre a lehetőségre. Az adózónak nem kell külön nyomtatványt kitöltenie és küldenie ahhoz, hogy adója 2%-a jótékony célra legyen felhasználva. Erősíti és fejleszti az adományozás kultúráját Szlovákiában, hiszen az adóívet kitöltő személy vagy vállalat mindenképpen szembetalálkozik a lehetőséggel. Nem kézenfekvő ugyan, hogy így mindenki nyilatkozik adója 2%-ról, de a lehetősé-

get kihasználók száma 2004-ben, amióta a nyilatkozat az adóív része, növekedett (lásd 2. táblázat a következő fejezetben).

Mint minden törvény, az adótörvény 2%-kal foglalkozó paragrafusa is első látásra bonyolultnak tűnik. Nem szabad azonban szem előtt téveszteni, hogy az állam köteles bizonyos szabályokat kialakítani és megkövetelni. A szlovákiai törvény a többi, előző fejezetben leírt példához viszonyítva talán kötöttebb, több követelményt fogalmaz meg a kedvezményezettek és a nyilatkozók irányába egyaránt, de mint azt a statisztikák is alátámasztják, nem okoz különösebb nehézséget egyik félnek sem.

2% pre hodnotnejši život - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Address <http://www.rozhodni.sk/>

SAMI ROZHODNITE, KTO POTREBUJE VAŠE DANE

Fyzické osoby a zamestnanci | Právnické osoby | Prijímatelia 2 % z dane |

Registrácia do Zoznamu prijímateľov definitívne skončená 15.12.2005 !

Relaxačné

Získajte z 2% viac!

1. Čo nové tento týždeň sa mechanizmu 2%
2. Ako je poukázanie 2% upravené v legislatíve
3. Stiahnite si
4. Povinnosti prijímateľov 2% z dane
5. Zoznam prijímateľov 2% a sumy, ktoré získali v roku 2004
6. Pripravované zmeny týkajúce sa 2%
7. Aktuálne informácie

Informačný Zoznam organizácií, ktoré získali v roku 2003 z 1% viac ako 100 000,- Sk a do 31.1.2005 mali povinnosť zaslať na zverejnenie v Obchodnom Vestníku špecifikáciu ich použitia. Organizácie, ktoré tento termín nedoriadili, nekupujú morál 3 najbližšie roky byť prijímateľa 2% z dane.

Úvodné informácie | Pýtate sa | Databázy | Kontakty a poradenstvo | Pre novinárov | Legislatíva | 1% v zahraničí | English summary |

Informačný a vzdelávací program realizuje **1.slovenské neziskové servisné centrum (1.SNSC)**

Legislatívne znenie upravujúce mechanizmus poukázania 1 % z dane bolo vypracované v spolupráci s Nadáciou otvorenej spoločnosti - Open Society Foundation a vďaka jej finančnej podpore.

Informačný a vzdelávací program k mechanizmu poukázania 2% z dane sa v roku 2004 realizuje vďaka podpore Veľvyslanectva Holandského kráľovstva v Bratislave, Ministerstva Kultúry, Vzdelenia, Športu a Sociálnych Afér, Ministerstva Práce, Sociálnych a Rodinných vecí, Ministerstva Zdravotníctva a Sociálnych vecí, Ministerstva Športu a Telo.

1.SNSC vyhlasuje, že sa zverejňuje podľa zákona o ochrane osobných údajov.

http://www.rozhodni.sk/index.php?MID=18&lev1=18&id1=5889=index_sk

Start [Inbox - Outlook ...](#) [2% pre hodnot...](#) [2 Microsoft Wo...](#) [My Pictures - AC...](#) [molekulek](#) [12:55](#)

A "2%-ot az értékesebb életért" információs kampány oldala, mely naprakész, pontos információkkal látja el az érdeklődőket. Ezen az oldalon található többek között a kedvezményezett szervezetek hivatalos jegyzéke is.

A százalékos adományozás Szlovákiában a számok tükrében

A következőkben azt vesszük górcső alá, hogy hogyan sikerült a lehetőséget kihasználni Dél-Szlovákiában. Pontosabban, arra vagyunk kíváncsiak, hogy a százalékos adományozás milyen hatással volt a szlovákiai magyar civil szektorra, Dél-Szlovákiában a szervezetek mennyire éltek a lehetőséggel.

Magyar és nem magyar szervezetekről fogunk szólni, e két kategóriát fogjuk összehasonlítani. De mit jelent ebben az értelmezésben az, hogy „szlovákiai magyar szervezet”? A kérdés megválaszolása bonyolult feladat. A tanulmányban magyar szervezetek közé soroljuk azokat a szervezeteket, melyek:

1. küldetésükkel az adott magyar közösség érdekeit szolgálják,
2. célcsoportjukat elsősorban a magyar nemzetiségű lakosság alkotja,
3. tevékenységüket olyan aktivitások képezik, melyek elsősorban a szlovákiai magyarságot szolgálják.

Nem soroltuk a magyar szervezetek közé azokat a szervezeteket, melyek ugyan magyarok lakta területen működnek, magyar nemzetiségűek alapították, célcsoportját is főként magyar ajkúak képezik, de nem küldetésük a ki-mondottan magyar vonatkozású célok megvalósítása. (Például a Dunaszerdahelyen működő Mentálisan Sérült Gyerekeket Segítő Társulás vezetői magyar nemzetiségűek, célcsoportjukat is, mivel magyarok lakta területen működnek, főként magyar szülők gyermekei alkotják, de küldetésük a mentálisan sérült gyermekek segítése, nemzetiességi hovatartozástól függetlenül.)

Ennek a szempontrendszernek alapján válogattuk ki az évente kedvezményezettként regisztrált több ezer szervezet közül azokat, melyek a saját magunk által felállított fenti paraméterek alapján magyaroknak mondhatók. Azt, hogy mely szervezet tartozik ide, a következő források segítségével döntöttük el:

- személyes kapcsolataink alapján, vagyis a többéves terepmunkánk során kialakult kapcsolatainkra és ismeretségeinkre hagyatkozva,
- a Fórum Információs Központ adatbázisa révén,
- a kedvezményezettek jegyzékében feltüntetett magyar név alapján, vagy az elnevezésben szereplő „magyar” szó alapján.

Amennyiben előfordult, hogy valamelyik szervezet nem szerepel a tanulmányban, az annak tudható be, hogy a jegyzékben szereplő elnevezése révén nem tudtuk azonosítani, illetve hogy nem szerepel az adatbázisainkban. Ezekről a szervezetektől előre is elnézést kérünk.

Országos adatok

Szlovákiában, a törvény életbe lépésének első évében az 1%-os átutalható adó 36,91%-ról tettek nyilatkozatot a magánszemélyek (lásd 2. táblázat). Ez az összeg meghaladta a törvény hatékonyságához í fűzött reményeket. Mi, akik részt vettünk a törvényt népszerűsítő kampányban,⁴ maximum 30%-ot tűztünk ki magunk elé kvantitatív eredményességi mutatóként. Abból indultunk ki, hogy Magyarországon az első évben szintén a lakosság egyharmada használta ki e lehetőséget, és nálunk a törvényt előkészítő fázist nem kísérte semmilyen népszerűsítő tevékenység sem az állam, sem pedig a civil szervezetek részéről. Azért is tartjuk, tartottuk e számot kielégítőnek, mert a törvény jóváhagyása és hatályba lépése között csupán egy hónap telt el, tehát sem a civil szektor, sem pedig az adófizetők nem voltak még felkészülve. (Lengyelországban például 2004-ben, a törvény második évében a lehetséges összegnek csak 3,62%-a lett átutalva.)

2. táblázat. Magán- és jogi személyek százalékos adományozása évenkénti bontásban

Év	Összes adó	Max. átutalható adó	Az 1, illetve 2% keretében ténylegesen átutalt adó	A max. átutalható adó %-a
Magánszemélyek				
2002	27 600 000 000	276 000 000	101 882 272	36,91
2003	29 928 712 247	299 287 122	97 070 228	32,43
2004	31 892 211 860	637 844 237	266 466 218	41,78
2005*	26 092 977 595	521 859 552	298 999 285	57,29
Jogi személyek				
2004	29 113 920 663	582 278 413	550 217 900	94,49
2005*	29 653 283 918	593 065 678	579 393 111	97,69

Forrás: www.drser.sk, www.rozhodni.sk, Slovensko 2004

4. Az 1. Szlovák Nonprofit Szolgáltató Központ és a Fórum Információs Központ partnerségében megvalósuló "1%-ot az értékesebb életért" kampányának fő célja lakosság és szervezetek tájékoztatása volt. A törvény első évében külön hangsúlyt fektettünk a szervezetek felkészítésére, hogy minél nagyobb számban iktassák magukat a kedvezményezettek jegyzékébe.

A táblázatból kitűnik, hogy a második évben az arány csökkent, de még ekkor is meghaladta a 30%-ot. Csökkent azonban a kedvezményezett szervezetek száma is, viszont az egy szervezetre eső átlagtámogatás nőtt (lásd 3. táblázat).

Az a tény, hogy csökkent a bejegyzett szervezetek száma azzal magyarázható, hogy sok szervezet csatlódott, kisebb összeget gyűjtött össze, mint amit remélt, így a következő évben nem indult a „versenyben”. 2004-ben és 2005-ben, amikor már a jogi személyek is nyilatkozhattak adójukról, és 2%-ra emelkedett, újra növekedett a szervezetek aktivitása. Növekedett az átutalt összeg is, s ez nem csak annak köszönhető, hogy immár 2%-ról nyilatkozhattak a adózók, mert ha 1% maradt volna, úgy is lényegesen magasabb lett „volna” az összeg.

3. táblázat. Az egy szervezetre eső átlagtámogatás évenkénti bontásban

Év	Bejegyzett szervezetek	1. illetve 2%-ból átutalt összeg	Egy szervezetre eső átlagtámogatás
2002	4 035	101 882 272	25 250
2003	3 369	97 070 228	28 813
2004	3 829	816 684 118	213 289
2005	5 746	878 392 396*	152 870*

* a 2005-ös adatok nem véglegesek

2004-től a jogi személyek is nyilatkozhatnak adójuk 2%-ról. Ők eddig meglepően nagy arányban használták ki a lehetőséget. 2004-ben a jogosult jogi személyek 94,5%-a, 2005-ben pedig 97,7%-a nyilatkozott jövedelemadója 2%-ról. Itt mindenképp a civil szervezetek lobbitevékenységét kell dicsérnünk, hiszen a mamutcégek mellett működő civil szervezet csupán csak egy van az első 10 között a 2004-es jegyzékben (a 2005-ös adatok a tanulmány írásakor még nem álltak rendelkezésünkre). Ez a tény cáfolni látszik azt, hogy sokan feltételezték, hogy a nagy cégek a saját maguk által létrehozott szervezetnek fogják a 2%-ukat felajánlani. Természetesen meg kell várnunk e tekintetben 2007 januárját, hiszen akkor hozza nyilvánosságra az Adóigazgatóság a 2005. év 2%-os utalásainak eredményét (jogi személyek 2004-től nyilatkozhatnak, várható tehát, hogy több cég még ebben az évben létrehozta saját szervezetét, mely a törvény alapján csak 2005-ben kerülhet a befogadók központi jegyzékébe).

Elmondhatjuk tehát, hogy Szlovákiában a törvény bevezetését a civil szektor szempontjából sikeres végrehajtás követte. Természetesen bizonyosan vannak olyan szervezetek, melyek nagyobb reményeket fűztek a törvényhez, illetve magasabb bevételre számítottak a 2%-os adóból, viszont azoknak a száma nagyobb, melyek örülnek a lehetőségnek és elégedettek. El kell, hogy mondjuk, hogy vidéki, kis szervezetek esetében a 2% komoly bevételi forrást jelenthet. A kisebb szervezetek, melyek nem rendelkeznek nagyszámú célcsoporttal, s ráadásul kevésbé „divatos” a küldetésük (pél-

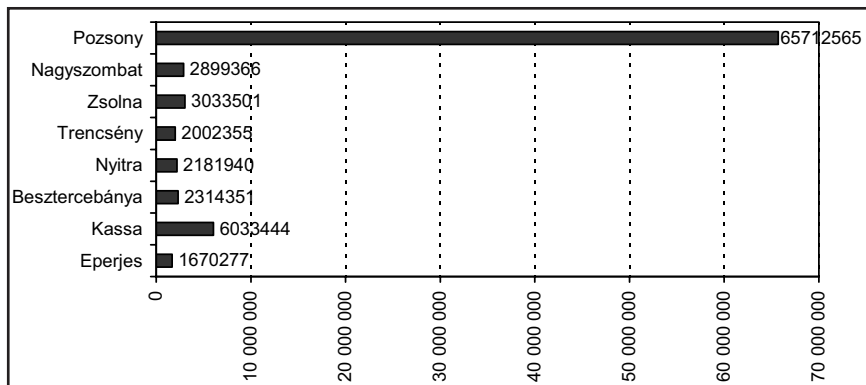
dául helyi közösségépítéssel, kultúrával, iskola- vagy óvodatámogatással foglalkoznak), csak nehezen tudnak a jelenleg elérhető legtöbb forráshoz pályázni, mert nem képesek a szükséges önrészt felmutatni, vagy túl magas a pályázható összeg, vagy nincs állandó alkalmazottjuk stb.. Az ő esetükben egy 5 000 koronás támogatás sokat jelenthet, és helyi szinten biztos, hogy sikerül az őket ismerőket meggyőzni arról, hogy a javukra nyilatkozzanak.

Nem szabad azonban elfeledkezni arról sem, hogy **a 2% nem gyógyír és nem csodaszer**, mely mintegy varázsűtésre megoldja a civil szektor anyagi problémáit. A civil szektor éves jövedelmének a 2% csak nagyon csekély hányadát teszi ki. Hasonlítsuk csak össze a 2%-ból származó bevételünket egy-egy hazai alapítványnál megpályázható támogatás nagyságával, vagy az EU-s támogatásokkal.

Elgondolkozhatunk azon is, hogy vajon milyen érdeke fűződik az államnak ahhoz, hogy megfossza magát a jövedelemadóiból származó bevételének két százalékától, hiszen az az összeg, melyet egyébként szétoszt a civil szervezetek között, lényegesen magasabb. Mondhatjuk, hogy gesztus, vagy a figyelem elterelése komolyabb megszorításokról (a jogi személyek azóta nyilatkozhatnak adójukról, amióta nem csökkenthetik adóalapjukat a közhasznú célra adott adományaikkal)? Lehet, hogy az állam saját arculatán szeretne javítani, avagy a kormány így jutalmazza a szektor választáson nyújtott segítségét? De az is lehet, hogy egyszerűen e módon akarja támogatni a civil szektornak azt a rétegét is, mely az állami pályázatokból objektív okok miatt kiszorul? Akárhogy is van, a „2-es szám él”, csak rajtunk, civileken múlik, hogy tudunk-e élni vele.

A következő grafikon azt szemlélteti, hogy a civil szervezetek 1 és 2%-os bevételei, hogyan oszlanak meg kerületenként a három év átlagát véve alapul.

1. grafikon. A kedvezményezett szervezetek százalékos bevételei a kerületekben

Forrás: Fórum Információs Központ

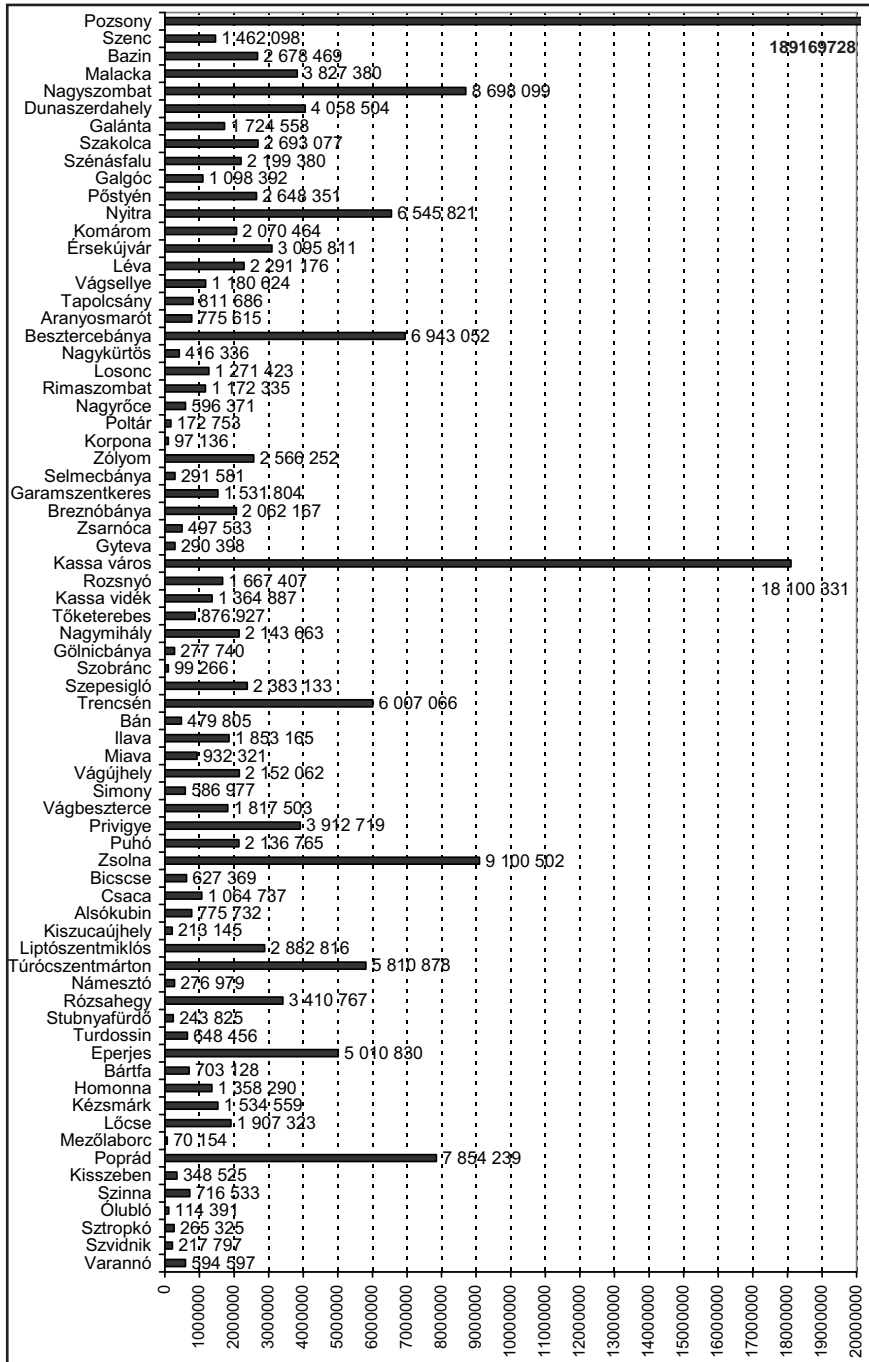
A Pozsonyi kerület szervezetei (a három évet átlagolva) az adományok 76,55%-át tudhatja magáénak. A többi kerület szomorúan poroszkál a nyomában, s közülük csak a Kassai kerület szervezetei érik el a 7%-ot. Ez a kimutatás lehet, hogy megszilárdítja a „százalék pesszimistákat” abban a hitükben, hogy nincs új a nap alatt, a támogatások újra oda áramlanak, ahol egyébként is van miben dűskálni. Nézzük meg ugyanezeket a számokat járási bontásban.

A 2. grafikon azt mutatja, hogy milyen mértékben részesedtek az egyes járások az 1 és 2%-os adóból a három év átlaga alapján.

A rangsorolás alapján egyértelműen magasan vezet a Pozsonyi járás, mely a három év 1 és 2%-ból származó átlagbevételeinek 54%-t szerezte meg. Őt Kassa város követi, mely már csupán 5,21%-ot ér el. A további helyeken a Zsolnai járás (2,62%), Nagyszombati járás (2,50%), Poprádi járás (2,26%) és a Besztercebányai járás (2,00%) állnak. A többi járás átlagbevétele nem éri el a 2%-ot sem. Ezek az adatok nem csak azt mutatják, hogy mekkora különbségek vannak az egyes régiók gazdasági erőssége között Szlovákiában, hanem azt is hogy hol, mekkora kapacitással bír a civil szektor. Igaz, hogy a Pozsonyi járás szerepel a bevételek tekintetében a legjobban, de itt jegyeztette magát a legtöbb szervezet is (a három év átlaga szerint a kedvezményezettként regisztrált szervezetek 26%-a). A 2%-os adó tükröződése és az ezen belüli különbségek a szlovákiai régiókban az amúgy is ismert gazdasági és társadalmi különbségeket mutatják – amilyen erős a régió, pontosan olyan helyet foglal el a mi 2%-os rangsorunkban is. Fölösleges tehát az okokat keresni, mert ezek adottak, gazdasági, társadalmi, földrajzi, történelmi, kulturális stb. vonatkozásúak.

Nagyon sok ernyőszervezet központja is Pozsonyban székel, és az országos hatósugarú szervezetek, intézmények szintén általában pozsonyi székhellyel működnek. Tehát az ide juttatott 1, illetve 2% nem marad mind Pozsonyban, hanem a kedvezményezett szervezetek révén a régiókba vándorol, újraosztódik, vidéken hasznosul. S a bevételek sem kimondottan a Pozsony környékén élő adófizetők nyilatkozataiból származnak, hiszen a legsikeresebb szervezetek (mint például a Rákellenes Liga, Markíza Alapítvány, Szlovák Olimpiai Bizottság stb.) országosan szinten folytattak kampánytevékenységet, hogy minél több nyilatkozót győzzenek meg. Kampányuk során kiemelték, hogy a befolyt összeg, milyen országos volumenű közhasznú célra lesz felhasználva. Százalékos bevételeik felhasználásáról pedig magunk is tájékozódhatunk (a törvény értelmében, nyilvánosságra kell hozniuk a felhasználás részleteit az Üzleti Közlönyben).

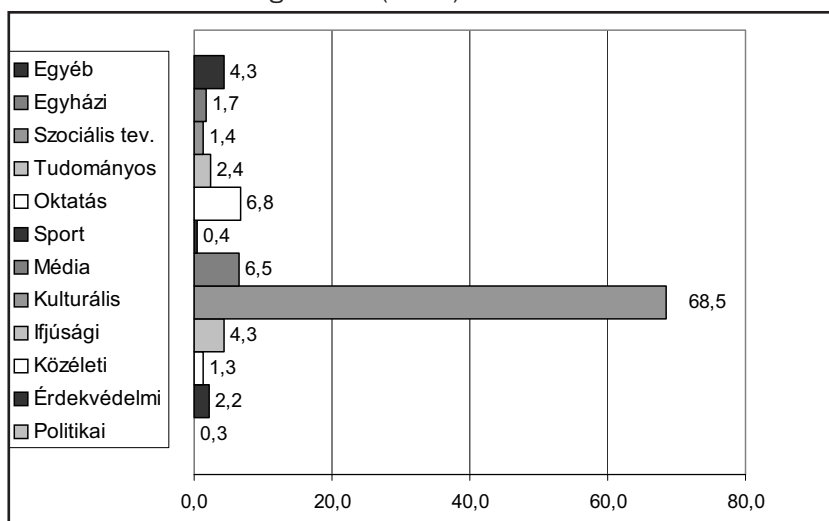
2. grafikon. Szlovákia járásainak részesedése a százalékos adóból a három év átlaga alapján

Dél-szlovákiai eredmények

A szlovákiai magyar civil szektorról általánosan elmondható, hogy méreteit és bevételeit tekintve messze elmarad a szlovákiai átlagtól. Bevételei hosszú évek óta főként magyarországi forrásokból származnak, s ez érthető is, hiszen a szervezetek többsége a kultúra területén és az oktatás területén tevékenykedik, s ezek olyan témák, melyekre itthon nagyon nehéz, sokszor lehetetlen alapítványi támogatást találni.

3. grafikon. A szlovákiai magyar szervezetek elsődleges tevékenységi körük szerinti százalékos megoszlása (2004)

Forrás: Fórum Kisebbségkutató Intézet adatbázisa. Fórum Kisebbségkutató Intézet, www.foruminst.sk, 2004

A magyarországi pályázati rendszer viszont minimális követelményeket támaszt a pályázóval szemben, ami oda vezetett, hogy szervezeteink többsége elkényelmesedett, forráskutatási képessége lecsökkent, meggyengült. Ezt a tényt látszanak erősíteni az 1, illetve 2%-os adományozás dél-szlovákiai eredményei is.

A következőkben azt nézzük meg, hogy a törvény adta lehetőségeket milyen mértékben tudta kiaknázni a szlovákiai magyar civil szektor. Először is hasonlítsuk össze a szlovákiai és dél-szlovákiai adatokat, eredményeket.

4. táblázat. A 2%-ból részesedett magyar szervezetek számának alakulása éves bontásban

Év	Bejegyzett szervezetek száma	Részesedett szervezetek száma	Magyar szervezetek száma, melyek részesedtek	Százalékos adóban részesedett magyar szervezetek aránya (%)
2002	4 035	3 925	178	4,53
2003	3 369	3 332	125	3,75
2004	3 829	3 821	119	3,11

A 2005-ös év adatait az Adóigazgatóság 2006. január 15-ig köteles nyilvánosságra hozni, ezek a tanulmány írásakor még nem álltak rendelkezésre.

Nem meglepő, hogy a magyar szervezetek csak ilyen csekély számban jegyeztették magukat, illetve hogy a részesedett magyar szervezetek száma ilyen alacsony, hiszen a jogi szubjektivitással rendelkező szervezetek kedvezményezetti jegyzékben szereplő aránya is alacsony⁵ (2002-ben 7%-uk, 2003-ban 14%-uk, 2004-ben pedig 16%-uk jegyeztette magát). Az a tény azonban, hogy a „nem magyar” szervezetek száma a 2%-os jegyzékben évről-évre nő (a 2002-es visszaeséstől eltekintve), a magyar szervezetek aránya pedig csökken, több mint elgondolkodtató. Ennek oka egyrészt az lehet, hogy mint már említettük, nem váltak valóra a százalékos adományozáshoz fűzött reményeik. A második ok pedig az lehet, hogy nem tartották fontosnak, hogy induljanak az 1, illetve 2%-ért. Annak oka pedig, hogy a jogosult magyar szervezetek száma alacsony annak tudható be, hogy nagy részük nem önálló jogi személy, a helyi kultúrház vagy Csemadok mellett működik, s mint ilyen, nem teljesíti a törvény első követelményét (csak bejegyzett, jogi szubjektivitással rendelkező szervezetek indulhatnak a 2%-ért).

A magyar szervezetek támogatottsága, mint azt a 4. táblázat mutatja, kb. a fele a nem kimondottan magyar szervezetek százalékos támogatottságának. Ez az arány azért is ilyen alacsony, mivel a magyar kedvezményezett szervezetek között csak pár országos szintű, országos hatósugarú szervezet szerepel, míg a nem magyar szervezetek között nagy volumenű támogatást pont az ilyen ernyőszervezetek kaptak.

5. táblázat. Magyar és nem magyar szervezetek százalékos átlagtámogatása éves bontásban

Év	Egy szervezetre eső átlagtámogatás (Sk)	Nem magyar szervezetre eső átlagtámogatás (Sk)	Magyar szervezetre eső átlagtámogatás (Sk)
2002	25 957	26 606	12 298
2003	29 133	29 648	15 910

Forrás: Fórum Információs Központ

5. Szlovákiában 2004-ig 24 129 szervezet volt regisztrálva, ezek közül csak mintegy ezer magyar szervezet rendelkezett jogi személyiséggel

Ha figyelembe vesszük a Fórum Kisebbségkutató Intézet által 2002-ben végzett közvélemény-kutatás eredményeit, mely szerint a nyilatkozók 63%-a a lakhelyén, illetve a régiójában működő szervezetet támogatta, akkor bizony az a 6. táblázat eredményei alapján arra a következtetésre kell jutnunk, hogy a magyar szervezetek támogatottsága a lakosság körében alacsonynak tekinthető. Ennek két oka lehet. Az egyik, hogy a szervezetek nem folytattak megfelelő kampányt az adófizetők minél szélesebb körű meggyőzésére, a másik pedig, hogy a magyar nemzetiségű lakosság csak kis mértékben élt a felajánlás lehetőségével a magyar szervezetek javára.

6. táblázat. Szervezetek százalékos bevétele a magyar nemzetiségű lakosság arányához képest a járásokban, éves bontás

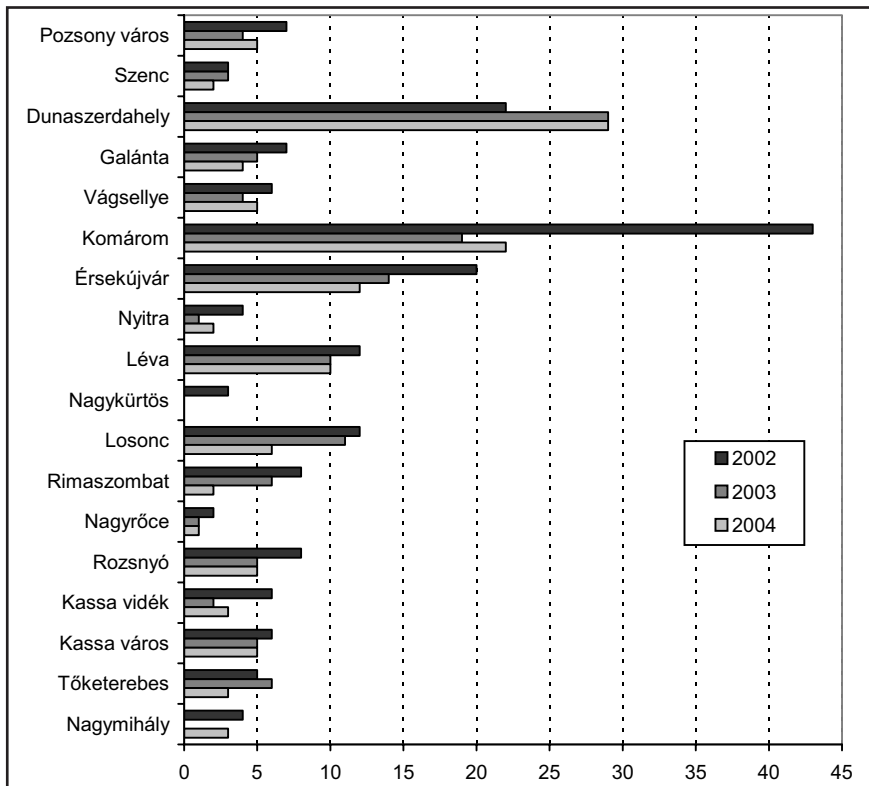
Járás	A magyar százalékos megoszlása	A magyar szervezetek által begyűjtött 1% aránya a járásban (2002)	A magyar szervezetek által begyűjtött 1% aránya a járásban (2003)	A magyar szervezetek által begyűjtött 2% aránya a járásban (2004)	2002-2004 átlag
Pozsony	3,6	0,48	0,08	0,07	0,21
Szenc	20,4	26,77	36,64	24,67	29,36
Dunaszerdahely	83,3	48,40	52,31	78,90	59,87
Galánta	38,6	30,03	21,47	11,57	21,02
Nyitra	6,7	0,84	0,63	1,50	0,99
Komárom	69,1	59,40	56,89	59,34	58,54
Érsekújvár	38,3	15,07	16,69	8,00	13,25
Léva	27,9	6,60	7,84	5,43	6,62
Vágsellye	35,7	4,57	5,84	7,04	5,82
Nagykürtös	27,4	3,74	0	0	3,74
Losonc	27,6	6,06	8,04	29,09	14,40
Rimaszombat	41,3	4,50	5,37	15,60	8,49
Nagyróce	22	2,23	0,78	0,07	1,03
Kassa város	3,73	1,11	0,96	0,58	0,88
Rozsnyó	30,6	3,01	6,89	18,35	9,42
Kassa vidék	13,2	5,28	6,96	7,95	6,73
Töketerebes	29,3	9,17	21,15	9,72	13,35

Forrás: Fórum Információs Központ

Ideális esetben a magyar szervezeteknek a járás százalékos bevételeinek legalább akkora hányadát kellene összegyűjteniük, mint amekkora a magyar nemzetiségű lakosság aránya az adott járásban. Ez azonban csak egy járás esetében van így, mégpedig a Szenci járásban.

Tekintsük most át részletesebben az egyes magyarok lakta járásokat.

4. grafikon. Kedvezményezett magyar szervezetek számának változása az egyes járásokban

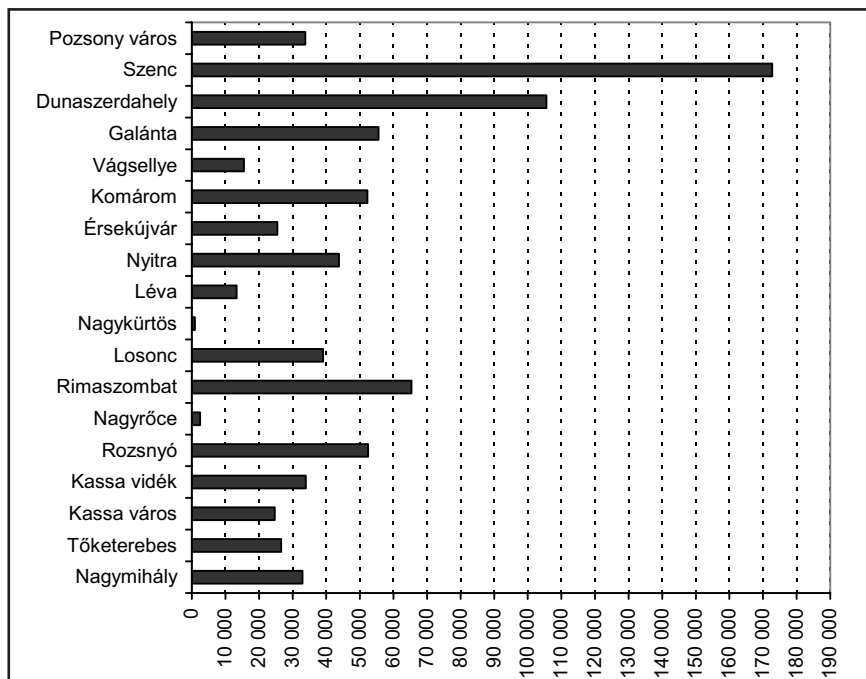
A 4. grafikon azt szemlélteti, hogy az egyes járásokban hogyan alakult a kedvezményezett magyar szervezetek száma. Általánosan elmondható, hogy a kedvezményezett magyar szervezetek száma évről évre csökken. Ennek okai, mint már említettük egyrészt a csalódás:

- alacsony bevételek, vagyis nem váltak be a szervezetek százalékos bevételekhez fűzött reményei, az alacsony bevételekhez képest nagyobb volt a szervezetek befektetése (emberi, anyagi),
- másrészt pedig az emberi mulasztás: sokan megfeledeztek a kötelező regisztrációról.

A grafikon nagyon szemléletesen mutatja azt is, hogy mekkora a magyar szervezetek koncentrációja az egyes járásokban. Míg a Komáromi és Dunaszerdahelyi járás magasán vezet mind a működő szervezetek létszámát (Fórum Információs Központ civil szervezetek adatbázisa), mind a százalékos adományban részesedett szervezetek számát illetően, addig a Nagyőrcei és Nagykürtösi járás a mindkét tekintetben a ranglista végén helyezkedik el.

Az egy magyar szervezetre eső átlagbevétel kicsit módosítja ezt a képet.

5. grafikon. Egy magyar szervezetre eső hároméves átlagbevétel járási bontásban

Nem állja meg a helyét az a feltételezés, hogy minél több szervezet indul a százalékos felajánlásért annál kevesebb bevétel jut egy szervezetre, hiszen a Dunaszerdahelyi és Komáromi járás ebből a szempontból is az élen jár. E két járással kapcsolatban azonban el kell mondanunk, hogy mivel e járáásokban a legmagasabb a magyar nemzetiségű lakosság aránya, így több támogató jut a szervezetekre. Az egy szervezetre eső százalékos adományokból származó átlagbevétel szempontjából a rangsort a Szenci járás vezeti, és szintén a Nagyőrcei és Nagykürtösi járás zárja a sort.

A továbbiakban megpróbáljuk részletesebben elemezni az egyes járásokat.

Pozsony

7. táblázat. Pozsony város

Lakosok száma:	428 672		
Magyar nemzetiségűek aránya:	3,6%		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	886	811	882
Ebből magyar szervezet:	7	4	5
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	96	89	1 139
Ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	195 169	30 684	329 303
Egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel átlagban (Sk):	27 881	7 671	65 861

Mint már említettük, Pozsony különleges helyet foglal el a százalékos adományozás vizsgálatában. Az ideáramló százalékos bevételek magasan meghaladják a többi járás eredményeit. A százalékos adományozásból származó pozsonyi bevételek 2002-ben és 2003-ban az összes bevétel 40%-át, 2004-ben pedig az 58%-át alkották. Ez azzal magyarázható, hogy a kedvezményezettek 22-25%-a Pozsonyban működik, és ezeknek nagy hányada országos hatósugarú szervezet, ernyőszervezet, alapítvány. Ez azonban nem csak a százalékos kedvezményezetti jegyzék esetében van így, hiszen a szlovákiai civil szervezetek pozsonyi koncentrációja is nagyon magas. Az egy szervezetre eső százalékos átlagbevétel is itt a legmagasabb, és a többi járással összehasonlítva csak Kassa közelíti meg.

Ezek az adatok azonban megtévesztők. A pozsonyi székhelyű kedvezményezett szervezeteknek kb. a fele országos szervezet, s mint ilyen a bevételeit nem kimondottan Pozsonyban hasznosítja. Többségük tagszervezetek révén a régiókba juttatja százalékos bevételeit (pl. Gyengénlátók és Vakok Egyesülete), vagy olyan tevékenységbe fekteti, melynek hatása az egész országra kiterjed (pl. Rákellenes Liga), illetve újraosztja, pályáztatja százalékos bevételeit (pl. Nyitott Társadalomért Alapítvány, Pontis Alapítvány stb.).

A százalékos adóban részesedett pozsonyi székhelyű magyar szervezetek között szintén sok az országos szervezet. Bevételeik a többi figyelt járással összehasonlítva azonban nem mutatnak akkora különbséget, mint a nem magyar szervezetek esetében – átlagosnak tekinthetők. Ez is bizonyítja, hogy a szlovákiai magyarok inkább támogatták/támogatják a régiójukban működő szervezeteket (a megkérdezettek 64%-a⁶), melyeket egyrészt ismernek, másrészt szolgáltatásaik, programjaik közvetlenül érintik őket. Az egy magyar szervezetre eső átlagbevételt figyelve azonban ezek az összegek nem túl biztatóak. A magyar szervezetek 2002-ben az egy szervezetre eső átlagbevétel több mint felét, 2003-ban 16%-át, míg 2004-ben már csak a 12%-át érték el.

8. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek Pozsonyban

	2002		2003		2004	
1.	Csemadok Központ	117 296	DEJA-VU Klub	13 473	Vidéo Alapítvány	162 285
2.	Új Sarló Szlovákiai Magyar Kulturális Társulás	27 771	Vidéo Alapítvány	12 108	Szöttes Kamara Néptáncgyűttes	106 089
3.	Szöttes Kamara Néptáncgyűttes	21 063	VIA MUSICA Alapítvány	2 728	Carissimi	24 191

6. A felmérést a Fórum Társadalomtudományi Intézet készítette a Fórum Információs Központ megrendelésére. A standard kérdőíves felmérés 2002. július 2–9. között zajlott. A reprezentatív mintát 1 043 felnőtt, azaz 18 éven felüli szlovák állampolgár alkotta. A magyar nemzetiségűek a minta 10,3 százalékát tették ki. Az adatgyűjtéssel a Focus ügynökség volt megbízva. (Lampel 2002)

Szenci járás

9. táblázat. Szenci járás

Lakosok száma:	51 825		
Magyar nemzetiségűek aránya:	20,4		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	21	21	25
ebből magyar szervezet:	3	3	2
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	10	11	64
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	543 551	550 872	3 291 871
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	145 509	190 829	812 211
Egy szervezetre eső százalékos bevétel átlagban (Sk):	25 883	26 232	131 675
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel átlagban (Sk):	48 503	63 610	406 106

A Szenci járás érdekes adatokat mutat. Míg szlovákiai tekintetben elmarad az átlagtól (lásd 2. grafikon), sőt a statisztikák végén kullog, addig a magyar szervezetek szempontjából, ami az egy szervezetre eső átlagtámogatást illeti, magasan felülmúlja a többi, magyarok lakta járás eredményeit. Ez egyrészt annak tudható be, hogy ebben a járásban aránylag kevés magyar szervezet jegyeztette magát a százalékos kedvezményezett jegyzékbe, viszont nagyon sikeresek voltak a célcsoportjuk meggyőzésében.

Járási viszonylatban is elmondhatjuk, hogy a magyar szervezetek sikeresek voltak, hiszen a három év átlagát tekintve az egész járás százalékos adományból származó bevételének a 30%-át tudhatják magukénak. Az viszont elgondolkodtató, hogy miért ilyen alacsony a kedvezményezett szervezetek száma.

A Szenci járásban működik a Nefelejcs Polgári Társulás, mely kiemelkedő eredményt ért el országos viszonylatban is. A velük készült interjút az ötödik fejezetben találhatja az olvasó.

10. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Szenci járásban

	2002		2003		2004	
1.	Nefelejcs Polgári Társulás - Zonctorony	99 500	Nefelejcs Polgári Társulás - Zonctorony	127 930	Nefelejcs Polgári Társulás - Zonctorony	706 412
2.	Szenc és Vidéke Társulás - Szenc	45 274	Szenc és Vidéke Társulás - Szenc	62 276	Szenc és Vidéke Társulás - Szenc	105 799
3.	Mátyusföldi Múzeológiai Társaság - Boldog	735	Mátyusföldi Múzeológiai Társaság - Boldog	623		

Dunaszerdahelyi járás

11. táblázat. Dunaszerdahelyi járás

Lakosok száma:	94 533		
Magyar nemzetiségűek aránya:	83,3		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	51	61	57
ebből magyar szervezet:	22	29	29
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	10	11	108
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	901 557	1 071 988	10 201 966
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	436 364	560 796	8 048 995
Egy szervezetre eső százalékos bevétel átlagban (Sk):	17 678	17 574	178 982
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel átlagban (Sk):	19 835	19 338	277 552

Dunaszerdahelyi járás lakosságának több mint 80%-a magyar nemzetiségű. Itt és a Komáromi járásban működik a legtöbb magyar szervezet (a Fórum Információs Központ adatbázisa alapján). Azon kevesek közé tartozik e járás, ahol a magyar szervezetekre eső százalékos átlagbevétel minden évben magasabb volt az általában egy szervezetre eső átlagbevételnél. Joggal feltételezhetjük azonban, hogy a nem kimondottan magyar szervezetek százalékos bevételei is a többnyire magyar nemzetiségű lakosságot szolgálják, hiszen e szervezetek többsége a sport és egészségvédelem területén dolgozik, melyek célcsoportja nem függ a nemzeti hovatartozástól.

E járásban aránylag alacsony a munkanélküliség és több magyar érdekeltiségű gazdasági szervezet is működik, mint a többi járásban. Ezzel is magyarázható, hogy az egy szervezetre, illetve egy lakosra eső százalékos adományozásból származó átlagbevétel e járásban meghaladja a szlovákiai átlagot.

12. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Dunaszerdahelyi járásban

	2002		2003		2004	
1.	Támaszalap – a Magyar Tannyelvű Alapiskola Szülői Tanácsa – Somorja	94 215	Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség – Dunaszerdahely	173 468	Katedra Alapítvány – Dunaszerdahely	4 891 850
2.	Pro Schola Minoritatis Társulás – Dunaszerdahely	71 092	Pro Ratio Alapítvány – Somorja	55 423	Fórum Információs Központ - Somorja	604 477
3.	Academia Alap - Nagymegyer	50 580	Vámbéry Ármin Magyar Tannyelvű Gimnázium Szülői Szövetsége - Dunaszerdahely	48 341	Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség – Dunaszerdahely	319 935

Galántai járás

13. táblázat. Galántai járás

Lakosok száma:	94 533		
Magyar nemzetiségűek aránya:	38,6		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	35	37	54
ebből magyar szervezet:	7	5	4
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	7	6	42
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	621 562	595 761	3 956 352
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	186 675	127 881	457 791
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	17 759	16 201	73 266
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	26 668	25 567	114 448

A Galántai járás átlagbevételeit tekintve az élmezőnybe tartozik. Érdekes azonban, hogy míg a magyar nemzetiségű lakosság aránya jóval alacsonyabb, mint a Dunaszerdahelyi járásban, az egy magyar szervezetre eső átlagbevétel itt is magasabb volt az egyébként egy szervezetre eső átlagbevételnél. Ugyanaz mondható el itt is, mint a Szenci járás esetében: kevés, de annál sikeresebb szervezet versenyzett a lakosság százalékos kegyeiért. Közülük is kiemelkedik a Pro Litteris Alapítvány, mely a galántai Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium támogatója és mindhárom évben sikeresen kampányolt a százalékos adományokért.

14. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Galántai járásban

	2002		2003		2004	
1.	Jó Pásztor Közhasznú Szervezet – Jóka	105 438	Pro Litteris Alapítvány – Galánta	79 966	Pro Litteris Alapítvány – Galánta	273 244
2.	Pro Litteris Alapítvány – Galánta	54 397	Jó Pásztor Közhasznú Szervezet – Jóka	23 062	Jó Pásztor Közhasznú Szervezet – Jóka	17 669
3.	Csemadok Területi Választmány - Galánta	17 533	Csemadok Területi Választmány - Galánta	13 197	Csemadok Területi Választmány - Galánta	56 164

Vágsellyei járás

15. táblázat. Vágsellyei járás

Lakosok száma:	54 000		
Magyar nemzetiségűek aránya:	35,7		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	23	24	33
ebből magyar szervezet:	6	4	5
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	10	11	44
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	564 115	616 979	2 360 779
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	25 799	36 049	166 222
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	24 527	25 707	71 539
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	4 300	9 012	33 244

A Vágsellyei járásban az országos átlagot tekintve kevés szervezet működik és alacsony a magyar szervezetek aránya is. A járásra általában jellemző, hogy csekély a szervezetek befogadó képessége, hiszen az ide érkező alapítványi támogatások aránya is elmarad a többi járástól.

A magyar szervezeteket tekintve ugyanígy elmondhatjuk, hogy a százalékos adományozásból származó, egy szervezetre eső jövedelem nagysága elég alacsony. Mint az alábbi táblázat is mutatja, főként a járási székhelyű szervezetek voltak sikeresek, sajnos a regionális, kisebb szervezetekhez nem jutott az 1, illetve 2%-os támogatásokból, aminek oka egyrészt az önbizalom hiánya (nem iktatták magukat a kedvezményezett jegyzékbe), másrészt a gyenge a kampány.

16. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Vágsellyei járásban

	2002		2003		2004	
1.	Csemadok Alapszervezet – Vágsellye	6 844	Vágsellye és Vidéke Polgári Társulás – Vágsellye	14 830	Pázmány Péter Alapiskola Iskolatanácsa – Vágsellye	70 940
2.	Vágsellye és Vidéke Polgári Társulás – Vágsellye	5 798	Csemadok Alapszervezet – Felsőkirályi	8 783	Csemadok Alapszervezet – Vágsellye	57 628
3.	Csemadok Alapszervezet – Felsőkirályi	4 424	Csemadok Alapszervezet – Vágsellye	6 997	Sellyei Ifjúsági Klub – Vágsellye	19 976

Komáromi járás*17. táblázat. Komáromi járás*

Lakosok száma:	108 556		
Magyar nemzetiségűek aránya:	69,1		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	88	57	63
ebből magyar szervezet:	43	19	22
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	10	8	39
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	1 035 778	914 721	4 260 892
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	615 305	520 352	2 528 488
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	11 770	16 048	67 633
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	14 309	27 387	114 931

A Komáromi járás a dunaszerdahelyihez hasonlóan jó arányokat mutat, hiszen az egy magyar szervezetre eső százalékos támogatás mindhárom évben magasabb volt a járási átlagnál. Ez természetes, hiszen a járás többségében magyar nemzetiségű, tehát az itt működő civil szervezetek többsége magyar tagbázisú, és e szervezetek szolgáltatásait is többnyire a magyar ajkú lakosság veszi igénybe. Országos viszonylatban a Komáromi járásban működik a legtöbb magyar civil szervezet, és a Dunaszerdahelyi járás után itt jegyeztette magát a legtöbb magyar szervezet a kedvezményezetti jegyzékbe. Az egy szervezetre eső százalékos átlagbevétel azonban összegét tekintve a középmezőnybe sorolja a járást.

A Selye János Kollégium kampányát részletező esettanulmány az ötödik fejezetben olvasható.

18. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Komáromi járásban

	2002		2003		2004	
1.	Kantha Dóra Alapítványa – Komárom	132 022	Kantha Dóra Alapítványa – Komárom	168 990	Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége – Komárom	857 888
2.	Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége – Komárom	123 026	Alapítvány a Szívért – Komárom	141 768	Ipari Alap – Komárom	406 743
3.	Selye János Kollégium - Komárom	80 583	Király Püspök Alapítvány - Komárom	55 248	Király Püspök Alapítvány - Komárom	287 301

Érsekújvári járás**19. táblázat. Érsekújvári járás**

Lakosok száma:	149 594		
Magyar nemzetiségűek aránya:	38,3		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	90	61	82
ebből magyar szervezet:	20	14	12
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	8	6	48
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	1 234 056	899 370	7 154 007
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	185 995	150 125	572 161
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	13 712	14 744	87 244
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	9 300	10 723	47 680

Az Érsekújvári járásban a bejegyzett magyar szervezetek száma a járás magyar nemzetiségű lakosságával arányos. Dél-szlovákiai tekintetben pedig, ami a százalékos adományozásból származó bevételeket illeti, a középmezőnybe tartozik. Ebben a járásban azonban a dél-szlovákiai átlagnál sokkal nagyobb számú szervezet működik, és a civil szektor is nagyon aktívnek tekinthető, ezért a szervezetek számát kevésnek találjuk.

20. táblázat. Legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek az Érsekújvári járásban:

	2002		2003		2004	
1.	A Pákányi Gimnázium Szülői Szövetsége – Párkány	38 256	A Pákányi Gimnázium Szülői Szövetsége – Párkány	37 719	Szent István Óvoda Tardoskedd Alap – Tardoskedd	98 776
2.	Jedlík Ányos Alapítvány – Érsekújvár	29 594	A XXI. Század Gyermekéiért Polgári Társulás – Érsekújvár	33 574	A XXI. Század Gyermekéiért Polgári Társulás – Érsekújvár	82 002
3.	A XXI. Század Gyermekéiért Polgári Társulás – Érsekújvár	21 063	Prákány és Vidéke Kulturális Társulás – Párkány	16 596	Pázmány Péter Társaság – Érsekújvár	80 800

Nyitrai járás

21. táblázat. Nyitrai járás

Lakosok száma:	163 540		
Magyar nemzetiségűek aránya:	6,7		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	119	79	93
ebből magyar szervezet:	4	1	2
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	15	14	91
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	2 439 993	2 261 733	14 935 738
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	20 446	14 142	224 239
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	20 504	28 630	160 599
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	5 112	14 142	112 120

A Nyitrai járásban a magyar civil szervezetek száma a szórvány jelleg miatt rendkívül alacsony. Ugyanígy a jogi szubjektivitással rendelkező szervezetek száma is, miközben a Csemadok alá tartozó, kultúrával foglalkozó, hagyományörző és ápoló csoportok szép számmal működnek. A többi járás esetében a Csemadok sikeresen szerepelt, és az összegyűlt bevételeit általában a szárnyai alatt működő csoportok támogatására használja – itt ez az ernyőszervezet nem is indult a százalékos adóért. Ez a tény azért is elszomorító, mert a Nyitrai járásban működő kultúracsoporthoz minőségüket tekintve mindig is az ország élvonalába tartoztak, s így megfosztották magukat egy lehetőségtől.

22. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Nyitrai járásban:

	2002		2003		2004	
1.	Fecske Nagycsaládosok Társulása – Kolon	14 547	Fecske Nagycsaládosok Társulása – Kolon	14 142	Fecske Nagycsaládosok Társulása – Kolon	214 820
2.	Zoboralja Közhasznú Társaság – Nyitra	2 769			Juhász Gyula Ifjúsági Klub – Nyitra	9 419
3.	Csemasok Alapszervezet – Nyitracsehi	1 623				

Lévai járás

23. táblázat. Lévai járás

Lakosok száma:	120 021		
Magyar nemzetiségűek aránya:	27,90		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	81	76	77
ebből magyar szervezet:	12	10	10
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	9	9	39
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	1 077 842	1 107 946	4 687 739
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	71 148	86 888	254 363
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	13 307	14 578	60 880
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	5 929	8 689	25 436

A Lévai járásban szintén alacsony a jogi szubjektivitással rendelkező magyar szervezetek száma, viszont megállapíthatjuk, hogy kevés, de elhivatott szervezet működik itt. Mint az alábbi táblázatból is látható, ügyesen kampányoltak az oktatási intézményeket támogató szülői szövetségek. A Lévai járás a dél-szlovákiai átlagot tekintve a középmezőnybe tartozik, s ez előkelő hely egy olyan járás esetében, ahol a magyar nemzetiségű lakosság aránya alacsony.

24. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Lévai járásban:

	2002		2003		2004	
1.	Az Egyházi Iskola Mellett Működő Ipolyi Arnold Alapítvány – Ipolyság	15 347	Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége a Magyar Tannyelvű Óvoda mellett – Léva	22 132	Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége a Magyar Tannyelvű Alapiskola mellett – Léva	85 791
2.	Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége a Magyar Tannyelvű Óvoda mellett – Léva	14 305	Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége a Magyar Tannyelvű Alapiskola mellett – Léva	19 174	Fegyverneki Ferenc Polgári Társulás – Ipolyság	38 077
3.	Csemadok Alapszervezet – Léva	8 302	Fegyverneki Ferenc Polgári Társulás – Ipolyság	18 745	Csemadok Alapszervezet – Léva	33 275

Nagykürtösi járás**25. táblázat.** Nagykürtösi járás

Lakosok száma:	46 741		
Magyar nemzetiségűek aránya:	27,4		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	22	11	16
ebből magyar szervezet:	3	0	0
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	5	3	18
Százlékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	221 909	163 272	863 828
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	8 308	0	0
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	10 087	14 843	53 989
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	2 769	0	0

A Nagykürtösi járásban csak 2002-ben indultak magyar szervezetek az személyi jövedelemadó 1%-ért, és az ekkor összegyűlt egy szervezetre eső támogatás is elenyésző volt. Talán ezzel magyarázható, hogy a következő években a szervezetek elvesztették motivációjukat, s nem jegyeztették magukat a kedvezményezettek jegyzékébe. A járásban szintén nagyon alacsony a jogi szubjektivitással rendelkező magyar szervezetek száma, pedig a járás déli részében magas a magyarok aránya, tehát feltételezhetően lenne tér és igény a szektor szolgáltatásai iránt.

26. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Nagykürtösi járásban

	2002	
1.	Palóc Társaság – Ipolyvarbó	7 580
2.	Csemadok Alapszervezet – Csáb	560
3.	Szeder Fábián Alapítvány – Ipolyhídvég	168

Losonci járás

27. táblázat. Losonci járás

Lakosok száma:	72 837		
Magyar nemzetiségűek aránya:	61		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	61	47	41
ebből magyar szervezet:	12	11	6
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	13	9	30
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	936 006	658 581	2 219 681
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	56 729	52 957	645 638
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	15 344	14 012	54 139
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	4 727	4 814	107 606

A Losonci járásban a magyar civil szervezetek 30%-a Füleken működik. A százalékos adományozás legsikeresebb kedvezményezett szervezetei is főleg füleki székhelyűek. Fülek így a járás ún. civil bástyájának is tekinthető.

Dél-szlovákiai viszonylatban a járás a középmezőnybe tartozik. Annak ellenére, hogy sokszínű és aktív civil élettel dicsekedhet, úgy gondoljuk, nem használta ki az itt rejlő százalékos lehetőségeket. 2004-ben például csak 6 magyar szervezet szerepelt a kedvezményezettek jegyzékben, ami az itt sikeresen működő szervezetek számához viszonyítva kevés.

28. táblázat. Legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Losonci járásban

	2002		2003		2004	
1.	Pro Iuventus – Fülek	19 785	Pro Iuventus – Fülek	17 994	Pro Gaudio Társulás – Fülek	387 060
2.	Kármán József Egylet – Losonc	5 985	Pro Futuro Társulás – Fülek	6 243	Csemadok Nógrádi Területi Választmánya – Losonc	153 587
3.	Pro Gaudio Társulás – Fülek	5 270	Pro Gaudio Társulás – Fülek	6 113	Pro Iuventus – Fülek	42 787

Rimaszombati járás**29. táblázat.** Rimaszombati járás

Lakosok száma:	83 124		
Magyar nemzetiségűek aránya:	41,3		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	50	34	32
ebből magyar szervezet:	8	6	2
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	8	5	29
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	663 635	437 751	2 415 618
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	29 885	23 511	376 797
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	13 273	12 875	75 488
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	3 736	3 919	188 399

A Rimaszombati járás a kedvezményezettek közé iktatott magyar szervezetek számát tekintve elmarad az átlagtól, az egy szervezetre eső átlagtámogatást illetően azonban a harmadik helyet foglalja el a vizsgált járások között. Annak ellenére, hogy a magyar ajkú lakosság aránya elég magas a járásban, kevés aktív szervezet működik itt. Közülük is kiemelkedik a Fundament Polgári Szervezet, mely kampányáról az ötödik fejezetben olvashatunk többet.

30. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Rimaszombati járásban:

	2002		2003		2004	
1.	Rimaszombat és Vidéke Polgári Társulás – Rimaszombat	8 772	Fundament Polgári Szervezet – Rimaszombat	7 734	Fundament Polgári Szervezet – Rimaszombat	313 397
2.	Csemadok Alapszervezet – Rimaszombat	5 276	Rimaszombat és Vidéke Polgári Társulás – Rimaszombat	7 024	Csemadok Területi Választmány – Rimaszombat	63 400
3.	Tompá Mihály Barátainak Köre – Hanva	4 037	Csemadok Alapszervezet – Rimaszombat	3 091		

Nagyrócei járás

31. táblázat. Nagyrócei járás

Lakosok száma:	40 918		
Magyar nemzetiségűek aránya:	22		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	15	14	16
ebből magyar szervezet:	2	1	1
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	10	6	27
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	393 119	299 780	1 096 214
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	8 758	2 333	734
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	26 208	21 413	68 514
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	4 379	2 333	734

A Nagyrócei járás kimutatásunkban a leggyengébben szereplő járás. Kevés az ide juttatott százalékos adó, és alacsony a magyar szervezetek száma is. Pedig majdnem mindegyik helységben működik Csemadok, vagy valamilyen kultúrcsoport, mely a közösségépítés és -megtartás szempontjából fontos szerepet tölt be, mégsem jelentek meg a kedvezményezettek listáján.

32. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Nagyrócei járásban

	2002		2003		2004	
1.	Pro Gemer Polgári Társulás – Tornalja	8 689	Euro Infohouse Polgári Társulás – Tornalja	2 333	Pro Gemer Polgári Társulás – Tornalja	734
2.	Kulturális Antropológiai Műhely – Tornalja	69				

Rozsnyói járás

33. táblázat. Rozsnyói járás

Lakosok száma:	61 887		
Magyar nemzetiségűek aránya:	30,6		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	51	31	41
ebből magyar szervezet:	8	5	5
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	9	7	64
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	569 884	457 337	3 975 000
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	17 148	31 490	729 590
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	11 174	14 753	96 951
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	2 144	6 298	145 918

A Rozsnyói járásról elmondhatjuk, hogy aktív és színes civil élete van. Nagyon sok jól működő szervezet működik itt, melyek a többi közép- és kelet-szlovákiai járással ellentétben nem csupán a kultúra területén fejtik ki tevékenységüket. Ennek ellenére kevés magyar szervezet jegyeztette magát a kedvezményezettek jegyzékbe.

Míg 2002-ben és 2003-ban a magyar szervezetekre eső százalékos bevételek nagyon alacsonyak, addig 2004-ben ez az arány a Berzétén működő Ében Haézér Nonprofit Szervezetnek köszönhetően megváltozott. E szervezet a 2004-ben a kedvezményezett magyar szervezetek ranglistáján a harmadik helyet foglalta el.

34. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Rozsnyói járásban

	2002		2003		2004	
1.	Barkáért Polgári Társulás – Barka	6 203	Szlovákiai Sport Egyesület – MTNy Alapiskola – Pelsóc	21 850	Ében Haézér Nonprofit Szervezet – Berzété	622 149
2.	Borzova Polgári Társulás – Borzova	3 846	Jablonca Polgári Társulás – Jablonca	3 760	Szlovákiai Sport Egyesület – MTNy Alapiskola – Pelsóc	89 285
3.	Jablonca Polgári Társulás – Jablonca	3 525	Csemadok Alapszervezet – Tornagörgő	2 833	Barkáért Polgári Társulás – Barka	8 492

Kassa-vidék**35. táblázat. Kassa-vidék**

Lakosok száma:	106 999		
Magyar nemzetiségűek aránya:	13,2		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	39	25	39
ebből magyar szervezet:	6	2	3
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	6	5	27
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	641 641	553 127	2 899 892
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	33 878	38 504	230 485
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	16 452	22 125	74 356
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	5 646	19 252	76 828

A Kassa-vidéki járásban szintén kevés jogi szubjektivitással rendelkező magyar szervezet működik. Szép számmal vannak azonban a helyi Csemadok alapszervezetek mellett működő kultúrcsoportok, melyeket főleg a szepsi székhelyű Területi Választmány támogat anyagilag. A kedvezményezett jelzékbe iktatott szervezetek száma rendkívül alacsony, azonban a százalékos adományozásból részesedő szervezetek száma pont a Csemadok újraelosztási rendszerének köszönhetően magas.

Mint az alábbi táblázatból is láthatjuk, e járásban az oktatási és kulturális szervezetek voltak sikeresek az adó 1, illetve 2%-ának gyűjtésében.

36. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Kassa-vidéki járásban

	2002		2003		2004	
1.	Csemadok Kassa Vidéki Területi Választmánya – Szepsi	16 937	Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége a MTNy Alapiskola és Gimnázium mellett – Szepsi	22 315	Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége a MTNy Alapiskola és Gimnázium mellett – Szepsi	142 345
2.	Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége, Buzítai Iskola-tanács – Buzita	8 055	Csemadok Kassa Vidéki Területi Választmánya – Szepsi	16 189	Csemadok Kassa Vidéki Területi Választmánya – Szepsi	56 671
3.	Somodi és Vidéke – Somodi	6 004			Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége a MTNy Alapiskola mellett – Torna	31 469

Kassa város**37. táblázat.** Kassa város

Lakosok száma:	236 093		
Magyar nemzetiségűek aránya:	3,73		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	247	221	243
ebből magyar szervezet:	6	5	5
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	32	31	167
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	7 541 923	7 314 417	39 444 654
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	83 962	70 217	229 680
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	30 534	33 097	162 324
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	13 994	14 043	45 936

Kassa városban alacsony a magyar ajkú lakosság aránya, így a magyar szervezetek száma is csekély. Ha abból indulunk ki, hogy az emberek főleg a környezetükben működő, ismert szervezeteket támogatják adójuk százalékával, akkor a kassai szervezetekről elmondhatjuk, hogy sikeresen gyűjtötték össze az itt hozzáférhető százalékos adományokat.

38. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek Kassán

	2002		2003		2004	
1.	Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége a Kuzmányi utcai Alapiskola és Gimnázium mellett – Kassa	50 956	Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége – Kassa	52 644	Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége a MTNy Ipari Szakközépiskola és Üzleti Akadémia mellett – Kassa	144 589
2.	Thália Színházi Társaság – Kassa	12 963	Thália Színházi Társaság – Kassa	9 149	Thália Színházi Társaság – Kassa	66 919
3.	Árvácska Tehetséggondozó Társulás – Kassa	9 725	Árvácska Tehetséggondozó Társulás – Kassa	5 072	Kassai Polgári Klub – Kassa	10 183

Tőketerebesi járás

39. táblázat. Tőketerebesi járás

Lakosok száma:	103 779		
Magyar nemzetiségűek aránya:	29,3		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	35	25	31
ebből magyar szervezet:	5	6	3
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	4	2	19
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	438 059	245 955	1 946 768
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	40 153	52 031	189 154
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	12 516	9 838	62 799
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	8 031	8 672	63 051

A Tőketerebesi járásban kevés magyar szervezet működik jogilag önállóan. Ezzel magyarázható, hogy a kedvezményezettek jegyzékében minden évben alacsony a számuk. E járásból és Nagymihályi járásból nagyon kevés pályázat érkezik az országos támogatásokat osztó alapítványokhoz, így a szervezetek tervezési és menedzselési képességei sem tudnak kellőképpen fejlődni. A sikeres kampánynak viszont pont ezek az alapfeltételei.

40. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Tőketerebesi járásban

	2002		2003		2004	
1.	Filokália, Nonprofit Szervezet – Dobra	15 734	Mécs László Keresztény Központ – Királyhelmece	14 047	Mécs László Keresztény Központ – Királyhelmece	124 905
2.	Tiszavirág Nonprofit Szervezet – Kistárkány	9 166	Szülői Szövetség az Alapiskola mellett – Borsi	10 514	Filokália, Nonprofit Szervezet – Dobra	59 131
3.	Mécs László Keresztény Központ – Királyhelmece	8 660	Filokália, Nonprofit Szervezet – Dobra	9 671	Bodrogközi Baráti Társulás – Kisköved	5 118

Nagymihályi járás

41. táblázat. Nagymihályi járás

Lakosok száma:	109 121		
Magyar nemzetiségűek aránya:	11,7		
	2002	2003	2004
Részesedett kedvezményezett szervezetek száma:	56	56	52
ebből magyar szervezet:	4	0	3
Az egy lakosra eső százalékos adó (Sk):	8	10	40
Százalékos adományozásból származó teljes bevétel (Sk):	912 125	1 123 417	4 395 448
ebből a magyar szervezeteknek juttatott százalékos adomány (Sk):	27 769	0	275 525
Egy szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	16 288	20 061	84 528
egy magyar szervezetre eső százalékos bevétel (Sk):	6 942	0	91 842

A Nagymihályi járásban kevés szervezet működik, a magyar szervezetek aránya is nagyon kicsi. Érdekes, hogy 2003-ban például egy magyar szervezet sem indult az 1%-ért. Reméljük, hogy ezekben a régiókban a helyzet az új szolgáltató intézmények megjelenésével a jövőben változni fog.

42. táblázat. A legsikeresebb kedvezményezett magyar szervezetek a Nagymihályi járásban

	2002	2004
1. Csemadok Területi Választmány – Nagykapos	14 348	Csemadok Alapszervezet – Nagykapos 183 767
2. Komócsa Társulás – Nagykapos	12 793	Csemadok Ungvidéki Területi Választmánya – Nagykapos 52 286
3. Erdélyi János Egylet - Nagykapos	481	Komócsa Társulás - Nagykapos 39 472

Tanulságok

1. A magyar szervezetek a százalékos adományokért folytatott versenyben nem szerepeltek sikerrel alacsony részvételüket és az összegyűjtött adományokat tekintve. A szlovákiai magyar civil szektor anyagi helyzetén jelentősen javíthatna, ha a **magyar szervezetek nagyobb számban jegyeztetnék magukat** a kedvezményezettek jegyzékébe és komolyabb kampányt folytatnának.
2. Országos tekintetben a magánszemélyek 30–40%-a nyilatkozott adója 1, illetve 2%-ról, tehát vannak kiaknázatlan lehetőségek. Az évente összegyűjtött százalékos adónak csupán 3-4%-a vándorolt magyar szervezetekhez. Ez az arány pedig nem a lakosság hozzáállásból adódik. A

szervezeteknek tudatosítaniuk kell, hogy **az embereket meg kell szólítani, tájékoztatni kell őket, és meggyőzni**, hogy adományozzanak.

3. A jól megtervezett és kivitelezett kampány meghozza gyümölcsét. Feltétlenül szükséges, hogy a szervezetek **kampányukról, mint projektről gondolkodjanak, melynek konkrét célja, megvalósítási fázisa és eredménye van.** A dél-szlovákiai eredmények azt mutatják, hogy a magyar szervezetek nem terveztek ilyen alaposan. Míg a magyarországi forrásokhoz nagy számban pályáznak, addig százalékos adó nyújtotta lehetőséget nem használták ki.

Tisztelt Barátaink !

Az 595/2003 számú adótörvény lehetőséget ad arra, hogy Önök is élhessenek azzal a jogukkal, hogy éves befizetett adójuk 2%-ával a Jókai Alapítványon keresztül a Komáromi Jókai Színház fennmaradását és működését támogassák.

E támogatás felhasználásának célja a színház hang és fénytechnikájának felújítása. E cél elérésének érdekében kérjük, hogy a 2004. évi adójuk 2%-át a Jókai Alapítvány javára szíveskedjenek felajánlani. Kérjük, hogy a lehetőségről szíveskedjenek tájékoztatni rokonaikat és ismerőseiket is.

Hogyan lehet a törvény lehetőségeivel élni?

Önállóan adózó fizikai személy - alkalmazott vagy kisiparos (fizická osoba) valamint jogi személy - vállalkozás (právnická osoba) 2005. március 31-ig az éves adóbevallás adóhivatalban való leadásakor nyilatkozatban nevezheti meg a támogatott szervezetet és annak számlaszámát.

Azon alkalmazottak, akik nem az adóhivatalban adják le adóbevallásukat, éves adóelszámolásuk (ročné zúčtovanie dane) ennek elkészítését a munkáltatótól kéri, a következőképpen járnak el:

- nyilatkozatban nevezik meg a támogatott szervezetet
- nyilatkozatot kérnek a munkaadótól arról, hogy a munkáltató folyamatosan átfizette a lefoglalt adót az illetékes adóhivatalnak

A munkáltató az igazolást díjmentesen állítja ki. Mindkét nyilatkozatot legkésőbb április 30-ig lehet leadni az illetékes adóhivatalban.

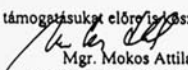
A támogatás kiszámolását és átutalását az adóhivatal végzi.

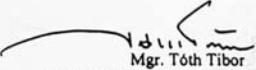
A Jókai Alapítvány levélcíme és számlaszáma:

Jókaiho nadácia – Jókai Alapítvány
945 01 Komárno, Petőfiho 1
Všeobecná úverová banka Komárno
Számlaszám: 9532-142/0200
Azonosító szám (IČO): 00656062

További információkkal Földes Dénes mérnök, a Jókai Alapítvány ügyvezetője szolgál a 035/7701923-as telefonszámon vagy e-mail-en lokai@nextra.sk

Szíves támogatásukat előre is köszöni:

 Mgr. Mokes Attila
 A Jókai Alapítvány elnöke
 Jókaiho nadácia
 Jókai Alapítvány
 Petőfiho 1
 945 01 Komárno

 Mgr. Tóth Tibor
 A Komáromi Jókai Színház igazgatója
 JÓKAIHO DIVADLO V KOMÁRNE
 KOMÁROMI JÓKAI SZÍNHÁZ
 945 01 Komárno, Petőfiho č. 1.
 - 8 -

Az „1%-os törvény” társadalmi hatása Magyarországon és Szlovákiában⁷

(Mészárosné Lampl Zsuzsanna–Tóth Károly)

Jelen fejezet célja leírni, elemezni és értékelni az ún. „1%-os törvény” társadalmi hatását Magyarországon és Szlovákiában. Mérlegelni azt, hogy a magyarországi és szlovákiai tapasztalatok milyen általános, mások által is hasznosítható tanulságokkal szolgálhatnak.

A tanulmány írása közben nagyon komoly nehézségekbe ütköztünk. Meglepő volt a szakirodalom, az elemzések és a felmérések hiánya. Alig néhány felmérés és tanulmánykötet foglalkozik az 1%-os törvény hatékonyságának vizsgálatával.⁸ De ugyanígy nagyon szegényes, főleg Szlovákia vonatkozásában, a civil szektorról szóló szakirodalom is.

A számadatok vizsgálatakor meg kellett állapítanunk, hogy míg Szlovákia esetében az adófizetőkre és az 1%-os törvényben résztvevők számára vonatkozólag szinte semmilyen adat nem található a pénzügyminisztérium vagy az adóhivatal kimutatásaiban, Magyarországon az APEH szinte naprakész adatokat szolgáltat a széles közvélemény számára.

Külön problémát jelentett a fellelhető adatok és elemzések összehasonlíthatósága. A két ország által bevezetett jogszabályok, illetve azok alkalmazása jelentős különbséget és néhány évnyi fáziseltolódást mutat. Az adatok összehasonlításánál megpróbáltunk az azonosnak tekinthető, tehát a kezdeti időszakra vonatkozó adatokra és eredményekre összpontosítani.

Fontos megjegyezni, hogy kétfajta jogalkotói filozófiáról van szó. Magyarországon 1+1%-ról beszélhetünk, ami a civil szférát és az egyházakat jelenti, Szlovákiában az első két évben csak 1%-ot lehetett a civil szektornak átcsoportosítani a fizikai személyek adóiból. Az 1%, ezért is szerepel a címben ez

7. Az összehasonlító tanulmány 2003-ban készült a Nonprofit Információs és Oktató központ Alapítvány „Percentage Philanthropy” programjához, itt rövidített változatát közöljük

8. Lásd az irodalomjegyzéket. Magyarország ilyen tekintetben jobban áll (Vajda Ágnes, Kuti Éva, Mészáros Geyza, Sebestény István, Biro Lajos, Bódi György Gerencsér Balázs és mások elemzései és tanulmányi tanúskodnak erről). Szlovákiában az 1%-os törvénynek, talán a friss volta miatt, nincs irodalma, és csak belső kimutatások (Nagy Myrtil), a szektor éves elemzései (Pavol Demeš), illetve egy felmérés (Lampl Zsuzsanna) szolgál alapul ehhez az elemzéshez is.

az adat, mindkét országban a fizikai személyek adójának 1%-t jelenti. Ez a kép a tanulmány írása közben változott: Szlovákiában 2%-ra emelték az átutalható összeget, és bevették a gazdasági társulásokot is a törvénybe. Tehát 2004-től Szlovákiában mind a fizikai személyek, mind pedig a jogi személyiséggel bíró gazdasági társulások adójuk 2%-t tudják közhasznú szándékkal átutalni a törvényben megjelölt civil, tehát nonprofit szervezeteknek.

A másik gondot az okozta, hogy különböző fejlődésű ország, illetve szektor összehasonlítását kellett elvégeznünk, amelyek mind a lakosok, mind a civil szervezetek számát, fejlődését tekintve jelentősen különböznek egymástól. Így csak olyan adatok összevetésére vállalkozhattunk, amelyeknek adekvát megfelelői voltak mindkét országban.

Mégis vállalkoztunk a feladatra, hiszen egy különleges jelenség első összehasonlító vizsgálatáról volt szó, amelynek tanulságai, minden nehézség ellenére, fontosak és hasznosak lehetnek más országok számára is.

A civil szektor fejlődése a két országban – az 1%-os törvény elfogadása

A magyarországi és a szlovákiai 1%-os törvény más-más időszakban és eltérő körülmények között jött létre, de célját és szerepét tekintve hasonlónak mondható. Mindkét törvénynek vannak közös vonásai, közősek a történelmi gyökerei, mindkettő válaszként azokra a kihívásokra, amelyek meghatározzák a civil szektor fejlődését térségünkben a rendszerváltás után. Bár különböző megfontolásból, egészen más megközelítésben jöttek létre, eredményüket és társadalmi hatásukat tekintve azonosnak mondhatók, és mint ilyenek, fontos tapasztalatokkal és példával szolgálhatnak mások számára is.

Magyarország és Szlovákia társadalmi átalakulása bár nagyon hasonlós volt az 1989 utáni időszakban, a történelmi tradícióknak, az eltérő politikai fejlődésnek és főleg az önálló Szlovákia létrejöttének következtében a civil szektor szerepvállalása nagyon különböző képet mutat.

Mindkét országban a rendszerváltás első napjaitól kezdve megalakultak az alulról építkező polgári kezdeményezések.⁹ Alapítványok, egyesületek, polgári társulások stb. jöttek létre, és fontos kiegészítői voltak az új rendszer demokratikus intézményi szerkezetének.

9. Magyarországon a folyamat korábban indult, 1987-ben fogadták el a módosított polgári törvénykönyvet, amely lehetővé tette az alapítványok létrejöttét. Lásd: Csanády Dániel: A közhasznú szervezetek törvényi szabályozása. (Csanády, 2003, 1. p., lásd még Bódi, 2002. 15-21. p.) Szlovákiában érdekes módon 1989 után az első alapítványok egy, a hatvanas évek elején elfogadott törvény alapján alakultak meg, tényleges jogi szabályozásuk viszont az 1990-ben elfogadott törvények alapján történt.

Szlovákiában – főképpen a mečiar érának „köszönhetően” – a civil intézményi rendszer szervezettebb volt. A kooperáció, az összefogás került előtérbe. A demokratikus értékrend védelmében országos méretű civil kampányok indultak. A legnagyobb, nemzetközi visszhangot is kiváltó országos civil kampány az ún. „OK 98” volt.¹⁰ A kampány az 1998-as parlamenti választások előtt a választások tisztaságát kívánta ellenőrizni, illetve a bizonytalan választópolgárokat elvinni az urnákhoz. A civil szektor erejének ilyen formájú demonstrálása nagyban növelte a szektor presztízsét Szlovákiában és nemzetközi szinten egyaránt.

Magyarországon a civil szervezetek ilyen kampányszerű, mozgósító erejű szerepet nem vállaltak fel. Azért sem, mert nem volt rá szükség. Inkább a tevékenységükre helyezték a hangsúlyt. Jóval kisebb volt a veszélyeztetettségi érzésük, így nem is kényszerültek országos szintű „politikai” szerepvállalásra.

Magyarországon másképpen alakult az állam és a civil szektor kapcsolata is. A közhasznúsági státusz elnyerésével (1996-tól) a civil szervezetek, bármilyen is volt a jogi formájuk, állami támogatásban/kedvezményekben részesülhettek. Ez Szlovákiában elképzelhetetlen volt (és a mai napig is elképzelhetetlen), csak a szociális szférában számíthatnak bizonyos szervezetek állami támogatásra.

Ennek az eltérő fejlődésnek az eredménye, hogy az 1%-os törvény is más-más módon került elfogadásra Magyarországon és Szlovákiában.

Magyarországon egy felülről jövő kezdeményezésként már 1991-ben felmerült a törvény lehetősége,¹¹ majd a parlament mindenfajta társadalmi nyomás, de már jelentős társadalmi vita közepette döntött az 1%-os törvényről.

Szlovákiában – a civil szektor országos szintű szervezettsége és az ebből adódó tradíció folytán – egy „civil-szektoros elit” lobbitevékenysége következtében fogadták el az 1%-os törvényt. Az eredmény főleg az „OK 98” kampánynak volt köszönhető. Az új, demokratikus, Dzurinda-kormány tudatosította a civil szektor fontosságát, és ennek megfelelően választotta az 1%-os támogatás lehetőségét (2001).

Az „1%-os törvény” értelme

Az 1%-os törvény jelentőségét nem lehet pusztán az anyagiak oldaláról mérni. Azzal minden elemző egyetért, hogy a civil szektor eredményeinek és je-

10. Az „OK 98” a „Polgári Kampány 1998” rövidítése. Az országos kampányok szerepe máig meghatározó Szlovákiában. Ilyen volt az „információs törvény” elfogadtatásáért folytatott kampány 2001-ben.

11. Ekkor még csak az egyházak támogatásának új formájáról volt szó.

lenlétének egyfajta értékmérője a törvény. De a törvény létének – a konkrét szervezetek anyagi támogatásán túl – nagyon fontos társadalomfilozófiai és erkölcsi fontossága is van.

Az „1%-os törvényben” az állampolgári adományozás és az állami javak egy része újraelosztásának olyan formájáról van szó, amely anonim, tömeges, konkrét civil szervezetnek szól, az állami adminisztráció segítségével, de az állam újraelosztó szerepének kiiktatásával, miközben a civil szervezetek a kapott támogatást a törvényi keretek között szabadon hasznosíthatják.

A fenti definíció mindegyik eleme nagyon fontos a témánk szempontjából:

Az **állampolgár** „személyesen” járulhat hozzá egy civil szervezet munkájához. Ez kapcsolódást, tudatos vállalást jelent. Ő dönt arról, hogy kit is támogat, és a támogatás sorsát, eredményességét nyomon követheti.¹²

Ennek az állampolgári magatartásnak kihatása lehet az egész adózási folyamatra, olyan technikát ismer és él meg az adófizető polgár, ami az állammal szemben más esetekben is érvényesíthető lehet.

Mindeközben régi/új értékrend éled újjá, az adományozás, a segítség, az egymásban való megbízás, egymás kiegészítése és tisztelete, a kölcsönös támogatás, a „mindenki vesztes” játszma versengésével szemben.

Egy új állampolgári magatartás kialakulásáról is szó van, cselekvő viszonyulásról a közvetlen környezetemhez, melyet egyszerű állampolgárként anyagi eszközeimmel is befolyásolni tudok.

Az **anonimitás** kizár mindenfajta lobbitevékenységet. A szervezet a kampányában meghatározott célcsoportot szólít meg, mégsem tudhatja meg, hogy kik is voltak azok, akik az adójuk töredékét számára felajánlották. Pontosan ilyen egy népszavazás is, a titkos szavazás folytán minden szavazónkat, bármely lelkes támogatónk is, anonimitás övezi. Az adott civil szervezet, de a civil szféra egésze is egyfajta társadalmi elismerésben részesül, valakik igénylik, elismerik és hosszú távon fontosnak tartják azt a tevékenységet, amelyet az adott szervezet folytat.

Tömeges, hiszen minden adófizető polgár részt vehet benne. Saját elhatározásától függ, hogy él-e a lehetőséggel elvileg minden adófizető támogathat bennünket. Ennek fontosságát ki kell hangsúlyozni: mindenki adományozó lehet, nem csak a tehetősebbek.

Mind a magyarországi, mind pedig a szlovákiai 1%-os törvénnyel kapcsolatos érvrendszer legfontosabb pontja az volt, hogy a központi állami és ala-

12. Mészáros Geyza és Sebestén István ezzel kapcsolatban felveti a „szerepzavar” kérdését. (Harsányi, 2000. 16-17. p.) Ki az adományozó? Az állampolgár? Aki az 1%-t amúgyis be kell fizesse az államnak, tehát nem a saját jövedelméből adakozik. Vagy az állam? Amely lemond a bevétele egy kis töredékéről, de az állampolgár dönt arról, hogy az hova is kerül? Fontos kérdések ezek, hiszen a szereplők identifikálását jelentik. Megítélésünk szerint, mindkét adományozó fontos szereplője a folyamatnak.

pítványi támogatásokkal szemben az 1%-os felajánlás elsősorban a kisebb szervezeteket szolgálja és területi megoszlása is kiegyensúlyozottabb. Ennek oka abban keresendő, hogy míg a központi alapokhoz nehézkes és nagyfokú szakmai felkészültséget igénylő pályázati rendszerek vezetnek, amelyeket a kisebb szervezetek nem tudnak teljesíteni, addig az 1% elnyerése a személyi kapcsolatrendszer, az eredmények megmutatása és a szűkebb környezetre gyakorolt hatás függvénye.

Az eredmények azt mutatják, hogy ezek a feltételezések beigazolódtak. Míg a központi támogatások 95%-a a nagy, tőkeerővel és megfelelő szakmai háttérrel rendelkező szervezetekhez vándorolnak, addig az 1%-os felajánlásoknak mindössze 34%-a a nagyoké, és 16%-a a legkisebbeké, 50%-a pedig a közepes nagyságú szervezeteké. (Harsányi, 2000. 51–52. p.) Tehát az 1%-os felajánlásoknak a civil szektoron belül esélykiegyenlítő/esély-növelő hatása is van.

A támogatás a törvény által meghatározott szabályok szerint regisztrált **konkrét szervezetnek** szól. A szervezettől függ, hogy él-e a lehetőséggel. A szervezet hosszútávon tud kalkulálni a bevétellel, és ez hatással van a stratégiájára, terveire, eredményeire. A „biztos bevétel” kiegyensúlyozottabb munkát eredményez.

Költségvetési támogatásról van szó az állami ügyvitel segítségével, de az állami újraelosztás olykor önkényes döntéshozatalának kiiktatásával. Maga az állam is lemond adóbevételeinek 1%-ról, hozzájárul a civil szféra működéséhez. Ez pedig az állam szerepének egyfajta újraértékelése is, a **decentralizáció** egyik lényeges formája, a **demokratikus értékrend** érvényesítésének demonstratív eszköze, és nem utolsósorban, az állam és a civil szektor kapcsolatának újszerű, pozitív újrafogalmazása. Az összefogás, a szolidaritás, az együttműködés, az egymásrautaltság, a szektorok közötti együttműködés kerül előtérbe a közép- és kelet-európai államokra jellemző megosztottsággal és az egyes szektorokra jellemző szembenállással szemben.

Látni kell, hogy ez a nagyon közvetett kapcsolat, gyakorlatilag az adóhivatalon keresztül zajlik. Maguknak az állami szerveknek is oda kellene figyelniük erre a lehetőségre, nagyobb propagandát folytatni körülötte, felhívni a figyelmet a lehetőségre. Ez az államilag ösztönzött kampány általában hiányzik, így elmarad az állam szerepvállalásának kellő hangsúlyozása is. Abból adódik ez, hogy az állam nem igazán érdekelt az 1%-os törvény érvényesítésben, neki az az érdeke, hogy minél kevesebben éljenek a lehetőséggel, és minél több pénz maradjon az államkasszában.

A civil szektor működése szempontjából meghatározó jelentőségű, hogy **szabadon felhasználható támogatásról** van szó. A szabadon felhasználható anyagi eszközök azt jelentik, hogy a szervezet maga döntheti el, mire használja a pénzeszközöket, szemben az alapítványi és egyéb támogatással, ahol célirányos, tehát „kötött” felhasználásról van szó. (Harsányi, 2000. 52. p.) Az ilyen jellegű bevételeit a szervezet a működési költségeire is fordíthatja, amelyre alapítványi támogatást rendkívül nehéz biztosíta-

ni. A civil szféra tehát olyan erőforrásra tesz szert, amely nagyban növeli tevékenységének hatékonyságát, presztízsét és jövőbeli szerepét. Mindeközben a piaci szabályok érvényben maradnak, az állampolgárok felajánlásai („szavazatai”) döntenek arról, hogy kinek, mekkora támogatás jut.

Az „önrendelkezés” olyan formájáról van szó, amely hatással van az állampolgári magatartásra, újraértékeli az állam és az adófizető polgár viszonyát, a civil szervezetek számára pedig növeli az esélyegyenlőséget.

Nyilván, lehetnek negatív hatásai is, de ezek elhanyagolhatóak, hiszen egy olyan hosszú távú, az egész rendszert érintő megoldásról van szó, amely nemcsak az állampolgári magatartást formálhatja át, hanem új tartalmat is adhat a civil szektor és az állam kapcsolatának.

Az 1%-os törvény hatással van a folyamatban résztvevőkre is

- A hagyományos, újraelosztó állami szerkezetben egy olyan elem jelenik meg, amely kimondja: nem csupán az állam jogosult döntenie a megtermelt javak felhasználásáról és elosztásáról, hanem az állampolgár is, mégpedig közvetlenül, egyéni döntésével, amelyet az állami adminisztrációnak végre kell hajtania.
- Az adományozó tevékeny szerepbe kerül. Választania kell: az államnak adja-e adója 1%-t, vagy valamely szervezetnek. De azt is el kell döntenie, mely szervezet lesz az, melynek adója egy töredéknyi részét adományozza.
- A civil szervezetnek új eszközökkel kell megmutatnia önmagát szűkebb és tágabb környezete előtt. Versenyhelyzetben kell bizonyítania hasznosságát, ami nem könnyű feladat, hiszen ez a hasznosság nem mindig mérhető az állami és a gazdasági szféra eszközeivel.
- Ugyanígy az adóhivatal, illetve az egész folyamatban részt vevő más állami szervek is transzparens módon kell megnyilvánuljanak. Ez komoly kihívás számukra, de egyben a szektorok közötti együttműködés fontos iskolája is.
- Nem szabad megfeledkezni a sajtó szerepéről. A központi telekommunikációs eszközök (TV, rádió) és az országos, illetve regionális és helyi sajtó nagyon fontos szereplője, sőt segítője az egész folyamatnak. Hasznos együttműködések alakultak ki Magyarországon és Szlovákiában a sajtó és a civil szektor között. Az előbbi árendedmé-

13. Vajda Ágnes és Kuti Éva ilyen negatív hatásként említi az ún. „kiszorítási hatást”, tehát hogy az adományozók az 1%-os felajánlásukkal mintegy „letudják” az adományozási, segítő kötelezettségüket: „...mind az állam, mind a magánmecenások úgy érzik, hogy az 1%-os támogatással minden kötelezettségüknek eleget tettek.” (Harsányi, 2000. 29. p.) Ez volt a legfontosabb érvük a történelmi egyházaknak is a jogszabállyal szemben Magyarországon: „Mivel a történelmi egyházak attól tartottak, hogy korábbi központi támogatásuk az 1%-os törvény bevezetésével megszűnik, vagy legalábbis rájuk néve hátrányosan változik, a tervezetet heves bírálattal illették. (Harsányi, 2000. 15. p.)

nyekkel, vagy éppen ingyenes felületekkel, adásidővel segítette a kampányt, a civil szervezetek pedig folyamatosan tájékoztatták a sajtót a rendezvényeikről stb.

A törvény hatása a civil szektorra

A törvény elfogadása mindkét országban hangyabolyszerű nyüzsgést indított el a civil szférában. A szektor vállalta magára a törvény népszerűsítését szolgáló kampányt, melynek két célja volt:

1. a civil szektoron belüli tájékoztatás – belső kampány,
1. a közvélemény tájékoztatása és meggyőzése – külső kampány.

A belső kampány fő célkitűzése az volt, hogy informálja a civil szervezeteket az 1%-os törvényről, és arról, milyen lépéseket kell megtenniük ahhoz, hogy regisztrált szervezetként felkerüljenek azoknak a szervezeteknek a listájára, amelyek részesedhetnek az 1%-ból. A külső kampányt azután már maguk a szervezetek folytatták a nekik tetsző és megfelelő módon, ki sikeresebben, ki kevésbé sikeresen.

Magyarországon a Nonprofit Információs és Oktató Központ (NIOK) szervezte a belső kampányt. A NIOK e téren bőséges tapasztalatokkal rendelkezik, hiszen 1997-től folyamatosan és egyre gazdagodó eszköztárral végzi az „Adjon egy részt a civileknek” c. kampányt, amelynek a belső kampány is része. Ennek keretén belül az ország valamennyi civil szervezetének bemutatkozási lehetőséget biztosítottak azáltal, hogy kialakítottak egy csaknem hat-ezer civil szervezet adatait tartalmazó, ingyenesen elérhető és használható adatbázist. A NIOK az egyes szervezetek saját kampányának megtervezéséhez is segítséget nyújtott. Ezen túl biztosítja az információk visszacsatolását is: az APEH-hel kötött megállapodásnak köszönhetően olyan aktuális és megbízható információkat tud közvetíteni a szervezeteknek, amelyekkel nagymértékben megkönnyíti a tevékenységüket (Bódi, 2002. 119. p.).

Szlovákiában a belső kampányt az 1. Szlovákiai Nonprofit Szervizközpont (1. Slovenské neziskové servisné centrum, SNSC) és a Fórum Információs Központ (FIC) végezte 15, külön e célra felkészített regionális konzultáns segítségével. Az első időszakban (2001. november 15.–2002. január 31.) elsősorban a szervezetek keresték fel a konzultánsokat, és épp az iránt érdeklődtek, hol, meddig és hogyan kell regisztráltatniuk magukat, s ehhez milyen iratokra és igazolásokra van szükségük. Nagymértékben köszönhető a konzultánsoknak, hogy bár a szervezeteknek csupán egy hónap idejük volt arra, hogy bejegyeztessék magukat, összesen 4035 szervezet regisztráltatta magát, amit a kampány szervezői komoly sikerként könyvelnek el. Az adófizetők nem igazán használták ki a regionális konzultánsok szolgáltatásait, inkább az egyes szervezetek által lefolytatott kampányokból tájékoztak.

A belső kampánynak köszönhetően a civil szervezetek egyértelműen tudatosították, hogy élniük kell az 1%-os törvény adta lehetőségekkel, egy részük bejegyeztette magát, majd elindította a külső kampányt, amelynek egyrészt az volt a célja, hogy tájékoztassa a lakosságot az 1%-os törvény fontosságáról és értelméről, valamint az 1%-ról való rendelkezés gyakorlati teendőiről, másrészt pedig fellendítse az „adakozókedvet”.

A törvény hatása az adófizetőkre

Ami az állampolgárok tájékozottságát illeti, a 43. táblázatból kiderül, hogy Magyarországon jóval többen értesültek az 1%-os törvényről, mint Szlovákiában.

43. táblázat. Értesültek-e az 1%-os törvényről? (%)

	Összlakosság		Adófizetők	
	Értesültek	Nem értesültek	Értesültek	Nem értesültek
Magyarország	94	6	98	2
Szlovákia	71	29	62	38

A törvényről való értesülés azonban nem jelent automatikusan egyetértést is a törvénnyel. S attól, hogy valaki informált, még nem biztos, hogy él az 1%-os felajánlás lehetőségével. Ezt dokumentálja a 44. táblázat.

44. táblázat. A törvényt ismerők, a törvénnyel egyetértők és az 1%-ról nyilatkozók részaránya (%)

	Összlakosság		Adófizetők		
	Értesültek	Egyetért	Értesültek	Egyetért	Nyilatkozott
Magyarország	94	86	98	90	31**
Szlovákia	71	*	62	*	40

* Szlovákiában ezt a kérdést nem tettük fel

** az 1997–1999 között egyszer, kétszer vagy háromszor nyilatkozók összesített aránya (Harsányi, 2000. 54. és 97. p.)

Forrás: a magyarországi adatok esetében Harsányi, 2000., 39–40. old., a szlovákiai adatok esetében a Fórum Kisebbségkutató Intézet felmérése, 2002.

A fenti adatokból kiderül, hogy Magyarországon mind a lakosság, mind pedig az adófizetők törvényt ismerő csoportjának csupán egy nagyon szűk rétege nem értett egyet a törvénnyel. Az adófizetők törvényt ismerő és azzal egyetértő csoportja még így is az összes adófizető 90%-át alkotta, azonban ha megnézzük a 44. táblázat utolsó oszlopát, akkor azt látjuk, hogy csak minden harmadik nyilatkozott közülük!

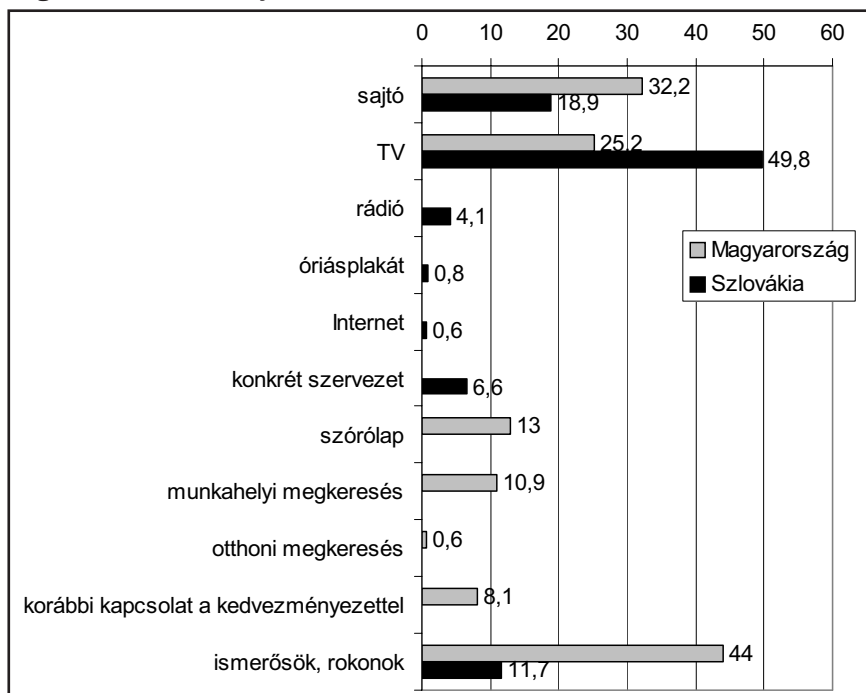
Szlovákiában nem vizsgáltuk a törvénnyel való egyetértés mértékét. Azonban függetlenül attól, hogy mit gondoltak az emberek a törvényről, az adófizetőknek abból a csaknem kétharmadot kitevő csoportjából, amely informált volt, 40%-nyian éltek is az 1% felajánlásának lehetőségével. Ez a gyakorlatban annyit jelent, hogy minden második informált adófizető nyilatkozott.

Ha a külső kampány mindkét célkitűzését értékeljük, akkor a következőt látjuk: a magyarországi kampány mindenkit képes volt informálni, de nem mindenkit tudott meggyőzni. A szlovákiai kampánynak viszont nem si-

került a széleskörű tájékoztatás, akiket azonban elért, azok közül többeket volt képes meggyőzni, mint a magyarországi kampány.

Természetesen felmerül a kérdés, hogy milyen mértékben járul hozzá a felajánlások számának növekedéséhez maga a kampány, s milyen szerepe van mindebben a szubjektív adakozói magatartásnak, attitűdnek (amelyet azonban sok más tényező mellett a kampány úgyszintén befolyásolhat). Ez egy nagyon összetett probléma, amelynek részletes, beható vizsgálatára még sem Magyarországon, sem Szlovákiában nem került sor. A rendelkezésünkre álló adatok a jelenségnek csak egy szűk szeletét világíthatják meg, nevezetesen: a kampány mely eszközei voltak a legfrekvenciáltabbak?

6. grafikon: Honnét tájékoztak?

Forrás: Harsányi, 2000., 75. old., a Fórum Kisebbségkutató Intézet felmérése, 2002.

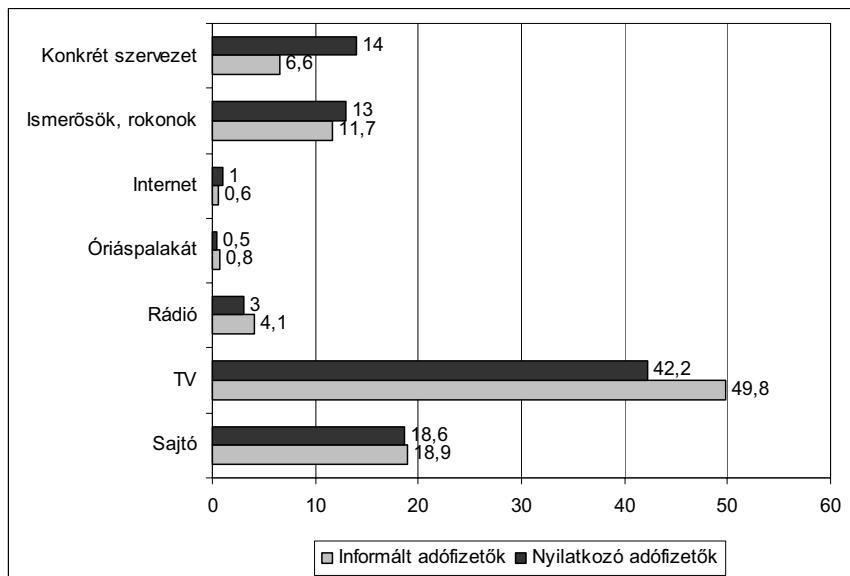
A 6. grafikon azt ábrázolja, hogy Magyarországon mely információforrásokból milyen mértékben tájékoztak a „személyesen nem ismert szervezetek számára rendelkező adófizetők” (Harsányi, 2000. 75. p.), Szlovákiában pedig az adófizetők (nyilatkozók és nem nyilatkozók együtt). Tudatában vagyunk annak, hogy az adófizetők ekképpen definiált magyarországi és szlovákiai kategóriája nem teljes mértékben fedi egymást, s a magyarországi és a szlovákiai felmérésben feltüntetett információforrások sem voltak azonosak, más adatok hiányában – még ha némi fenntartással is azonban csak ezeket tudjuk összehasonlítani.

Szlovákiában egyértelműen a TV bizonyult a legfrekvenciáltabb információforrásnak: minden második adófizető általa-belőle tájékozódott. A televíziót a sajtó követi (csaknem minden ötödik adófizető jelölte meg információforrásaként). A harmadik helyen egy informális, tulajdonképpen a hivatalos kampányon kívüli információforrás szerepel: az ismerősök rokonok, akiktől az adófizetők csaknem 12%-a informálódott.

Magyarországon épp fordítva van. A legtöbben (44%) az ismerősök, rokonok által tájékozódtak, a televízióból és a rádióból minden negyedik válaszadó (TV és rádió együttvéve 25,2%), a sajtóból pedig minden harmadik.¹⁴

Magyarországon a konkrét (névreszló, „házhozjövő”, otthoni, munkahelyi, szórólapos) megkereséseknek jóval nagyobb súlya van. Ha viszont megnézzük a szlovákiai nyilatkozó adófizetőket (7. grafikon), akkor azt látjuk, hogy leginkább az különbözteti meg őket az adófizetőktől általában, hogy kétszer annyian tájékozódtak konkrét szervezet által.

7. grafikon: Milyen forrásokból tájékozódtak a szlovákiai informált és nyilatkozó adófizetők?

Forrás: a Fórum Kisebbségkutató Intézet felmérése, 2002.

Úgy tűnik tehát, hogy Szlovákiában a konkrét szervezeteknek „rámenősebben” kellett volna, kéne kampányolniuk, sokkal inkább emberközelbe kellett volna vinniük magukat az adófizetőkhez, nem csupán a központi kam-

14. Arra a kérdésre, hogy Szlovákiában miért inkább a TV, Magyarországon pedig miért inkább a személyes meggyőzés bizonyult hatásosabbnak, nem lehet válaszolni, ugyanis nagyon sok olyan tényező játszhat közre, amelynek szerepéről és súlyáról nincsenek adataink.

pányokra, esetleg a nagy szervezetek kampányaira hagyatkozniuk. Ezáltal emelkedett volna, emelkedne az állampolgárok tájékozottsága, s minden bizonnyal az adakozókedve is.

Magyarországon az adófizetők 30%-a,¹⁵ Szlovákiában az informált adófizetők 40%-a adakozott.

Vegyük szemügyre előbb a nem nyilatkozó adófizetőket, akiknek részaránya Magyarországon 70%, Szlovákiában 60% volt.

45. táblázat: Miért nem nyilatkoztak a magyarországi adófizetők (önadózók és az adóbevallást a munkáltatóval készítették összesítve (%))

A befizetett SZJA kisebb 40 EURO-nál	22,3
Nem figyelt rá, elkésett, elfelejtette	18,8
Munkahelyén töltötték ki az adóbevallását és nem tájékoztatták a lehetőségéről	17,3
Nem tudja pontosan, milyen szervezetek számára lehet rendelkezni	12,4
Nem ért egyet az 1%-os törvénnyel	12,2
Nem talált olyan szervezetet, amelynek szívesen felajánlotta volna az 1%-át	9,4
Technikai okokból	5,1
Korábbi rossz tapasztalat	2,5

Forrás: Harsányi, 2000., 68. old.

(Szlovákiában nem kérdeztünk rá az adózás jellegére, így utólag nem lehet szétválasztani az adófizetők két csoportját, ám a törvény adta lehetőség visszautasításának okairól azért vannak adataink.)

46. táblázat: Miért nem nyilatkoztak a szlovákiai adófizetők? (%)

Nem tudta, mit kell csinálni	21,5
A folyamat adminisztratív szempontból nagyon igényes volt	20,0
Elfelejtette, pedig akart adakozni	17,0
Nem bízik a nonprofit szervezetekben	10,5
Nem tudja, nem emlékszik rá	10,0
Nem tudta, kinek adományozza a pénzt	9,3
Nem tartja helyesnek, hogy valakinek csak úgy ajándékozzon valamit	6,1
Nem bízik az adóhivatal embereiben	5,4

Forrás: Lampl, 2002., 82. old.

A 45. és a 46. táblázat válaszmegoszlásainak összehasonlításából kiderül, hogy mindkét országban csaknem azonos mértékben feledkeztek meg a nyilatkozattételről (Magyarországon 18,8%, Szlovákiában 17%). Nem tudta, kinek a javára nyilatkozzon: mindkét országban 9% körül. Egyfajta bizalomhiány a civil szervezetekkel, illetve a törvénnyel vagy éppen az adományozással szemben ugyancsak megjelenik mindkét országban.

15. 1997-ben az adófizetők 29,4%-a nyilatkozott, majd a nyilatkozók részaránya évről évre fokozatosan nőtt, s 2001-ben 32,3%-t tett ki (Bódi, 2002. 41. p.)

Mindent összevetve elmondható, hogy az adófizetők Magyarországon is, Szlovákiában is különböző okok miatt nem nyilatkoztak. Ezek közül az okok közül azonban egyik sem kizárólagos, egyik sem meghatározó. S ugyancsak mindkét országra érvényes, hogy az adófizetők nem igazán az 1%-os törvény, illetve a civil szervezetek iránti bizalomhiány miatt nem adakoztak – bár ez is előfordult.

Kik nyilatkoztak?

A magyarországi reprezentatív felmérés eredményei szerint legnagyobb mértékben az iskolázottság szintje határozta meg az 1%-os döntéseket. Minél iskolázottabbak voltak az adófizetők, annál valószínűbb, hogy nyilatkoztak (Harsányi, 2000. 56. p.). Ugyancsak szignifikáns kapcsolat mutatkozott a foglalkozási csoport és az 1%-os döntés között, mégpedig abban az értelemben, hogy a magasabb posztokat betöltő (s egyben újfent az iskolázottabb) adófizetők nagyobb mértékben nyilatkoztak, mint az alacsonyabb posztokat betöltők (Harsányi, 2000. 57. p.). Vajda Ágnes és Kuti Éva felméréséből más összefüggések is kiderültek: „az állami szektorban, ahol a megszerzett jövedelmek döntő többsége az adóhatóság számára is „látható”, az alkalmazottak 70%-a élt az 1%-os törvény kínálta lehetőséggel” (Harsányi, 2000. 58. p.), a kisvállalkozóknak pedig csak alig több mint egynegyede.

Szlovákiában hasonló tendenciákat tapasztaltunk, bár ezek nem jelentek meg annyira markánsan, mint Magyarországon. Általában elmondható, hogy az adófizetők közül inkább nyilatkoztak adójuk 1%-áról az iskolázottabbak, a nők, és a korrallal is nőtt az adakozási kedv (az 55 éven felülieknél csúcsosodott ki). Az 5. táblázatból kiderül, hogy Szlovákiában a nyilatkozók egyharmada annak a szervezetnek utalta át adója 1%-t, amelynek szolgáltatásait valamelyik családtagja igénybe veszi, majd az ismert tevékenységet folytató szervezetnek (23,4%), s csaknem azonos mértékben nyilatkoztak a munkahelyükhöz kapcsolódó illetve azon szervezet javára, amelynek aktív tagjai.

47. táblázat: Ön kinek utalta át adója 1%-t?

	Szlovákia
Annak a szervezetnek, amelynek aktív tagja vagyok.	14,0
Annak a szervezetnek, amelynek szolgáltatásait családom valamelyik tagja igénybe veszi.	32,2
Annak a szervezetnek, amely a munkahelyemhez kapcsolódik.	15,8
Annak a szervezetnek, amelynek a szolgáltatásait ugyan nem veszem igénybe, de ismerem a tevékenységét.	23,4
Annak a szervezetnek, amelynek konkrét tevékenységét ugyan nem ismerem, de fontosnak tartom a tevékenységét.	8,3
Annak a szervezetnek, amelyiket a munkaadóm ajánlott.	6,3

Forrás: a Fórum Kisebbségkutató Intézet felmérése, 2002.

Miért adakoztak az emberek? Erre a kérdésre a magyarországi helyzetet illetően Vajda Ágnes–Kuti Éva-féle felmérés ad választ. A szlovákiai adatok hasonló magyarázattal szolgálnak. A nyilatkozók elsődleges szándéka és célja a segítségnyújtás, a segíteni akarás. Azt, hogy kinek, mely szervezetnek, illetve mely szervezet által akarnak segíteni, több szempontból vizsgálhatjuk, bár feltételezhető, hogy ezek a szempontok együttesen, nem pedig elkülönültek merülnek fel a nyilatkozók – vagy legalábbis a többségük – tudatában. Ezek a szempontok a következők:

1. a szervezethez való viszony,
2. a szervezet tevékenységi köre és
3. a szervezet földrajzi hatósugara.

A szervezethez való viszony (6. táblázat) mindkét országban fontosnak bizonyult, hiszen a legtöbben olyan szervezetet támogattak, amelyhez személyesen is kötődtek. Magyarországon a nyilatkozók 42,3%-a, Szlovákiában 48%-uk ilyen szervezetnek ajánlotta fel az adója 1%-át. Másodsorban azon szervezetek javára adakoztak, amelyeket ugyan csak hírből ismertek, de tudták, mivel foglalkoznak, fontosnak tartották ezt a tevékenységet, s esetenként megfordult a fejükben, hogy a jövőben még igénybe vehetik a szervezet szolgáltatásait. Ezeknek a szervezeteknek a javára a magyarországi adófizetők 36%-a nyilatkozott, Szlovákiában 31,7%-uk.

48. táblázat: A nyilatkozók megoszlása a szervezethez való viszony szerint (%)¹⁶

	Magyarország	Szlovákia
Személyesen ismert szervezet, amely		
Az adófizető családjának nyújt szolgáltatást	24,7	32,2
Az adófizető munkahelyéhez kapcsolódik	10,0	15,8
Más formában is kap támogatást az adófizetőtől	7,6	-
Az adófizető aktív tagja	-	14,0
Rokonok és barátok közvetítésével megismert szervezet	17,1	
Csak hírből ismert szervezet, amely		
Az adófizető által fontosnak tartott tevékenységet folytat	32,1	*31,7
A jövőben esetleg igénybevehető szolgáltatásokat nyújt	4,0	-
Rögtönzött vagy átengedett döntés	4,5	**6,3

*ismeri vagy fontosnak tarja a szervezetet – összesített válaszok

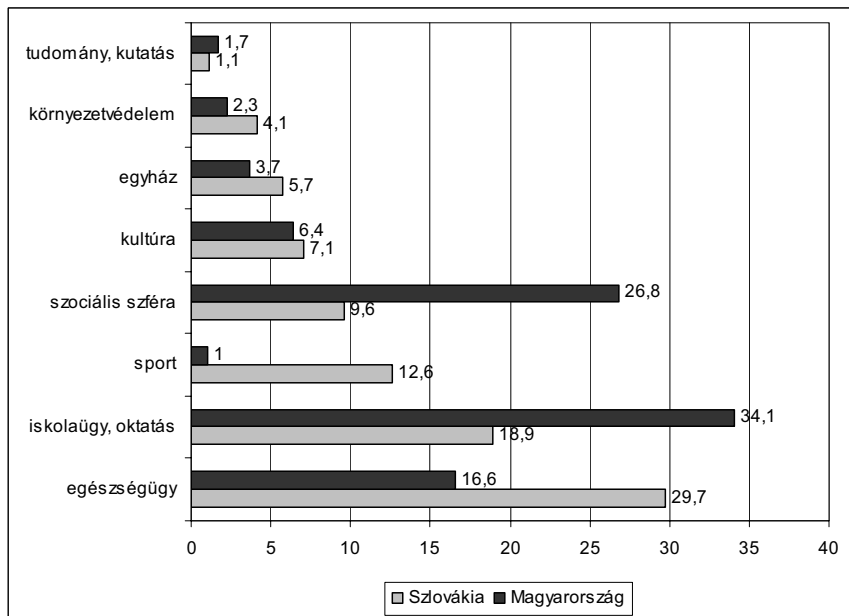
**a munkaadó által elrendelt szervezet számára

Forrás: 1999-es adatok (Bódi, 2002. 62. p.), a szlovákiai adatok esetében a Fórum Kisebbségkutató Intézet felmérése, 2002.

A nyilatkozóknak a szervezet tevékenységi köre szerinti megoszlását a 8. grafikon szemlélteti.

16. Az eredeti táblázat lásd: Harsányi, 2000. 98. p., itt kissé módosítva

8. grafikon: A nyilatkozók megoszlása a szervezet tevékenységi köre szerint

Forrás: 1999-es adatok (Bódi, 2002. 62. p.), a szlovákiai adatok esetében a Fórum Kisebbségkutató Intézet felmérése, 2002.

Magyarországon a nyilatkozók egyharmada az iskolaügyet, 26,8%-uk a szociális szférát, 16,6%-uk az egészségügyet támogatta. Szlovákiában az egészségügy (29,7%), az iskolaügy (18,9%) és a sport (12,6) vezeti a listát. Az egészségügy és az iskolaügy mindkét országban a nyilatkozók fokozott támogatását élvezték, ám nem azonos arányban.¹⁷ A prioritások nagyjából azonosak – leszámítva a sportot, amely Szlovákiában a harmadik leg-támogatottabb terület – csak támogatásuk nagyságrendje tér el.

A szervezetek tevékenységi körét szemlélve még egyértelműbbé válik az előző szempont, a nyilatkozó és a szervezet kölcsönös viszonya. Épp az iskola, az egészségügyi szervezet, a sport és a szociális szférában működő szervezet az, amellyel az embereknek különösebb megerőltetés nélkül személyes kapcsolatuk szokott lenni, vagy ha épp (még vagy már) nincs is sze-

17. Miért éppen az egészségügy vezet Szlovákiában, Magyarországon pedig miért éppen az iskolaügy? Megbízható adatok hiányában erre a kérdésre sem tudunk válaszolni, de úgy gondoljuk, hogy az 1%-os döntéseknél elsősorban a hasznosság elve érvényesül. Az emberek elsősorban annak adnak, akiről úgy gondolják, jó célra fogja fordítani a pénzüket. S ez ugyanúgy lehet egészségügyi alapítvány, mint iskolai. Sőt egyik évben az egyik, másik évben a másik. A legfrissebb adatok szerint Magyarországon is az egészségügyi alapítványok kapták a legtöbb pénzt.

mélyes kapcsolatuk, könnyen lehet, hogy a jövőben igénybe fogják venni a szolgáltatásait.

Az adakozás harmadik szempontjának a szervezet földrajzi hatósugarát tekinthetjük. A magyarországi kutatásokban ez a szempont nem szerepelt, inkább azt vizsgálták, milyen a nyilatkozók megoszlása lakóhelyük szerint. Kiderült,¹⁸ hogy leginkább a megyeszékhelyen élők nyilatkoztak (36%), legkevésbé a községekben élők (26,7%). A kutatók ezt azzal magyarázták, hogy „az adófizetők magatartását nemcsak a támogatásra jogosult civil szervezetek jelenléte, „közelsége” befolyásolja, hanem a településen érvényesülő informális kapcsolatok szorossága és intenzitása is” (Harsányi, 2000. 60. p.). Hiába van a fővárosban több szervezet, mint a megyeszékhelyen, az utóbbiban erősebbek az informális kötődések, s így a szervezet és a lakosság kapcsolata is, ami kedvez az adakozásnak. Mindebből, valamint az előző szempontoknál – a szervezethez való viszony, a szervezet tevékenységi köre – tapasztaltakból arra következtethetünk, hogy Magyarországon is, akárcsak Szlovákiában a nyilatkozó azokat a szervezeteket részesíti előnyben, amelyek az általa lakott régióban működnek. Szlovákiában ugyanis a nyilatkozók 63%-a ilyen szervezetet támogatott, 20,6%-uk országos hatáskörű szervezetet, 10,6%-uk pedig más, esetleg több régióban működő szervezetet. Ez a tény újfent visszaigazolja az előző két szempontot, a szervezethez való viszony fontosságát és a szervezet tevékenységének ismeretének fontosságát.

Tanulságok

A fentebb leírtak alapján leszögezhetjük, hogy az 1%-os törvény széleskörű társadalmi hatást ért el. Mozgósította a civil szervezeteket, de mozgósította a lakosságot is, s ami nagyon fontos, az 1%-os nyilatkozattal kapcsolatot alakított ki közöttük, vagy a már meglevő kapcsolatot még szorosabbra fűzte.

A nyilatkozó adófizetők közelebb kerültek a szervezetekhez, s feltehetőleg, lélekben is másképp viszonyulnak hozzájuk, mint a nyilatkozattétel előtt: kicsit a magukénak is érezhetik/érzik a szervezetet (s ez további pozitív hozadékot vonhat maga után).

A civil szervezetek számára sem mindegy, hogy az állampolgárok értékelik-e a tevékenységüket, helyeslik-e célkitűzéseiket, eredményeiket, s e téren az 1%-os felajánlásokat visszajelzésként is felfoghatták. Akció akciót szül, mondhatnánk, vagy akár azt is, hogy a jó példa ragadós, az adatok azt bizonyítják, hogy évről évre emelkedik a nyilatkozók részaránya.

18. Harsányi, 2000. 60. p.

Ugyanakkor komoly dilemmákat is felvet a törvény léte, illetve nemléte. Nem egy klasszikus filantróp magatartásról van szó. Azt adományozom egy szervezetnek, amit egyébként az államnak kellene befizetnem. Tehát nem plusz kiadásról van szó. De plusz teendőkről, hiszen tennem kell azért, hogy az adományom a címzetthez elérjen.

Ebből az is következik, hogy az 1% odaítélésének lehetősége nem helyettesíti a klasszikus adományozás formáit. Nagyságrendileg sem.¹⁹ Az adományozó, segítő magatartás újjáélesztéséhez csak hozzájárul, de nem helyettesíti azt. Ugyanakkor nem egy kizárólagos állami támogatásról van szó. Az állami támogatások egyéb formái meg kell, hogy maradjanak.

Maga a a szlovák és magyar állam sem kezeli az 1%-os törvényt az állami támogatások kizárólagos formájaként vagy azok alternatívájaként. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy mind Magyarországon, mind pedig Szlovákiában megmaradtak az állami támogatások egyéb formái is. Azok a megszorító intézkedések, amelyek általában a gazdasági reformokkal függnek össze ezekben az országokban, sose használták indoklásaikban az 1%-os törvény meglétét.²⁰ Nem is tehetik, hiszen az 1%-os törvényből adódó bevételek csak kiegészítő bevételei a harmadik szektornak. De fontos bevételei, hiszen – mint említettük már – szabadon felhasználhatók.

Az 1%-os törvény egy nagy lehetőség a legkisebb szervezet számára is. A felajánlások megszerzése nagyban függ a regisztrált szervezettől, éppen ezért, senki sem érezheti kizártnak magát a törvényből és az eljárásból. Azok a szervezetek, amelyek nem regisztráltatják magukat, és nem folytatnak kampányt az 1% megszerzéséért, csak önmagukat okolhatják, hiszen a lehetőség mindenki számára adott.

Bármilyen kicsi is az 1%-os felajánlás összege, a szervezet a jövőre nézve komoly tapasztalatokra tesz szert, és mert kiszámítható forrásról van szó, a jövő évben újragondolva a kampánytechnikáit, megint megpróbálhat minél nagyobb bevételt elérni.

A számadatok azt mutatják, hogy az adófizetőknek csak egy része él (30–40%) az adományozás e formájával, ebből az következik, hogy az 1%-os törvényben rejlő lehetőségek propagálása nem mások rovására, hanem másokért történik. Nincs konkurencia addig, amíg a piac nem telítődik, de ha telítődne is, az újraelosztás más-más módzatait, és nem forrásmegvonást jelentené.

19. Pontos adatok nem állnak rendelkezésünkre, de az 1%-os felajánlások a civil szervezetek bevételeinek csak töredékét jelentik. Ez persze nem csökkenti az ilyen jellegű bevételek súlyát és fontosságát.

20. Érdekes, hogy Szlovákiában az Ivan Miklós nevéhez fűződő gazdasági reform és megszorító intézkedések sora felvetette az 1%-os törvény eltörlésének lehetőségét is 2003-ban. A civil szektor ellenállása és a parlamenti pártok hatékony támogatása nemcsak hogy megmentette a törvényt, hanem annak kiszélesítését is (2%) is követelte. És ezt sikerült is elérni.

Az 1%-os kampánynak a legfontosabb eleme, hogy a polgárok minél több információhoz jussanak az adott szervezetről, tehát egy új adományozó-adományozott viszony alakulhat ki, szorosabb lehet a kapcsolat a polgár és a civil szervezet között.

Az 1%-os törvény mégsem csodaszer. Korántsem tudja orvosolni a civil szektor minden gondját-baját. És ennek is tudatában kell lenni akkor, amikor az 1%-os felajánlások társadalmi hatását vizsgáljuk. A törvény csak egy szerény hozzájárulás a szektor működéséhez. A hatékony munkavégzés, az önkéntesmunka, a szellemi és anyagi erőforrások mozgósítása, az adománygyűjtés egyéb technikái stb. – ami mindig is jellemezte a civil szektort – továbbra is a legfontosabb éltető elemei maradnak.

Klariská 7, 811 03 Bratislava, Szlovákia
 Žužtu: 5345665/5200, IČO: 31 821 910
 e-mail: carissimi@post.sk

A Pozsonyi Kertületi Hivatal 2002 augusztusában jegyezte be jótékonsági alapunkat CARISSIMI néven. Az a szándék vezérelt bennünket, hogy a szervezet révén segítsük az egészségkárosodott gyermekeket nevelő, főként magyar családokat, segítsünk a szülőknek súlyos gondjaik enyhítésében, leküzdésében. Eddig legtöbbször a nyugat-szlovákiai régióból kerestek meg bennünket, de fordultak már hozzánk kérrrel Közép- és Kelet-Szlovákiából is. Munkánkat szakemberek: orvosok, pszichológusok, jogászok, lelkészek segítik.

Megalakulásunk óta

- ☺ anyagilag támogattuk két autista kislány magyarországi kivizsgálását
- ☺ hozzájárultunk egy nyitott hátgerinccel született kislány műtét utáni gyógyszerköltségeihez
- ☺ segítettük egy látássérült kislány számára szükséges szemüveglencse megvásárlását
- ☺ egy látáskárosodott és mentálisan sérült kislány gyógyszerköltségeit is kiegészítettük
- ☺ elősegítettük egy kelet-szlovákiai éhessérült diáklány pozsonyi szakorvosi kivizsgálását, és gyógyszerköltségeihez is hozzájárultunk
- ☺ szakkönyveket ajándékoztunk a Mentálisan Sérülteket Segítő Társulás egyik járási szervezetének
- ☺ elősegítettük egy halmozottan sérült kislány szakorvosi kivizsgálását
- ☺ számítógépet és nyomtatót ajándékoztunk egy mozgássérült lánynak: az egyiket az OTP Bank jóvoltából, a másikat szervezetünk vásárolta
- ☺ saját költségünkön ugyancsak számítógépet és nyomtatót ajándékoztunk egy mozgássérült diáklánynak
- ☺ segítettük két súlyosan szívbeteg kislány családját
- ☺ hozzájárultunk négy halmozottan sérült gyermek nyári üdültetéséhez
- ☺ két alkalommal részt vettünk a Nemzetközi Nőklub jótékonsági karácsonyi vásárán.

Mivel a Carissimi nonprofit szervezet, saját tőkével nem rendelkezik, csak a jó szándékú emberek adományai révén tudunk segíteni. Ezért *tisztelettel kérjük, hogy támogassa adójának 2%-ával*. Együttal számítunk Önre, hogy felhívja a környezetében élő emberek figyelmét is szervezetünkre, hogy továbbra is eredményesen tevékenykedhessünk. Ha a Carissimit támogatja, azoknak a családoknak segít, ahol súlyosan egészségkárosodott gyermekeket nevelnek.

Bauer Edit
Borosné Környei Erzsébet
Száraz Krisztina
Tóth Erika
Zupkó Mária

Szóttés Kamara Néptáncgyűttes Komorný folklórny súbor Szóttés

✉ Námestie 1. mája 10-12, 815 57 Bratislava
☎ 00421-7-5292 3026, 0907/272701 Fax: 00421-7-5296 1157
Web info: www.szottessk.sk, E-mail: szottess@szottess.sk

Kedves Barátunk!

Nyilatkozzon adója 1%-áról a Szóttés Kamara Néptáncgyűttes javára!

Az Ön adójának 1%-át a Szóttés Játszó- és Táncházak anyagi hátterének bebiztosítására kívánjuk fordítani.

A Szóttés Játszó- és Táncházak:

- célja, hogy összefogja a Pozsonyban és környékén tanuló magyar fiatalokat, és teret adjon szabadidejük értékes és értelmes kihasználására,
- 2001 májusa óta havi rendszerességgel kerülnek megrendezésre,
- a Játszóházakban a gyerekek különböző, alkalomhoz kötött kézműves foglalkozások és játék-, dal-, tánctanulás keretében fejlesztik képességeiket, ismerkednek a magyar kultúrával – **rendszeresen 30 gyermek látogatja**,
- a Táncházakban a felvidéki magyarság népi kultúrájával (dal-, tánctanulás, szakmai előadások, koncertek segítségével) kerülnek szoros kapcsolatba a fiatalok – **rendszeresen 150 fiatal látogatja**.

A Szóttés:

- megalakulása óta (1969) a szlovákiai magyarság reprezentatív együttese,
- számos hazai és nemzetközi díj és kitüntető cím tulajdonosa,
- tagjai olyan fiatalok, akik örömmel szentelik szabadidejüket (heti két próba, hétvégi edzőtáborok, fellépések) a felvidéki magyarság kulturális élete színesebbé és gazdagabbá tételének,
- évente 35-40 fellépést vállal hazai közönség előtt, Szlovákia magyarok lakta falvaiban és városaiban,
- külföldön is képviseli a Szlovákiai magyarságot,
- előkészítő részleget működtet, melyet rendszeresen 20 fiatal látogat, így biztosítja az utánpótlást,
- 30 éves fennállása alatt közel 1500-szor lépett közönség elé, 16 egész estét betöltő műsort mutatott be, több mint 700 tag cserélődött ki soraiban.

A Szóttés 1995 óta önellátó, fellépéseiből, pályázatok útján tartja fenn magát, ami napjaink rossz gazdasági viszonyai között sok munkával és fáradtsággal jár. Ha Ön úgy döntött, hogy adója 1%-a a Szóttés révén a megfelelő célokra lesz felhasználva, kérjük töltsse ki a nyilatkozatot a másik oldalon található útmutató segítségével, és juttassa el a megfelelő adóhivatalba.

Támogatását előre is köszönjük! Tisztelettel,

Reicher Gellért, a Szóttés szervezőtitkára

A Szóttés Kamara Néptáncgyűttes szórólapja, melyet volt tagjainak és szimpatizánsainak postázott 2002-ben

Civil szervezetek kampányainak esettanulmányai

Ebben a fejezetben bemutatunk néhány szervezetet, melyek sikeresen szerepeltek az 1 illetve 2%-os adófelajánlások összegyűjtésében és megítélésünk szerint kampányuk érdekes és tanulságos lehet mások számára is.

A szervezetek kiválasztásánál arra törekedtünk, hogy képviselve legyen több régió, a szervezetek hatóköre, működési területe és kampánymódszerei pedig különbözőek legyenek. Egy valami azonban mindegyik szervezet esetében azonos: kampányukat előre átgondolták, megtervezték és mindannyian úgy gondolják, hogy a befektetésük többszörösen megtérült.

Reméljük, e pozitív példákkal sikerül más szervezeteket is ösztönözni és hasznos, követendő példákat mutatni.

Filokália Nonprofit Szervezet

a szervezet neve:	Filokália Nonprofit Szervezet
címe:	Főutca 18, 076 41 Dobra
hatóköre:	regionális
tevékenységi terület:	ifjúsági és közművelődési
telefon:	056-628 3580
e-mail:	filokalia.c@stonline.sk
a szervezet vezetője, beosztása és egyben riportalany:	Tóth Mihály, igazgató
beosztása, munkája az 1, illetve 2%-os kampányban:	koordinátor
1%-os bevétel 2002-ben:	0
1%-os bevétel 2003-ban:	9 671 Sk
2%-os bevétel 2004-ben:	59 131 Sk (kb. 2 000 Sk-t fektettek a kampányba)

A **Filokália Nonprofit Szervezet** helyi közművelődésre szakosodott szervezet. Küldetése a társadalom több rétegét oktatni, segíteni és hasznos információkhoz juttatni. A célcsoportjuk számára főként gyerektáborokat, játszótárszobákat, szabad beszélgetéseket, fórumokat, tanulmányutakat szerveznek.

A szervezet kampánymódszerei

A szervezet a személyes megszólítást tartja a leghatásosabbnak, kampányuk is főleg erre a módszerre épült. Mivel regionális szervezetről van szó, főleg azokhoz fordultak, akik személyes kapcsolatban állnak, illetve ismerik a szervezetet.

A Filokália januári ülésén került sor a kampány előkészítésére. Itt beszélték meg és osztották szét a feladatokat. A szervezet tagjai főként munkahelyükön kampányoltak. Programjaik ismertek a kampány célcsoportja előtt, hiszen rendezvényeiken, előadásaikon valamilyen minőségben (akár vendégként, akár önkéntesként) rendszeresen részt vesznek. A közösség tehát jól ismeri a szervezetet, megvalósított programjaikat, ezek minőségét és elért eredményeiket. Célcsoportjukat elsősorban magánszemélyek alkotják és kisebb mértékben a helyi és környékbeli vállalkozók.

A szervezet alacsony költségvetéssel működik, tagjaikkal szemben azonban komoly elvárásaik vannak. A tagság megszerzése 1000 Sk-s tagsági díjhoz és három nap önkéntes munkához van kötve. Minden adakozó számára nyilvános a pénzek elszámolása, illetve a pénztárkezelés. A közösség, amelyért dolgoznak, mindezt tudja róluk, megbecsüli a szervezetet. A megkeresések során tehát nem szükséges a szervezet tevékenységét ismertetni az adományozókkal, felesleges őket az adományok becsületes felhasználásáról biztosítani.

A százalékos adományokból befolyt összeg 2004-ben a szervezet éves költségvetésének 10-15%-át tette ki. Programjaik anyagi hátterét biztosítják a befolyt összegből. Lassan hagyománnyá vált a Filokálián belül, hogy évente személyiségfejlesztő kirándulást szerveznek tagjaik számára, ily módon igyekeznek hálájukat és tiszteletüket kifejezni. Részben ezt a programot hivatott támogatni az adomány.

A szervezet adományozóitól elkéri a nyilatkozatuk másolatát, így általában tudják, hogy mekkora adománnyal támogatták őket. A nyilatkozatokat természetesen bizalmasan kezelik. Ezek révén tudják ellenőrizni, hogy az adóhivatal valóban a megfelelő összeget utalta-e át a szervezet számlájára, illetve személyesen is meg tudják az adományokat köszönni.

Barkáért Polgári Társulás

a szervezet pontos neve:	Barkáért Polgári Társulás
címe:	Barka 45, 049 42
hatóköre:	helyi
tevékenységi köre:	közösségfejlesztés, kultúra, sport, természetvédelem
telefon:	058-7979218
a szervezet vezetője és beosztása:	Ivánko Irén, elnök
a riportalany neve:	Icso Béla
beosztása a szervezetben:	tag
beosztása, munkája az 1. illetve 2%-os kampányban:	adománygyűjtés
1%-os bevétel 2002-ben:	0
1%-os bevétel 2003-ban:	2 364 Sk
2%-os bevétel 2004-ben:	8 492 Sk

A **Barkáért Polgári Társulás** 2000-ben jött létre. Küldetése Barka és a környező falvak kultúrával, sporttal és a helyi hagyományok megőrzésével kapcsolatos tevékenységének szervezése. Tevékenysége sokrétű, magában foglal minden olyan területet, mely a helyi és környékbeli közösségek kulturális, gazdasági és társadalmi felemelkedését szolgálja.

A szervezet kampánymódszerei

A Barkáért Polgári Társulás tagjai a célcsoport megszólítására a személyes kapcsolatfelvételt tartották a legcélravezetőbbnek, mivel szerintük csak azok támogatására számíthatnak, akik vagy helybéliek (vagyis barkaiak), vagy a faluban valamilyen vállalkozást működtetnek (élelmiszerüzlet stb.), esetleg Barkáról származnak, s szívesen segítenek akkor is, ha már nem laknak a faluban. Kisebb mértékben e-mailben is fordultak potenciális adományozókhoz.

A szervezet tagjai szerint személyes kapcsolataik a legmeghatározóbbak. Azok anyagi támogatására számíthatnak a leginkább, akik „szurkolnak nekik”, egyetértenek céljaikkal, valamilyen konkrét, személyes kapcsolatuk van a faluval, vagy a szervezetben dolgozó emberekkel.

A kampány keretén belül a bejegyeztetés után nyomtatványokat sokszorosítottak, majd a határidő lejárta előtt körülbelül 40 nappal elkezdték személyesen felkeresni a célcsoport tagjait otthonukban, falujukban, munkahelyükön.

A 2004-es évben a kampányba a regisztrációs illetéken kívül nem fektettek semmilyen összeget. Éves költségvetésük elég alacsony, így önkéntes munkával, lelkesedéssel, odaadással pótolják a hiányzó pénzt. A befolyt összeg a szervezetük éves költségvetésének megközelítőleg ötven százalékát teszi ki.

A begyűjtött összeget különféle programok megvalósítására (gyerekeknek játszóház, emlékmű-állítás) fordítják, illetve falufejlesztésre, szépítésre használják fel. Nem konkrét célra gyűjtik a pénzt, hanem a szervezet számára, s a befolyt összeg nagyságától függően használják fel az említett célokra, programokra.

Az adományokat rendszerint személyesen köszönik meg, hiszen pontosan tudják, kik ajándékozzák nekik adójuk 2 százalékát.

Hogy a jövőben képesek lesznek-e összegyűjteni a szükséges összeget, nem tudják, mivel ez emberfüggő. Teljes embert kívánna a kampány, erre pedig nincs lehetőségük. Igyekeznek majd minden tőlük telhetőt megtenni, de csodákat nem remélnek.

A felmerülő nehézségek ellenére örülnek a lehetőségnek, s igyekeznek kihasználni, amennyire erejükből telik. Számukra a legnagyobb problémát az évente megismétlődő regisztráció körüli nehézségek jelentik: távol laknak a járási székhelytől, így az intézkedés sok időt vesz igénybe, sokba kerül az utazgatás, magas az illeték. Segítségükre lett volna, ha jóváhagyják a tervezett törvénymódosítás, mely szerint a szervezeteknek csak egyszer

kellett volna jegyeztetniük magukat. Az adományozók is nehezményezik, hogy sok utánajárást igényel az ügyintézés.

5.3. PRO GAUDIO Polgári Társulás

a szervezet pontos neve:	PRO GAUDIO Polgári Társulás
címe:	Daxnerova 19, 98 601 Fülek
hatóköre:	helyi
tevékenységi köre:	oktatás
telefon:	0911-213626
e-mail:	progaudio@geniusnet.sk
a szervezet vezetője, beosztása és egyben riportalany:	Végh Éva, elnök
beosztása, munkája az 1, illetve 2%-os kampányban:	kampányfelelős
1%-os bevétel 2002-ben:	0
1%-os bevétel 2003-ban:	6 113 Sk
2%-os bevétel 2004-ben:	387 060 Sk (a kampányba kb. 1500 Sk-t fektettek)

A **Pro Gaudio Polgári Társulás** küldetése az óvodás korú gyermekek sokoldalú fejlesztésének támogatása, valamint az ehhez szükséges feltételek biztosítása. A gyermekekkel történő foglalkozások során interaktívan használják ki hagyományos népi kultúra eszközeit. Bekapcsolódtak az Egészséges Óvoda Programba, melynek segítségével természetes környezetet alakítanak ki az óvodában. Nagy hangsúlyt fektetnek a pedagógusok továbbképzésére is.

A szervezet kampánymódszerei

A szervezet a kampány során egyértelműen a célcsoporttal való szoros együttműködésre, személyes találkozásokra épített. Folyamatosan igyekeznek olyan rendezvényeken részt venni, ahol a nyilvánosság is felfigyelhet szervezetük tevékenységére, együttműködnek más szervezetekkel, aktívan bekapcsolódnak a városi programokba. Ez sokat segít abban, hogy a közösség elismerje és értékelje a szervezet munkáját, ami jó alap a szervezet 2%-os kampányához. Szerintük fontos a szervezet láttatása, mert így nő a polgárok bizalma

A társulás már a kezdetektől állandó jelleggel pályázik. A megvalósított projektjeik nagy segítségükre voltak abban, hogy nemcsak a helyi, de az új célcsoportként megjelenő környező falvak gyermekein keresztül a szülők is felfigyeltek a szervezetre, gyarapodott a célcsoportjuk. Tehát kampányuk célcsoportját a szervezettel kapcsolatba lépő, tevékenységét ismerő személyek és a városban tevékenykedő vállalkozók és vállalatok képviselői képezték.

A szervezet 2%-ból befolyt jövedelme 2004-ben éves költségvetésének 80 százalékát tette ki. Az óvoda tagja az Egészséges Óvoda Program hálózatnak. Környezetbarát bútorokkal, segédeszközökkel, játékokkal szerelik

fel az óvodát, a hulladékot szelektálják, a tornatermet új tornaszerekkel szerelték fel. Az udvaron természetbarát játszóteret alakítottak ki, valamint folyamatosan újítják az óvoda technikai felszerelését. A befolyt összegből az említett tevékenységet és működési költségeiket fedezik.

A szervezet szerint az adományozókra egyértelműen az hatott, hogy megvalósított programjaikon keresztül betekintést nyerhettek munkájukba.

Nagy hangsúlyt fektetnek szintén az adományok megköszönésére. Postai úton köszönőlevelet és az óvoda belső életét bemutató fotó-dokumentációt küldenek az adományozóknak. Nagyon fontosnak tartják helyi médiával való munkát is az adományok megköszönésénél.

Fundament Polgári Szervezet

a szervezet pontos neve:	Fundament Polgári Szervezet
címe:	Francisciho 1, 979 01 Rimaszombat
hatóköre:	regionális
tevékenységi köre:	régió-, vidék- és közösségfejlesztés
telefon:	047-5631 983
e-mail:	fundament@stonline.sk
web oldal:	www.fundament.sk
a szervezet vezetője, beosztása, egyben riportalany:	Hajdú István, programvezető
beosztása, munkája az 1. illetve 2%-os kampányban:	fundraiser
1%-os bevétel 2002-ben:	0
1%-os bevétel 2003-ban:	7 734 Sk
2%-os bevétel 2004-ben:	313 397 Sk (kb. 12 000 Sk-t fordítottak a kampányra)

A **Fundament Polgári Szervezetet** 1997. április 7-én jegyezték be az SZK Belügyminisztériumában. Kezdetektől fogva hosszú távú projektumokat és programokat valósít meg, amelyek hatékonyan reagálnak a városban és a régióban lévő problémákra. Rimaszombatban 2000-től non-profit, koordinációs és információs központot működtet, melynek szolgáltatásait (civil szerviz, konzultációk a felmerülő problémák megoldására, valamint a szervezet által meghirdetett regionális pályázati programról) főleg a régióban tevékenykedő 62 civil szervezet használja ki. A szervezet 2004-től a járásban működő „szociális partnerség” háttérintézménye, 8 helyi, közösségi konzultánssal dolgozik.

A Fundament Polgári Szervezet regionális adományozóként is segíti a Rimaszombatban és a járásban tevékenykedő civil szervezeteket, polgári kezdeményezéseket, önkormányzatokat és kistérségeket. Két éve működő Támogatási Programján keresztül ez idáig 90 helyi pályázatot támogatott 780 000 Sk értékben. 2003-ban a rendszer Lakótelepi Programmal bővült, amelyre 2 pályázati fordulót hirdet meg évente.

Ste zamestnanec, podali ste daňové
priznanie, alebo ste firma?

Pomôžte svojmu mestu!

Pomôžte svojmu regiónu!

Darujte 2% zo svojej dane!

Občianskemu združeniu
Fundament, Rimavská Sobota

ÚDAJE KTORÉ POTREBUJETE

Obchodné meno alebo názov: **Občianske združenie
Fundament**

Sídlo: **Hlavné námestie 5, 979 01 Rimavská Sobota**

Identifikačné číslo organizácie (IČO): **35997371**

Právna forma: **občianske združenie**

Potrebné formuláre dostanete aj v kancelárii

organizácie: **Rimavská Sobota, Francisciho 1,**

2. poschodie, alebo ich môžeme zaslať aj na emailovú
adresu darcu.

Bližšie informácie na telefónnom čísle:

047-5631 983

A Fundament Polgári Szervezet szórólapja, melyet 2004-ben 2%-os kampányá során osztogatott

A szervezet kampánymódszerei

A Fundament Polgári Társulás a célcsoport megszólítására a legkülönbözőbb módszereket igyekezett felhasználni:

- személyes megkeresések – a szervezet tagjai saját barátait, ismerőseiket személyesen is megkeresték, s felkérték, adományozzák adójuk 2%-át a társulásnak,
- adományozók klubjának működtetése,
- személyre szóló levelek (postán és e-mailen),
- helyi TV – felhívás,
- helyi sajtó – felhívás.

A szervezet 2004-es kampányában részben az előző évi tapasztalatokra épített, de új adománygyűjtési módszereket is igyekezett kipróbálni.

Sikerük titka abban rejlik, hogy a szervezet tagjai egész évben folyamatosan tartják a kapcsolatot az adományozókkal. Erre szolgál többek közt az *adományozók klubjának* tevékenysége: közös programokat szerveznek számukra, ahol többek között a szervezet kommunális alapjából támogatott pályázatokat mutatják be.

2004-ben már novemberben és decemberben elkezdődött a kampány előkészítése, amelynek rendkívül nagy figyelmet szenteltek. Az első lépések a címlisták elkészítése, a kampányszövegek megfogalmazása, a szórólapok előkészítése, a média partnerek megszólítása voltak.

Január, február és március hónap folyamán indult a média kampány (felhívások az újságok hasábjain, televízióban, stb.), elkezdődtek a személyes megszólítások, számos felkérő levelet küldtek szét postán és e-mailban.

A kampány célcsoportját főként a régióban működő kis- és középvállalkozók, helyi cégek, az adományozók klubjának tagjai és azok ismeretségi köre, a szervezet szimpatizánsai, alkalmazottak és a környékbeli polgármesterek képezték. A célcsoportra a megszólításnál az hatott, hogy regionális szervezetről van szó, és a beérkezett összeget továbbosztják, vagyis helyi kezdeményezéseket támogatnak a százalékos adományokból.

Annak ellenére, hogy a százalékos adományokból összegyűjtött összeg 2004-ben a szervezet éves költségvetésének csupán 10–20%-át tette ki, rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak neki. A szervezet támogatási rendszerén keresztül helyi pályázatokat támogathatnak, így segítve a helyi civil szervezeteket, aktív polgárok társulásait, valamint az önkormányzatokat.

A szervezet fő támogatóit döntéshozóként vonják be a 2%-ból befolyt összeg újrelosztásába. E rendszer révén biztosítják be a támogatások transzparens elosztását, és a támogatók láthatják, hogyan használják fel adományukat, befolyásolhatják a folyamatot, így a következő megszólításnál bizonyosan pozitív lesz a hozzáállásuk.

A Fundament számára rendkívül fontos a helyi közösség erkölcsi elismerése, ami a jövőben is biztosítja az adományozók körét.

Fontosnak tartják az köszönetnyilvánítást. Véleményük szerint minden adományt meg kell becsülni és nyilvánosan megköszönni, valamint beszámolni arról, hogy mire költötte a szervezet a támogatást. Erre többféle eszköz használnak: sajtóban, levélben, nyilvános elismerés az adományozók klubjának rendezvényén, amelyre a sajtó képviselőit is meghívják. Oklevél átnyújtása közösségi rendezvényen: arany, ezüst és bronz fokozatú támogatóiknak személyesen is megköszönik nagylelkűségüket.

A szervezet úgy látja, hogy a jövőben nem lesz képes begyűjteni a 2004-ben kapott összeget, mert főállású fundraisert a szervezet nem tud megfizetni és a jelenleg megvalósuló pályázatok teljes mértékben lekötik a szervezet munkatársait.

Jövő 2000 Alapítvány

a szervezet pontos neve:	Jövő 2000 Alapítvány
címe:	943 52 Mužla č.711
hatóköre:	regionális
tevékenységi köre:	regiófejlesztés
telefon:	+421- (0)36-758 3034
e-mail:	buducnost2000@stonline.sk
a szervezet vezetője és beosztása:	Ing. Mészáros Béla, ügyvezető
a riportalany neve:	Góra Sarolta
beosztása a szervezetben:	pályázati munkatárs
beosztása, munkája az 1., illetve 2%-os kampányban:	kampánykoordinátor
1%-os bevétel 2002-ben:	0
1%-os bevétel 2003-ban:	5 970 Sk
2%-os bevétel 2004-ben:	69 314 Sk (a szervezet kb. 1 000 Sk-t fektetett a kampányba)

A **Jövő 2000 Alapítvány** célja a párkányi régió fejlődésének támogatása. Az alapítványt Muzsla község önkormányzata hozta létre 1997-ben a Fórum Intézet szakmai közreműködésével. A kuratórium legfőbb célja az elvándorlás megszüntetése volt a közép- és főiskolás diákok támogatásával. Tevékenysége sokrétű, alapvetően magába foglal minden, a régió fejlődését segítő tevékenységet.

2002-ben az alapítvány lett az Ister-Granum Kistérség regionális pályázati alapítványa. 2002-től a Fórum Információs Központ partnerszervezete, és szolgáltatásai révén részt vállal a térség civil szervezeteinek szakmai fejlesztésében. 2003-ban indították el az EuroHíd Alapítvánnyal közös tükörpályázatukat, melynek célja az Ister-Granum Eurorégió civil adattárának kialakítása, valamint egy civil katalógus megjelentetése angol, magyar és szlovák nyelven. A pályázat másik része projektírótréning szervezése volt.

Jelenleg az eddigi két legnagyobb és legsikeresebb programjukon dolgoznak. Az első a Párkány és Esztergom között létesülő logisztikai központ – teherkomp, ipari park – megvalósíthatósági tanulmányának elvégzése partnerségben a Szlovákiai Kolping Egyesülettel. A másik a Déli Régió (volt Párkányi körzet) településeinek összeköttetése egy közös Web-szerverrel.

Az alapítvány kampánymódszerei

Az alapítvány a kampány során levélben és e-mail-en keresztül szólította meg célcsoportot, valamint személyesen kereste meg a potenciális adományozókat.

A kampánymódszerek kiválasztását az előző években szerzett pozitív tapasztalat indokolta. A 2004-es évet megelőzően szintén a postai és elektronikus úton küldött levélben, valamint személyes megkeresés útján szólították meg a célcsoportot. Az országos szervezetek választották inkább a médiakampányt, valamint a plakátok és szórólapok útján történő reklámot.

A Jövő 2000 Alapítvány számára ezek a módszerek nem lettek volna megfelelő mértékben hatásosak és ebből kifolyólag kifizetődőek.

Kampánylépések

Az alapítvány 2004-es, az adó 2%-a felajánlásáért folytatott kampányát már 2004. januárjában elkezdte. Első lépésként e-mailben és postán küldték szét azt tájékoztató levelet, amely a felajánlásra való jogosultságról informálta a célcsoportot. Az alapítvány folyamatos tájékoztatást biztosított irodájában az adó 2%-a szervezethez való eljuttatásának lépéseiről. A régió nagyobb cégeinek és a polgármesteri hivataloknak szétküldtek egy felkérő levelet is, amelyben felvázolták az alapítvány működését és célkitűzéseit.

Mivel a szervezet kampányának fő célcsoportját a régió nagyobb cégei, kisebb vállalkozók és a magánszemélyek képezték, ezért a kuratórium és az ellenőrző bizottság tagjai is aktívan bekapcsolódtak a kampányba és személyes megkeresések révén igyekeztek meggyőzni a potenciális nyilatkozókat. Ez mutatkozott a leghatásosabb módszernek. Az alapítvány kuratóriumi tagjainak befolyása és szakmai tekintélye és elismertsége volt a megszólítottak szemében a biztosíték arra, hogy az átutalt 2% hasznos célokat szolgál. Mindez jelentős mértékben kompenzálta azt a tényt, hogy a szervezet nem fejt ki látványos tevékenységet.

A támogatás felhasználása

Az alapítvány több éve fejt ki a helyi közösség számára érdekes és a régió fejlesztését segítő tevékenységet. Ezért is döntött úgy, hogy a 2%-os kampány során kihasználja jó hírnevét és nem csak a saját számára, de a helyi, kisebb szervezetek nevében gyűjti a támogatásokat. Az így összegyűlt 2%-os támogatást az alapító levélben foglaltaknak megfelelően a helyi civil szervezeteknek ajánlották fel támogatásként, ezzel segítve és ösztönözve tevékenységüket és a helyi civil társadalom megerősödését. A támogatott civil szervezetek saját szervezésű, kisebb, helyi jellegű kulturális-, sport-, társadalmi és egyéb rendezvények szervezésére kapták az alapítványtól az adófelajánlásokból összegyűlt támogatást. Annak ellenére, hogy a begyűjtött összeg az alapítvány éves költségvetésének csupán 3 %-át tette ki, a kisebb szervezeteknek juttatott támogatások pozitív hatása azonban vitathatatlan.

Az adójuk 2%-át felajánlóknak, az alapítvány levélben (posta és e-mail) köszönte meg támogatásokat. A leveleket sajnos csak azoknak tudták eljuttatni, akikről biztos információik voltak, hogy az alapítványnak adták az adójuk 2%-át. Más módszert nem alkalmaztak az adományok megköszönésére. A szervezet reméli, hogy a növekvő konkurencia ellenére, az elmúlt évekhez hasonló sikeres kampányt folytat majd.

Selye János Kollégium

a szervezet pontos neve:	Selye János Kollégium
címe:	94501 Komárno, Tiszti pavilon 1, P. O. Box 71
hatóköre:	országos
tevékenységi köre:	oktatás, kultúra
telefon:	+412-35-7904012
e-mail:	selyecollege@selye.sk
web oldal:	www.selyecollege.sk
a szervezet vezetője és beosztása:	Szabó Zoltán, igazgató
a riportalany neve:	Komáromy Judit
beosztása a szervezetben:	referens
beosztása, munkája az 1. illetve 2%-os kampányban:	kampánykoordinátor
1%-os bevétel 2002-ben:	0
1%-os bevétel 2003-ban:	0
2%-os bevétel 2004-ben:	283 037 Sk (a kampányba 30 000 Sk-t fektettek)

A **Selye János Kollégium** célja az értelmiségképző elit, vagyis a magyar egyetemi tanárok kinevelése és a szlovák egyetemekre való bejuttatása. A szervezet megalakulását 18 hónapos alapos szakmai előkészítő időszak előzte meg. Létrejöttének alapötlete 1997 telén született abból a tényből kiindulva, hogy a szlovákiai magyarság felsőoktatási arányszáma csak fele a társadalmi számarányunknak, és ez a szám évről évre romlik. Ugyanakkor több tanulmány kimutatta, hogy a szlovák egyetemek azon karain, amelyeken a magyar egyetemi tanárok száma az átlagosnál magasabb (Nyitra, Kassa), a magyar hallgatók száma jóval magasabb, mint másutt.

A szervezet kampánymódszerei

A szervezet a célcsoportját két ütemben szólította meg. Először is egy, az előző évi támogatásokat megköszönő, levelet küldtek szét. A levélhez mellékeltek azt a kiadványt, amely tételesen tartalmazta, hogy az elmúlt évben befolyt összeget mire fordította a szervezet.

A kampány második ütemében újra levélben keresték meg a célcsoportot, és leírták, mire fordítanák az adó 2%-os felajánlásából származó támogatást most, valamint részletezték az adó 2%-a szervezethez való eljuttatásának lépéseit.

A célcsoport megszólításának további eszköze a sajtó volt – cikkek jelentek meg, fizetett hirdetések kerültek. Ezekkel erősítette a szervezet a levél keltette hatást, valamint ily módon azok figyelmét is sikerült felkelteni, akikhez nem jutott el a levél.

A szervezet saját honlapját szintén felhasználta erre a célra, és figyelemfelkeltő hirdetést helyezett el rajta.

A szervezettel kapcsolatban lévő személyeket, cégeket e-mailben és telefonon keresztül is megszólították.

A fent részletezett módszerek alkalmazását, az előző évben elért sikerek motiválták. A kampány sikere a célcsoport pontos meghatározásában, a tervezésben, a pontos kivitelezésben, a köszönetnyilvánításban valamint

a szervezet munkájáról való folyamatos, egész éven keresztül tartó tájékoztatásban rejlik.

Kampányuk elsődleges célcsoportját parlamenti és helyi képviselők, miniszterek, szlovákiai egyetemi oktatók, vállalkozók, a Fiatall Diplomata Cabinetje tagjai, a Selye Kollégium alumnusai és a Selye Kollégium igazgatótanácsának tagjai képezték. A szélesebb nyilvánosságot is megszólították.

Támogatások felhasználása

- Számos világhírű tudóst, elismert szakembert hívtunk meg kollégistáink közé.
- Fejlesztettük vezetőképző könyvtárunkat.
- Létrehoztunk egy pénzügyi alapot, amely kollégistáink nemzetközi kutatásokon, konferenciákon, tanulmányutakon való részvételét támogatja.
- Támogattuk kollégistáink publikációnak, kiállításnak első kötetének megjelenését.
- Konferenciákat, képzéseket szerveztünk.

Könyvtárfejlesztés

Vezetőképző könyvtárunkat további értékes könyvekkel bővítettük, melyet hozzáférhetővé tettünk a jelenlegi és a volt kollégistáink, valamint tutoraik számára.

Elérhetőségeink

Selye János Kollégium
Tiszti pavilon
P.O.Box 71
945 01 Komárno
tel.: +421 35 773 23 30
fax: +421 35 771 38 19
e-mail: selyecollege@selye.sk

Selye János Kollégium

1998–2004

2%

Rendezvényeink

- „A magyar nyelvű szakéjszórás fejlesztési lehetőségei”- című regionális konferencia.
- „A 60. félévűdi magyar középiskola menedzsmentjének továbbképzése” című képzés célja a középiskolai menedzsment erkölcse az ELIS modellre, figyelembevételével, valamint a pályázati források felfedezése volt.
- III. Selye Nyári Egyetem. Idén közel 800 résztvevő, ötven tantárgy mellett a szlovákia legnagyobb és legnépesebb nyári egyetemét.
- A kisebbségi kultúra fejlesztési lehetőségei az Európai Unióban” című kétnapos képzésen mintegy 40 érdeklődő vett részt.

Kollégisták támogatása

- Létrehoztunk egy pénzügyi alapot, amely kollégistáink nemzetközi kutatásokon, konferenciákon, tanulmányutakon való részvételét támogatja.
- Kollégistáink az elmúlt időszakban számos szakmai konferencián és tanulmányúton vettek részt és tettek érvényes, nemzetközileg elismert középiskolai és felsőfokú nyelvvizsgákat, valamint számos országos és nemzetközi tanulmányi versenyen értek el sikereket.
- A 2004-es évben a Selye János Kollégium által működtetett Fiatall Diplomata Cabinetje tovább folytatta eddigi tevékenységét. Egyhetes genfi tanulmányutakat hirdettünk meg, melyben a szakmai válogatást követően négy tagunk vehetett részt.
- Az Országos Tudományos Diákköri Konferencián első helyezést ért el egy kollégistánk magyar irodalom szakon.
- A pozsonyi Közgazdaságtudományi Egyetem Vállalati Menedzsment Karján megrendezett Tudományos Diákköri Konferencián pedig harmadik helyezést ért el intézményünk egyik tagja.
- A Selye János Kollégium támogatási segítségével kollégistáinknak számos publikáció jelent meg hazai és külföldi szaklapokban, konferenciagyűjteményekben, valamint elősegítettük önálló kiadványaik megjelenését is.

Vendégeink voltak

- Bauer Edit, az Európai Parlament képviselője.
- Bugár Béla, a Magyar Koalíció Pártjának elnöke
- Dr. Buda Béla, a Nemzeti Drogvizsgáló Intézet tudományos igazgatója
- Dr. Makara B. Gábor, a Magyar Tudományos Akadémia Endokrin és Magatartás Neurobiológiai Osztályának vezetője
- Dr. Freund Tamás, Bolyai-díjas agykutató, a Magyar Tudományos Akadémia Kísérleti Orvostudományi Intézetének igazgatója
- Juraj Migas, a Szlovák Köztársaság magyarországi nagykövete
- Othlik Károly, a magyar országgyűlés protokoll-tanácsadója
- Szabó Vilmos, a magyar Miniszterelnöki Hivatal minisztere

A Selye János Kollégium információs anyaga

Kampánylépések

- November–december – Köszönő és tájékoztató levél kiküldése.
- November–december – Újsághirdetések megjelentetése. A hirdetésekben köszönetet mondtak az előző éves felajánlásokért és tájékoztattak, hogy a tavalyi évben befolyt összeget mire fordította a szervezet.
- December – Internetes tájékoztatás.
- Januártól áprilisig – Címre küldött levél. E levélben kérte a szervezet az adó 2%-a felajánlását, és tájékoztatta a célcsoportot, célszemélyeket, hogy az idei évben mire fordítanak a felajánlott adó 2%-ból befolyó pénzt, valamint részletezték a utalás lépéseit.
- Március – Személyes megkeresések. A szervezettel kapcsolatban lévők telefonos, e-mailes megkeresése

A szervezet szerint a célcsoportra a korrekt tájékoztatás hatott leginkább.

A begyűjtött összeg a szervezet éves költségvetésének 2004-ben csupán 1,26 százalékát tette ki, viszont segített a szervezet céljainak elérésében, a szervezeti és infrastrukturális fejlesztéshez és támogatásokat nyújtani. A 2%-os támogatásból számos világhírű tudóst, elismert szakembert hívtak meg, fejlesztették vezetőképző könyvtárukat, létrehoztak egy pénzügyi alapot, mely a kollégisták nemzetközi kutatásokon, konferenciákon, tanulmányutakon való részvételét támogatja, támogatták a kollégisták publikációinak, kiállításainak, első köteteinek megjelenését, konferenciákat, képzéseket szerveztek.

Az előző év kampánya eredményeként befolyt összeget a következő év kampánya nyitányában köszönik meg, tájékoztatva egyúttal a célcsoportot, mire fordították az adományozott összeget.

A szervezet szerint az adó 2%-nak adományozása mindenképpen hasznos a civil szervezetek számára, ugyanígy a magánszemélyeknek is egy lehetőség, hogy adójuk bizonyos százalékával önállóan rendelkezzenek. A tapasztalatok kétségtől jól, bár még kedvezőbbek lennének, ha a kampány eredményeként minél több felajánlást sikerülne begyűjteni.

Nefelejcs Polgári Társulás

a szervezet pontos neve:	Nefelejcs Polgári Társulás
címe:	300, 903 01 Zonctorony
hatóköre:	helyi
tevékenységi köre:	szociális gondozás, segítségnyújtás
telefon:	02-45918188
e-mail:	nezabudkaturen@nexta.sk
web oldal:	www.mojweb.sk/nezabudkaturen
a szervezet vezetője, beosztása és egyben riportalany:	Madarász Ildikó, igazgató
beosztása, munkája az 1. illetve 2%-os kampányban:	koordinátor
1%-os bevétel 2002-ben:	99 500 Sk
1%-os bevétel 2003-ban:	127 930 Sk
2%-os bevétel 2004-ben:	706 412 Sk (kb. 5000 Sk-t fektettek a kampányba)

Madarász Ildikó, a Zonctorony községben működő **Nefelejcs polgári társulás** elnöke, egyben a társaság által működtetett napközi otthon igazgatónője. Az intézmény fogyatékos gyermekeknek nyújt nappali ellátást. A szervezetet 1995-ben alapították és jegyezték be. 2002-től minden évben egyre nagyobb sikerrel gyűjtenek támogatást az adó 2 %-os felajánlásából.

A szervezet kampánymódszerei

Kampányuk során főleg személyesen keresték fel a potenciális adományozókat. A telefonon és e-mailen történő tájékoztatás és felkérés módszerét is alkalmazták. Mivel elsődleges célcsoportjukat a gyermekek szülei képezték, számukra külön tájékoztató szórólapot is készítettek. Ezeket a szülők továbbadták családtagjaiknak, ismerőseiknek. A regionális sajtóban is hirdettek, így a szélesebb nyilvánosságot is tudták tájékoztatni.

Sikerük abban rejlik, hogy maguk a szülők is részt vesznek a kampányban, és mivel elhivatottak a szervezettel szemben, igyekeznek minél több potenciális adományozót meggyőzni. Az alkalmazottak is nagymértékben kivették részüket a kampányból. Személyesen kerestek fel mindenkit, aki adományozóként számba jöhetett. A kampányt nagyon pontosan előkészítették, megtervezték és adminisztrálták.

A nagyobb vállalatok megszólításánál az adott vállalat alkalmazásában levő szülők segítségét vették igénybe. A meggyőzés során külön kiemelték, hogy az adott vállalat ily módon tud alkalmazottai gyermekeinek segíteni, s ez egyben karitatív tevékenység is. Nagy vállalatok esetében sokat nyom a latba a szervezet küldetése is, hiszen ők is szeretnének tenni valamit azért, hogy a beteg gyermekek élete jobban hasonlítson az egészségesekéhez. A szórólapokat azonban nem látják el a beteg gyermekek fényképével, és nem igyekeztek az adományozók sajnálatát kiváltani. Ezt etikátlannak tartják.

A kampányt 2004-ben már februárban kezdték, ekkor postázták a szórólapokat, és ekkor indultak a személyes megkeresések is. Minden megkeresett személynek és vállalatnak átadták a szervezet alapadatait, az alkalmazottaknak pedig az előre kitöltött nyomtatványokat.

A szervezet éves költségvetésének a 2%-os adományokból befolyt összeg 2004-ben 50%-át, 2003-ban pedig 20-30%-át tette ki. A 2%-ot nagyon fontos jövedelemforrásnak tartják, hiszen e nélkül – saját bevallásuk szerint – nagyon nehéz lenne a létezésük, mert az állami támogatás kevés és rosszul ütemezett. A támogatásból egészítik ki a béreket, igyekeznek minőségi életet biztosítani a gyerekeknek, például rokkant kocsikat vásároltak. A gyermekeket minden évben elviszik rehabilitációs kezelésre, idén a tengernél voltak, s ezt is a 2%-nak köszönhetően.

A köszönetnyilvánítást általában szeptemberben, a regionális lapok révén kezdik, illetve levélben tájékoztatják a célcsoportot az adomány felhasználásáról. Ez a visszajelzést nagyon fontos azért is, hogy az adományozók számon tartsák a szervezetet, és a következő évben is javukra nyilatkozzanak. A szervezet mindig is nagy gondot fordított minden támogatás megköszönésével. Ahány kirándulás, ahány aktivitás, mindegyikről küldenek üdvözlőlapot vagy meghívót a támogatóknak. A 2%-os adófelajánlás esetében azonban nehéz az adományokat megköszönni, mivel a felajánlások nagy része anonim módon történik. Kivételt képeznek a nagy cégek, akik közlik, hogy adtak. A névtelen felajánlásokat a regionális lapban köszönik meg.

Civil szervezetek kampánymódszerei

Az előző fejezetben arról olvashattunk, hogy a szervezetek milyen lépéseket tettek a 2%-os kampány során. Ebben a fejezetben ezeket az életből vett példákat és más, az előzőekben nem említett kampánylépéseket fogjuk leírni, részletezni. Mielőtt azonban hozzáfognánk a civil szervezetek lehetséges kampánymódszereinek taglalásához, tekintsünk be kicsit a téma elméleti hátterébe is.

A szervezeti kommunikációról dióhéjban

Minden szervezet információkat közvetít saját magáról környezetének. Ez azokra a szervezetekre is vonatkozik, melyek ezt elhanyagolják, vagy egyáltalán nem kommunikálnak, hiszen „azt kommunikálják, hogy ők nem kommunikálnak”. Az ilyen szervezetekről szoktuk azt mondani, hogy „fogalmunk sincs, mit csinálnak”, „rég nem hallottunk rólunk” vagy „érdekes, nem is tudtunk róluk”. S ha az ilyen szervezet a hosszú hallgatás után egyszer csak arról kezd beszélni, hogy milyen fontos tevékenységet fejt ki, milyen komoly eredményeket ért el, s netalán arról próbál minket meggyőzni, hogy támogassuk őket, bizonyára kételkedni fogunk szavaikban.

A környezetünk egész éves, folyamatos tájékoztatása tevékenységünkéről, céljainkról, eredményeinkről a záloga annak, hogy a konkrét időben, konkrét céllal megvalósuló kampányunk sikeres legyen. Ha erre hangsúlyt fektet a szervezet, nem kell külön erőfeszítést tennie a megszólított személyek meggyőzéséért. Gondoljunk csak bele, hogy milyen reakciókat vált ki belőlünk, amikor számunkra teljesen ismeretlen szervezet képviselői arra kérnek, anyagilag támogassuk őket. Pozitív példaként hozhatjuk fel például a Nárciszok Napja rendezvényt, mely aktivistáinak elég megjelenniük az utcán, s többségünk máris a pénztárcája után nyúl, hiszen a kampányt mindenki ismeri, s az azt megvalósító szervezet (Rákellenes Liga) közmegítélése rendkívül pozitív. Mindenki tisztában van vele, hogy adománya jó célt szolgál.

A szervezet környezetével, illetve a nyilvánossággal való kommunikációját nevezik a szaknyelven „public relations”-nak (PR-ként gyakrabban találkozunk vele), melyet magyarra úgy fordíthatnánk, hogy kapcsolat a nyilvánossággal, mely magába foglalja e kapcsolat elemzését, szervezését, ter-

vezését és kivitelezését, valamint az elért eredmények és hatás értékelését. „ *A public relations munkafolyamata tervszerű és hosszan tartó erőfeszítés azért, hogy egy szervezet és környezete között jóakaratot és kölcsönös megértést építsünk ki és tartsunk fenn. A public relations tulajdonképpen a hírnevet gondolja azzal a céllal, hogy megértést és támogatást nyerjen és befolyásolja a véleményt és a viselkedést.*” (Gregory: Planning & Managing a Public Relations Campaign, 14–15. old.)

A szervezet PR kommunikációja kétirányú. Egyrészt befelé irányul, a szervezetre magára és a benne dolgozókra, másrészt pedig a szervezet környezetére.

A szervezet **belső PR-a** arra a területre összpontosít, mely a szervezet vezetése és a munkatársak (beosztottak) közötti, illetve az egyes szervezeti egységek közötti kommunikációs kapcsolatokat foglalja magába. Ne tévesszük azonban össze a mindennapi tevékenységgel és a konkrét projektekkel összefüggő kommunikációval.

A belső PR több területet foglal magába:

Arculati információs rendszer – mely a szervezet hírnevével, illetve arculatával kapcsolatos információkat közvetíti a szervezeten belül. Nagyobb, szervezeti egységekre tagolódott szervezetek esetében szükséges e területre is hangsúlyt fektetni, hiszen ahol több részleg működik párhuzamosan, sokan és különböző területeken dolgoznak, nagyobb a veszélye, hogy a szervezetről kifelé közvetített kép nem egységes.

Szervezeti egységek közötti kommunikáció – mely az egységek közötti információs csatornák hatékony működését hivatott biztosítani. A szervezet hatékonysága szempontjából nagyon fontos, hogy az egyes részlegek tájékozottak legyenek egymás eredményeiről, problémáiról, szükségleteiről. Nemcsak az egyes részlegek, osztályok közötti kommunikációs rendszer, de a vezetés és ezen egységek közötti megfelelő információáramlás is ide tartozik. Olyan szervezetek esetében ajánlott megfelelő belső kommunikációs csatornákat kialakítani és működtetni, amelyek ún. ernyőszervezeti vagy hálózati struktúrában működnek (pl. Csemadok, Magyar Ifjúsági Közösség, Fórum Információs Központ). Nagyon jól szolgálják e célt például a belső hírlevelek, vagy a mára már teret hódító, gazdaságos és folyamatos kapcsolatot biztosító intranetek.

Új munkatársak beilleszkedését segítő kommunikáció – mely elsődleges célja, hogy az új alkalmazottak, vagy önkéntesek tájékoztatva legyenek a szervezet belső írott vagy íratlan szabályairól, szervezeti kultúrájáról, értékeiről és a kifelé vetített képéről.

A **külső PR** a szervezet teljes kifelé irányuló kommunikációs tevékenységét foglalja magába. A külső PR rendkívül bő terület, s nagyon sok kategóriát ölel fel. Ezek közül a civil szervezetek számára a legfontosabbak:

Szervezeti PR – mely a szervezet saját magáról tudatosan kialakított képet közvetíti a nyilvánosság felé. A szervezet személyiségével, küldetésével, tevékenységével stb. ismerteti meg a célcsoportot. Különbözik a konk-

rét termék (program, projekt) reklám- és marketingkampányától. A szervezet hírnevének tudatos építését jelenti.

Szakmai kapcsolati PR – mely a szervezet szakterületéhez hasonló, vagy azzal azonos területen tevékenykedő más szakmai szervezetekkel történő jó viszonyt, partnerséget, együttműködést hivatott építeni, illetve erről tájékoztat.

Médiakapcsolatok – mely a nyomtatott és elektronikus sajtóval építi a kapcsolatot. Célja bebiztosítani a szervezet publicitását és a szervezet iránti érdeklődést fenntartani. Mivel a média az egyik legfontosabb csatorna, melynek segítségével a szélesebb nyilvánosságot is megszólíthatjuk, tájékoztathatjuk, ezért fontos e területre is gondot fordítani. A jól működő médiakapcsolatok segítenek a szervezetnek, hogy időben és pontosan tájékoztassa célcsoportját. Előnyös, ha a szervezet rendelkezik sajtó cím- és telefonszámtárral, mely tartalmazza az ott dolgozó újságírók nevét is. Nem szabad elfelejteni, hogy a sajtó képviselői csak akkor jönnek el rendezvényeinkre, ha meghívjuk őket.

Politikai PR – mely arra hivatott, hogy bebiztosítsa a információáramlást a szervezet és azon intézmények között, melyek hatással lehetnek jövőbeli működési feltételeire. Ide tartozik a befogadó intézménnyel (például a kultúrház, ahol a szervezet működik), ernyőszervezettel, az önkormányzattal, országos politikai szervekkel például egy környezetvédelmi szervezet esetében a környezetvédelmi minisztériummal), s nem utolsósorban az Európai Unió megfelelő intézményeivel kialakított jó kapcsolat és ennek ápolása is.

Pénzügyi PR – kapcsolattartás azokkal, akik anyagi szempontból vannak hatással a szervezetre. Civil szervezeteknél ezek az alapítványok, különböző szintű kormányzati források (külföldi és hazai, illetve országos, megyei, helyi önkormányzati), gazdasági szervezetek és magánszemélyek. A 2%-os adófelajánlás esetében például a magán- és jogi személyek olyan anonim csoportjáról van szó, akikkel a szervezet nem tudja személyesen tartani a kapcsolatot. Olyan csatornákat kell választania a megszólításra, tájékoztatásra és köszönetnyilvánításra, melyeken lehetőség szerint mindannyiukat el tudja érni. Ha erre nem fordít gondot, csökkennek az esélyei, hogy a következő adandó alkalommal is hasson a célcsoportra. Minden szervezet tudja, milyen nehéz és komoly erőfeszítést igénylő munka a szervezet anyagi hátterének bebiztosítása. Ugyanilyen összetett és fontos feladat azonban a adományozókkal kialakított kapcsolat ápolása.

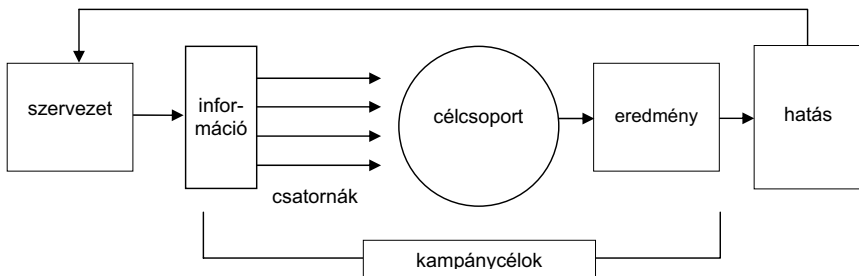
A civil szervezet megfelelő, kiegyensúlyozott PR tevékenysége:

- a sikeres adománygyűjtés egyik, s talán legfontosabb eszközeként nagyon fontos szerepet tölt be a szervezet jövőjének bebiztosításában,
- segít a szervezetnek a nyilvánosságot és célcsoportját információkkal ellátni saját magáról és tevékenységéről,

- építi a szervezet hírnevét,
- fenntartja az érdeklődést a szervezet iránt,
- a szervezet közvetített eredményei által befolyásolhatja a közvéleményt.

Kampánymódszerek

A sikeres kampánynak nagyon sok formája létezik és alkalmazható, s a számunkra legmegfelelőbb módszert körültekintően kell kiválasztanunk. Mint az előző fejezetben leírt rövid esettanulmányokból is látszik, minden módszerben egyvalami közös: a célcsoport elérésének a legegyszerűbb útját kell választani. A következő folyamatábra segítségével megpróbáljuk áttekinteni azokat a fontos részleteket, melyeket a kampány megtervezésénél nem szabad figyelmen kívül hagyni.

A folyamatábra tulajdonképpen a személyközi kommunikáció elméletén alapszik, ahol az *adó* kódolja az információt, továbbítja, és a *vevő* az információ feldolgozása után visszacsatolást nyújt az adónak egy új információ formájában. A mi esetünkben az adó maga a szervezet, mely megfogalmazza mondandóját, kívánságát (azaz a hírt), melyet bizonyos csatornák révén eljuttat a célcsoportjához. A célcsoport az adott információt feldolgozza, értelmezi. Az eredmény a mi esetünkben az, hogy a célcsoport egy bizonyos százaléka az információ feldolgozása után úgy dönt, hogy javunkra nyilatkozik adója 2%-ról. A folyamat hatással van magára a szervezetre, mely a javára utalt anyagi eszközök révén új programokat valósíthat meg, illetve többet fordíthat futó programjaira, tevékenységére. Hatással van azokra is, akik a szervezet révén a 2%-os adomány végső felhasználói. A sikeres kampány lényege, hogy az az információ, melyet a célcsoport felé közvetítünk a számunkra legkielégítőbb eredményt hozza, vagyis hogy kampányunkkal elérjük a kitűzött célt.

A megfelelő kampánymódszerek kiválasztásának két fontos tényezője van:

1. a célcsoport – akit a szervezet meg kíván szólítani
2. és a rendelkezésre álló anyagi eszközök – melyeket a szervezet hajlandó a kampányba fektetni.

Ha a szervezet tisztában van azzal, hogy kik azok, akik hajlandóak a szervezet javára nyilatkozni adójuk 2%-ról, akkor a hozzájuk vezető utat is egyszerűbben találja meg.

Kampányunk akkor lesz hatékony, ha megtervezésénél a fenti folyamat-ábrán, a kommunikációs láncolaton visszafelé haladunk, azaz először is átgondoljuk, hogy körülbelül, milyen eredményt szeretnénk elérni, majd összeállítjuk a kampány célcsoportját és a csatornákat, melyek révén meg tudjuk őket szólítani. Végül megfogalmazzuk az információt, mely arra hivatott, hogy célcsoportunkat meggyőzze.

Kik képezik a szervezet „2%-os kampányának” célcsoportját?

Mint az előző fejezet esettanulmányaiból is egyértelmű, a kampányt elsősorban azokra érdemes irányítani, akik ismerik a szervezetet. Ez főleg a kisebb, helyi szervezetek esetében van így, akik nem képesek nagyobb összeget fektetni a kampányba és emberi erőforrásaik is behatároltak. Akik a szervezetet nem ismerik, nem hallottak róla, illetve nincsenek tisztában a szervezet küldetésével és tevékenysége pozitív eredményeivel, azokat nehéz meggyőzni. Ezt támasztja alá az a közvélemény-kutatás is, melyet a Fórum Kisebbségkutató Intézet végzett 2002-ben. Ekkor még csak adójuk 1%-ról nyilatkozhattak a magánszemélyek, de úgy gondoljuk a kérdésekre adott válaszok máig aktuálisak.

49. táblázat: Nyilatkozott Ön valaki javára adója 1%-ról? (%)

Igen, annak a szervezetnek, amelynek aktív tagja vagyok	5,6
Igen, annak a szervezetnek, amelynek szolgáltatásait családom valamelyik tagja igénybe veszi	13,0
Igen, annak a szervezetnek, amely a munkahelyemhez kapcsolódik	6,4
Igen, annak a szervezetnek, amelynek a szolgáltatásait ugyan nem veszem igénybe, de ismerem a tevékenységét	9,4
Igen, annak a szervezetnek, amelynek konkrét tevékenységét ugyan nem ismerem, de fontosnak tartom	3,3
Igen, annak a szervezetnek, amelyiket a munkaadóm elrendelt	2,5
Nem, senkinek	59,8

Forrás: Fórum Kisebbségkutató Intézet felmérése 2002

(A válaszok azok körében születtek – nemzetiségi hovatartozásra való tekintet nélkül –, akik tudtak a törvény létezéséről.)

A táblázat alapján megállapíthatjuk, hogy azoknak, akik nyilatkoztak adójukról, több mint 80%-a olyan szervezetnek utalta át adóját, amelyet ismer. Közöttük is a legnagyobb számmal azok vannak, akiket családtagjaik győzték meg arról, hogy egy bizonyos szervezetet támogassanak. Elgondolkodtató, hogy a jogosultaknak több mint a fele nem élt a lehetőséggel.

A következő táblázat azt vizsgálja, hogy a magyar nemzetiségű lakosság által támogatott szervezetek hol működnek.

50. táblázat: Hol működik az a szervezet, amely javára nyilatkozott? (magyar nemzetiségű lakosság válaszai) (%)

Abban a régióban, ahol élek	64
Országos hatáskörű szervezet	0
Más régióban működik	14,3
Több régióban működik	21,4
Nem tudja	0

Forrás: Fórum Kisebbségkutató Intézet felmérése 2002

Egyértelműen vezetik a listát azok a szervezetek, melyek a nyilatkozó környezetében működnek, ami az előző kérdésre adott válasszal is szorosan összefügg, hisz a szervezetek ismertsége sokkal nagyobb ott, ahol közvetlenül fejtik ki tevékenységüket. Aránylag sokan támogatják a több régióban működő szervezeteket. Ez a megjelölés a mi esetünkben azokat a szervezeteket jelenti, melyek tevékenységükkel egész Dél-Szlovákiát lefedik (2002-ben nagyon magas volt a támogatottsága a Csemadoknak). Érdekes, hogy a szlovákiai magyarokat nem tudták megszólítani az országos szervezetek.

A fentiekből tehát azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy kampányunk célcsoportját elsősorban a minket ismerők kell, hogy alkossák, és köztük is nagy lehetőségek rejlenek, és külön odafigyelést igényelnek azok, akik eddig nem használták ki e lehetőséget. Azok, akik már nyilatkoztak javunkra és elégedettek munkánkkal, várhatóan a következő alkalommal is nekünk utalják át adójuk 2%-át.

Összefoglalva tehát a szervezet kampányának célcsoportját a következő csoportok alkotják:

1. a szervezetben dolgozók (alkalmazottak, önkéntesek) – az ő esetükben elegendő szóban informálni a határidőkről és amennyiben szükséges, a nyilatkozás módjáról,
2. a szervezettel kapcsolatban álló külső munkatársak – szintén elegendő a szóbeli információ,
3. a szervezet tagsága, amennyiben tagságra épülő szervezetről van szó, de ide tartozhatnak a volt tagok is (például egy amatőr néptánc-csoport esetében szervezettel szimpatizáló volt tagok) – megszólításuk történhet szóban, kevésbé szoros kapcsolat estében levélben, vagy újsághirdetés útján,
4. a szervezettel programjai révén kapcsolatba kerülők, tehát azok, akik az egyes projektek közvetlen vagy közvetett célcsoportját képezik (például az amatőr színjátszócsoporthoz előadásainak közönsége, vagy a gyermekekkel foglalkozó szervezet esetében a szülők) – nagyon jó alkalom lehet megszólításukra a konkrét aktivitás, melyre összejönnek,

5. a szervezet szélesebb környezete, amelyben tevékenykedik, mely tud létezéséről és ismeri, elismeri azt (ez például maga falu, város, a régió, megye, melyre a szervezet valamilyen módon hatással van) – e célcsoportot, mivel elég széles, már lehetetlen csak személyes megkeresés útján elérni, de könnyen kapcsolatba lehet vele lépni, például a helyi vagy regionális sajtó révén,
6. egyéb, a szervezettel szimpatizáló magánszemélyek, vállalkozók, cégek, melyekkel a szervezet a múltban kapcsolatba került – személyesen vagy levélben érhetők el.

A célcsoport elérésének módjai

Amikor már a szervezet tisztában van azzal, hogy ki fogja kampánya célcsoportját képezni, könnyen megtalálhatók azok a csatornák, melyek révén a szervezet eljuttathatja hozzájuk információit. E célcsoport azonban nem homogén, ezért többféle úton érhető el. A legkézenfekvőbb megoldás, ha a szervezet elkészíti a kampány célcsoportjának részletes bontását, és mindegyik elem mellé hozzárendeli a legegyszerűbb elérési módot, módokat. Mindezt azonban a kampányba fektethető anyagi eszközök tudatában kell tennie, vagyis az egyes elérési csatornákhöz számszerűen hozzá kell rendelni a költségeket is. Csak ekkor tudja majd a szervezet eldönteni, hogy képes-e az egyes kiadásokat fedezni, illetve más, kevésbé költséges módot kell keresnie.

Személyes megkeresés

Az emberek embereknek adnak. Ezért is tartjuk a leghatékonyabbnak ezt a módszert, mely révén a szervezet kompetens, illetve a felkeresett által ismert képviselője személyesen keresi fel a lehetséges adományozót. A személyes találkozó során mondjuk el, hogy mire gyűjtünk, ezzel milyen problémán vagy személyeken próbálunk meg segíteni, miért választottuk ki őt is. A személyes találkozók azért is hatékonyak, mert bensőségesek, barátiak. A potenciális adományozó számára sokkal nehezebb nemet mondani a kérésre, ha személyesen keresik fel. Ráadásul ez a módszer nem jár költségekkel. Fontos, hogy felkészültek legyünk, hogy adományozónk minden kérdésére válaszolni tudjunk. Ne felejtjük el otthagyni szervezetünk nyilatkozatba írandó adatait, és ha van rá módunk, más információs anyagot is.

Az emberek szívesen adakoznak, ha:

- ennek komoly, sürgős oka van,
- nekünk is fontos, hogy adjanak,
- motiváltak,
- látják, hogy mások is adakoztak,
- az adományozott az adományt megköszöni,
- ezért elismerést kap cserébe,
- tájékoztatva lesz a szervezet további munkájáról,

- az adományozott tudja, mire lesz az adomány felhasználva, és maga is meg van győződve arról, hogy okosan és megfelelően lesz felhasználva,
- a szervezet maga is lelkes és optimista, céljai elérésben biztos.

Rendezvénnyel egybekötött felhívás

Nagyon sok szervezet folytat olyan tevékenységet, mely keretében közvetlenül találkozhat célcsoportjával. Ezek a rendezvények nagyon jó alkalmat kínálnak arra, hogy a szervezettel így kapcsolatba kerülők figyelmét felhívjuk az adományozás lehetőségére. A szervezetet meglátogatók az aktivitás révén egyben arról is meggyőződhetnek, hogy adójuk 2%-a jó kezekbe vándorol és megfelelően lesz felhasználva. Ez, attól függően, hogy az akciónak milyen a jellege, történhet szóban (például az író-olvasótalálkozó, lakossági fórum után), vagy írásban, szórólapok segítségével (például a színházi előadás során a közönségnek osztogatott műsorfüzetbe betoldott felhívás vagy külön szórólap révén). Ügyelni kell viszont arra, nehogy átéssünk a ló másik oldalára és akciónk eredeti küldetése ne szoruljon háttérbe a 2% gyűjtés miatt.

Pontosan e célt szolgálják a Dél-Szlovákia egyes régióiban már évek óta sikeresen megvalósuló ún. Civil Börzék, melyek keretében a régióban működő civil szervezetek egy központi helyen mutatkoznak be a lakosságnak. Ezek a rendezvények több célt is szolgálnak: a szervezetek megismerkednek egymással, partnerségeket és együttműködéseket hoznak létre, a lakosság megismerkedhet a környezetében működő szervezetekkel, melyek így támogatókat tudnak maguknak gyűjteni. A Civil Börzék azoknak a szervezeteknek is segítenek, melyek kevésbé látványos, de fontos tevékenységet folytatnak.

Telefon

A telefonos felkérés módszerét csak abban az esetben válasszuk, ha a megszólítandó személyeket nem sikerült személyesen elérnünk, és csak azok esetében alkalmazzuk, akiket jól ismerünk és feltételezhetően nem fogjuk őket kérésünkkel meglepni, zavarni. Saját tapasztalatból tudhatjuk, hogy az ismeretlenektől jövő, ajánlatot tevő telefonok, mennyire kellemetlenek, sőt bosszantóak. A szervezet régi ismerősei, volt támogatói viszont biztosan nem veszik rossz néven, ha az adóbevallások leadásának idejében felhívjuk figyelmüket, hogy ne feledkezzenek meg rólunk.

Címre küldött levél (postán, e-mailen)

A címre küldött levél (direct mail) kiváló módszer arra, hogy a lehetséges adományozóinkat minél nagyobb számban elérjük. Lényege, hogy az adományozásra felkérő levelet több száz, ezer embernek küldjük el abban reményben, hogy az ily módon megszólítottak bizonyos százaléka felajánlással reagál majd.

A címre küldött levél jellemzői formai szempontból:

- külalakra kedvező benyomást kelt,
- áttekinthető,
- könnyen olvasható betűtípust használ,
- a szervezet legmagasabb szintű képviselője neve, és/vagy aláírása zárja,

tartalmi szempontból pedig:

- világosan fogalmazza meg, hogy ki, mire, miért kér,
- leírja, hogy az összegyűlt 2% milyen módon segít majd, milyen programban lesz felhasználva,
- előre megköszöni az adományt,
- tartalmazza a szervezet nyilatkozatba töltendő adatait,
- nem veszi hosszú időre igénybe, de meggyőzi a levél olvasóját.

Ha ezt a módszert választjuk, számolnunk kell majd a nem csekély postaköltséggel. A postai úton történő levélkampánynál olcsóbb, gyorsabb és ma már megszokott az e-mail útján küldött felkérés. Szintén saját tapasztalatból tudhatjuk azonban, hogy míg a postán érkezett levelet minden esetben kibontjuk és elolvassuk, addig az adományozásra felhívó e-mailek olvasatlanul kerülhetnek a „virtuális szemétkosárba”. Ezért az e-maileket olyanoknak küldjük, akik a feladói adatok révén azonosítani tudják szervezetünket, vagy a levelet küldő személyt, és a levél tárgya is legyen figyelemfelkeltő.

Szórólap

A szórólapos módszer lényege, hogy a postaládába dobált, akciókon osztogatott szórólapok révén szólítjuk meg a célcsoportunkat. A szórólapoknak be kell tartaniuk a címre küldött levél minimális formai és tartalmi követelményeit. Előnyük a levéllel szemben, hogy jut tér a szervezet küldetésének és eddig elért eredményeinek bemutatására, hátrányuk azonban, hogy személytelenebbek.

A szórólapos adománygyűjtés nem ró túl nagy anyagi terhet a szervezetre, hiszen a szórólapok házon belül is sokszorosíthatók (a színes, nyomdában nyomtatott szórólapok pedig ma már szintén nem drágák) és önkénteseink révén gyorsan és sok helyre eljuttathatók:

- postaládákba dobva – olyan szervezetek esetében, melyek célcsoportja nagy, nem konkrét (például a helyi fejlesztéssel foglalkozó szervezet, melynek a város minden lakosa a célcsoportját alkotja),
- utcán, üzletekben osztogatva,
- rendezvényeken osztogatva,
- a szűkebb célcsoport révén a szélesebb közönséghez eljuttatva (például az iskolai akción megjelenő szülők, vagy a szervezet munkatársai révén a családtagokhoz).

Ajándékozza adója 2%-át a CSEMADOK
Kassa – környéke Területi Választmányának !!!
Székhely: Szepsi, Fő utca 81.
(a katolikus templom mellett)

Mi a teendő ?

- 1.) Az adófizető kér a munkáltatótól egy bizonylatot a 2004. évi adójának befizetéséről (legkésőbb március 31-ig).
- 2.) Kitölti az ívet, amely beszerezhető a Csemadok irodájában, Fő utca 81., Szepsi – Moldava nad Bodvou
- 3.) A kitöltött ívet és bizonylatot az adóról leadja annak az adóhivatalnak, amelyet a munkáltató megjelöl.

Azok a fizikai és jogi személyek, akik az adóbevallásukat önállóan adják be, 2005. április 15-ig adhatják le a kitöltött ívet is az adóhivatalban.

Azok a fizikai személyek, akik a munkavállalótól fizetést kapnak és az adójukat a munkáltató fizeti, 2005 április 30-ig adhatják be vagy küldhetik el postán a kitöltött ívet az adóhivatalba.

A Csemadok Kassa-vidéke Területi Választmányának szórólapja, melyet 2005-ös kampány keretében rendezvényein osztogatott

Információs anyag

Az információs anyag küldésének célja az adományozásra történő felhívás megerősítése. Azok a szervezetek szokták használni, melyek költségvetése megengedi, hogy komolyabb, a szervezet arculatát tükröző és fontos információkkal ellátott színes anyagot készítsenek. Az információs anyagokat a 2%-os kampány keretében inkább a jogi személyek meggyőzésére ajánlatos használni, ahol fontos, hogy a megszólított vállalat a reklám, illetve marketing szempontjából is érdekesnek találja a szervezetet.

A támogatóként megnyert gazdasági szervezettel hosszabb távú, gyümölcsöző kapcsolat is kialakulhat, mely mindkét fél számára hasznos lehet.

Újsághirdetés, újságközlemény

Ha kampányunkkal szélesebb célcsoportot kívánunk megszólítani, a legegyszerűbb módszer a nyomtatott sajtó útján történő felhívás. Ajánlatos viszont itt is kicsit szűkebben meghatározni a célcsoportot és az elérési csatornát, mert előfordulhat, hogy hirdetésünk ugyan mindenkire eljut, de nem szólít meg senkit. Ha például oltatási programokat valósít meg szervezetünk, hirdessünk egy pedagógusoknak szóló, vagy oktatással foglalkozó rovatban, ha kultúrával foglalkozunk, hívjuk fel magunkra a célcsoport figyelmét valamely lap kulturális rovata révén. Ha kimondottan regionális vagy helyi szervezet vagyunk, ne elsősorban az országos médiát használjuk csatornaként. Az országos lapokban megjelenő hirdetések általában drágábbak, viszont sok emberhez eljutnak.

Ha régióinkban, városunkban van regionális vagy helyi lap, használjuk ki. Több szervezet összefogásával kialakítható komplex információs anyag a 2%-ról és a szervezetekről, melyet a szerkesztőség beiktathat a lapba, illetve létrehozhat egy kimondottan e célt szolgáló rovatot. A költségek így több szervezet között oszlanak meg, de megfelelő lobbitevékenységgel ingyenesen is megjelentethetők, hiszen társadalmi célú, a közt szolgáló felhívásról van szó.

Elektronikus médiák

Az elektronikus médiákban közreadott felhívások előnye, hogy sokakhoz eljuttatható az adott információ. Hátránya azonban, hogy rendkívül költséges. Az ún. spot elkészítését és a sugárzás költségeit csak kevés szervezet engedheti meg magának. Ezt a módszert általában csak országos szervezetek választják, amelyek már kellő tapasztalattal rendelkeznek a kampányok terén.

Más a helyzet a regionális média esetében, ahol kisebbek a sugárzási díjak és van mód a tárgyalásra, kedvezményekre. A helyi TV adók általában témahiányban szenvednek, és keresik az információkat. Az ő számukra is előnyös lehet, ha létrehoznak egy külön műsort a régió, vagy község civil szervezeteinek bemutatására.

Internet

Azok a szervezetek, melyek rendelkeznek saját honlappal, általában ezt a teret is kihasználják, hogy kampányoljanak és tájékoztassák a nyilvánosságot a nyilatkozatok leadásának módjáról. A web oldalon történő tájékoztatás azonban nem lehet csupán az egyedüli módja a kampánynak, mivel nálunk az internethasználat még nem általános gyakorlat. Járulékos tájékoztató eszközként azonban részletes, pontos, naprakész információkkal szolgálhat.

Óriásplakát

Az óriásplakátok (billboardok) révén történő tájékoztatás, az elektronikus médiákhoz hasonlóan rendkívül költséges. Csak azoknak a szervezeteknek ajánljuk, melyek képesek ezeket a kiadásokat fedezni, és meg vannak arról győződve, hogy ez a módszer számukra kifizetődő.

Az információ és az időzítés

Eddig arról szóltunk, hogy hatékony és sikeres kampányunk érdekében miért fontos nagyon pontosan meghatározni a célcsoportot és a hozzá vezető leghatékonyabb csatornát. Vannak még további szempontok, amelyeket nem szabad figyelmen kívül hagyni. Ezek a célcsoporthoz eljuttatandó információ megfelelő megfogalmazása és a megszólítás jó időzítése.

Az eddig felsorolt valamennyi információs csatornának vannak szabályai és korlátai, melyeket az információ megfogalmazásánál nem szabad figyelmen kívül hagyni. Újsághirdetésünk például nem lehet hosszú, mert az sokba kerül, információs tájékoztató anyagunk célja viszont pontosan a részletes bemutatkozás, ezért ellentétben a hirdetéssel több oldalas is lehet. Bármely módszerről van azonban szó, a következő információkat mindenképpen tartalmaznia kellene:

1. a szervezet nevét, melyen a célcsoport ismeri – a szlovákiai magyar civil szervezetek általában magyar nevükön ismertek célcsoportjuk körében, jogilag korrekt megnevezésüket csak a hivatalos dokumentumokon használják (például a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség hivatalosan *Zväz skautov maďarskej národnosti*, mégis mindenki magyar néven ismeri),
2. az információ eljuttatásának okát – azaz, a szervezet kérését, hogy a megszólított a javára nyilatkozzon jövedelemadója 2%-ról,
3. a feltételezett eredményt – vagyis a szervezet elképzelését az összegyűlt összeg felhasználásáról, és az adomány révén elért feltételezett eredményről,
4. köszönetnyilvánítást – jó benyomást kelt, ha a szervezet előre megköszöni potenciális támogatóinak a fáradozást,
5. a szervezet adatait, melyeket a nyilatkozatban fel kell tüntetni – hivatalos elnevezését (ahogy a kedvezményezett jegyzékben szerepel), pontos címét, statisztikai azonosító számát (IČO), jogi formáját,
6. elérhetőséget a szervezetre – azok számára, akik nincsenek tisztában a nyilatkozattétel részleteivel, esetleg először nyilatkoznak, vagy éppen további információkra van szükségük.

A kampány időzítése a siker szempontjából szintén stratégiai fontosságú. Ha túl korán kezdjük, a nyilatkozatok és adóbevallások idejére megfelelkezhetnek rólunk. Ha viszont az utolsó pillanatra hagyjuk, elkészhetünk, mert potenciális adományozóink már más javára adták le nyilatkozatukat.

Mint általában, itt is az arany középut kínálja a legjobb megoldást. Arra is gondolni kell, viszont, hogy az adóbevallások leadási határidejének közeledtével megsokszorozódik a 2%-os adományozásra felkérő levelek, e-mailek, szórólapok, újsághirdetések és felhívások száma. Különösen érvényes ez a nagyobb jövedelmű gazdasági szervezetek esetében, amelyek ajtaja előtt bizony ilyenkor hosszú sorban kígyóznak a civil szervezetek képviselői. Nagy létszámú célcsoport esetében alkalmas megoldás lehet a Selye János Kollégium által használt többlépcsős módszer, ahol az első fázisban a figyelemfelkeltésre fektették a hangsúlyt, majd a másodikban történt a konkrét felkérés. E módszer azonban kisebb szervezetek esetében túl sok anyagi befektetéssel járna, s nem biztos, hogy a kisebb, de konkrét célcsoport megköveteli az ennyire aprólékos lépéseket, hisz többnyire napi kapcsolatban áll a szervezettel.

Kampányunk megtervezésénél tehát tartsunk minden szempontot szem előtt, s mindenképpen a legegyszerűbb, leggazdaságosabb és a célcsoport számára legalkalmasabb módszert válasszuk.

A kampány értékelése

Akármilyen eredménnyel zárul is kampányunk, minden esetben értékeljük ki. Az értékelés lényege, hogy a feldolgozott tapasztalatok alapján következő kampányunkkal jobb eredményeket érjünk el, hatékonyabbak legyünk, ne kövessük el ugyanazokat a hibákat.

Minden kampánynak van valamilyen konkrét eredménye, a mi esetünkben ez a számlánkra átutalt pénzösszeg. Ahhoz, hogy értékelni tudjuk, hogy az adott eredménnyel elégedettek lehetünk-e, össze kell hasonlítani a kampány tervezésekor kitűzött célunkkal. A tudatosan tervezett kampánynak van mérhető célja, és ha ezt elértük, sikeresnek mondhatjuk magunkat. Ha az eredmény ismeretében azt mondjuk, hogy elégedettek vagyunk, tudnunk kell, hogy miért. Csak akkor jelenthetjük ki, hogy ilyen pozitív eredményt nem vártunk, ha tisztában vagyunk azzal, hogy mi lett volna a negatív eredmény.

Összefoglalva és visszatérve a fejezet elején szemléltetett folyamatábrához, minden kampánynak van **ráfordítása** (anyagi, emberi, szakmai, módszertani, technikai stb.), mellyel még az eredmény megszületése előtt tisztában vagyunk. Ez a ráfordítás vezet a tulajdonképpeni **eredményhez**, mely konkrét, számszerűen kifejezhető. Az eredményt csak a ráfordítás tükrében tudjuk értékelni, azaz ha a ráfordításhoz képest az elért eredmény számunkra kielégítő, kampányunkat sikeresnek könyvelhetjük el. Az eredménynek azonban **hatása** is van. Hatással van magára a szervezetre, mely az elért pozitív eredménynek köszönhetően új programokat indíthat el, fejlődhet, hatékonyabban működhet, és hatással van a szervezet környezetére is, mely élvezheti a jobb színvonalat és új programokat. A kampány és ered-

ményének hatását nem tudjuk azonnal mérni, mert hosszú távon gyümölcsözők.

És végezetül egy idézet Mészárosné Lampl Zsuzsanna és Tóth Károly tanulmányából:

A 2%-os kampányt tervezni kell. Nemcsak a költségvetésben, hanem a megszerzés módjában is. A szervezetnek meg kell mutatnia magát, propagációs anyagokat kell készítenie, és eljuttatnia az érintettekhez, kapcsolatot kell kialakítania az adófizető polgárokkal stb., stb. Ez mind a szervezeti működés hatékonyságának növelését szolgálja. A szervezet professzionalizálódik, újragondolja küldetését, munkájának hatékonyságát, munkamódszereit, személyi feltételeit stb. Transzparensnek, láthatónak, értelmezhetőnek kell lennie. A sok-sok munka, amit minden civil szervezet végez, megjeleníthető is kell legyen. Ez az „önmegmutatás” a későbbiek során nagyon fontos lehet a nagyobb, pályázati támogatások elnyerésénél.

Elmondható, hogy a polgárokkal való kapcsolat az intézmény működési feltételeinek javításához is hozzájárul, és ez a későbbiekben anyagi eszközökkel nem mérhető hasznára lehet a szervezetnek. Hasznára lehet az államnak is, hiszen olyan szervezetek támogatásához járul közvetve hozzá, amelyek olyan területeken vállalnak fel megfizethetetlen munkát, amelyet képtelen ellátni.

Mellékletek

1. Törvény a jövedelemadó 2%-ának közhasznú célokra történő felhasználásáról

Zákon 595/2003 Z.z.

(o dani z príjmov)

Autor: Národná rada SR

Platnosť od: 31.12.2003

Účinnosť od: 1.1.2004

Uverejnené v Zbierke zákonov č. 243/2003 strana 5606

595/2003 Z.z.

ZÁKON

zo 4. decembra 2003

o dani z príjmov

§ 50

Použitie podielu zaplatenej dane na osobitné účely

(1) Daňovník je oprávnený vyhlásiť v daňovom priznaní v lehote na podanie daňového priznania alebo vo vyhlásení, predloženému miestne príslušnému správcovi dane do 30. apríla po skončení zdaňovacieho obdobia, ak ide o daňovníka, ktorému zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane,¹²²⁾ vykonal ročné zúčtovanie, že suma zodpovedajúca 2 % zaplatenej dane (ďalej len podiel zaplatenej dane) sa má poukázať ním určenej právnickej osobe podľa odseku 4 (ďalej len príjímateľ), pričom táto suma nie je nižšia ako

- a) 20 Sk, ak daňovníkom je fyzická osoba,
- b) 250 Sk, ak daňovníkom je právnická osoba.

(2) Ak daňovníkom je fyzická osoba, ktorá uplatňuje postup podľa § 33, za zaplatenú daň na účely odseku 1 sa považuje daň znížená o daňový bonus.

(3) Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane za zdaňovacie obdobie, za ktoré sa daň platí (ďalej len vyhlásenie), obsahuje

- a) presné označenie daňovníka, ktorý podáva vyhlásenie, a to 1. meno, priezvisko, rodné číslo, trvalý pobyt, číslo telefónu, ak ide

o vyhlásenie predkladané daňovníkom fyzickou osobou, 2. obchodné meno alebo názov, sídlo, právnu formu, identifikačné číslo daňovníka, ak ide o vyhlásenie predkladané daňovníkom právnickou osobou,

b) sumu zodpovedajúcu podielu zaplatenej dane,

c) zdaňovacie obdobie, ktorého sa vyhlásenie týka,

d) identifikačné údaje prijímateľa alebo prijímateľov podľa odseku 4, a to obchodné meno alebo názov, sídlo, právnu formu, identifikačné číslo organizácie,

e) uvedenie sumy pripadajúcej na každého prijímateľa.

(4) Podiel zaplatenej dane možno poskytnúť prijímateľovi, ktorým je

a) občianske združenie,¹³⁷⁾

b) nadácia,¹³⁸⁾

c) neinvestičný fond,¹³⁹⁾

d) nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby,¹⁴⁰⁾

e) účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti,¹⁴¹⁾

f) organizácia s medzinárodným prvkom,¹⁴²⁾

g) Slovenský Červený kríž.

(5) Podiel zaplatenej dane možno poskytnúť prijímateľovi na účely, ktoré sú predmetom jeho činnosti, ak predmetom jeho činnosti sú

a) rozvoj a ochrana duchovných hodnôt,

b) ochrana ľudských práv,

c) ochrana a tvorba životného prostredia,

d) ochrana a podpora zdravia a vzdelávania,

e) podpora športu detí, mládeže a občanov zdravotne postihnutých,

f) poskytovanie sociálnej pomoci,

g) zachovanie prírodných a kultúrnych hodnôt.

(6) Správca dane podľa odseku 1 (ďalej len správca dane) poukáže podiel zaplatenej dane prijímateľovi uvedenému vo vyhlásení, ak sú splnené tieto podmienky:

a) daňovník nemá do lehoty na podanie daňového priznania nedoplatok na dani, ani povolený odklad platenia dane a ani povolenie platenia dane v splátkach; daňovník, ktorému zamestnávateľ, ktorý

je platiteľom dane,¹²²) vykonal ročné zúčtovanie, preukáže potvrdením od tohto zamestnávateľa, že daň za zdaňovacie obdobie, za ktoré sa ročné zúčtovanie vykonalo, bola daňovníkovi zrazená; takéto potvrdenie vystaví zamestnávateľ na žiadosť zamestnanca (§ 39 ods. 7), pričom toto potvrdenie je prílohou vyhlásenia,

b) daňovník vo vyhlásení určil ako prijímateľa

1. len jednu právnickú osobu podľa odseku 4 s uvedením príslušnej sumy, ak ide o daňovníka fyzickú osobu, alebo
2. jednu alebo viac právnických osôb podľa odseku 4 s uvedením príslušných súm, ak ide o daňovníka právnickú osobu,

c) prijímateľ je uvedený k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka v centrálnom registri prijímateľov vedenom Notárskou komorou Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu¹⁴³) (ďalej len komora),

d) prijímateľ je osobou uvedenou v odseku 4, ktorej predmetom činnosti sú činnosti uvedené v odseku 5,

e) prijímateľ vznikol najneskôr v priebehu kalendárneho roka, ktorý predchádza roku, v ktorom sa preukazuje splnenie podmienok podľa písmen d), g) a h),

f) prijímateľ nemá nedoplatok na dani,

g) prijímateľ preukáže, že nemá nedoplatok na povinnom poistnom, potvrdením príslušného orgánu, nie starším ako 30 dní,

h) prijímateľ preukáže, že má zriadený účet v banke alebo pobočke zahraničnej banky, potvrdením banky alebo pobočky zahraničnej banky, nie starším ako 30 dní a oznámi číslo tohto účtu,

i) notár osvedčil prijímateľovi a bez zbytočného odkladu oznámil komore identifikačné údaje prijímateľa, názov banky alebo pobočky zahraničnej banky, v ktorej má zriadený účet a číslo tohto účtu.

(7) Notár¹⁴⁴) osvedčuje prijímateľovi do 15. decembra bežného roka splnenie podmienok podľa odseku 6 písm. d), e), g) a h) počnúc 1. septembrom bežného roka; to neplatí pre prijímateľa, ktorý je v zozname prijímateľov už zapísaný a u ktorého od 15. decembra predchádzajúceho roka nedošlo k zmene skutočností, na základe ktorých bol zapísaný do zoznamu prijímateľov. Notár, ktorý toto osvedčenie vykonal, je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť identifikačné údaje prijímateľa v rozsahu podľa odseku 3

písm. d), názov banky alebo pobočky zahraničnej banky, v ktorej má prijímateľ zriadený účet a číslo tohto účtu komore na účely jeho zápisu do zoznamu prijímateľov na nasledujúci rok. Komora vedie zoznam prijímateľov, v ktorom každoročne vykoná zmeny na základe oznámenia notára a prijímateľa. Zoznam prijímateľov obsahuje obchodné meno alebo názov prijímateľa a jeho sídlo, právnu formu prijímateľa, identifikačné číslo organizácie, číslo účtu a názov banky alebo pobočky zahraničnej banky, v ktorej má prijímateľ tento účet zriadený. Zoznam prijímateľov je verejný zoznam, ktorý komora každoročne zverejňuje podľa osobitného predpisu,¹⁴⁵⁾ a to do 15. januára kalendárneho roka, v ktorom možno prijímateľovi poskytnúť podiel zaplatenej dane. Tento zoznam v rovnakej lehote komora doručí Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky.

(8) Prijímateľ je povinný oznámiť notárovi zmeny skutočností, na základe ktorých bol zapísaný do zoznamu prijímateľov vedenom komorou, a to do 30 dní odo dňa, keď k nim došlo. Ak nedošlo k zmene týchto skutočností, je prijímateľ povinný o tom predložiť komore do 15. decembra bežného roka vyhlásenie. V tejto lehote je povinný tiež predložiť komore potvrdenie preukazujúce splnenie podmienky podľa odseku 6 písm. g). Ak toto vyhlásenie a potvrdenie podľa odseku 6 písm. g) v uvedenej lehote prijímateľ nepredloží a ak v tejto lehote nebola zaregistrovaná zmena u notára, komora ho vyčiarkne zo zoznamu prijímateľov.

(9) Správca dane je povinný po splnení podmienok podľa odseku 6 previesť podiely zaplatenej dane na účet prijímateľa do šiestich mesiacov po skončení zdaňovacieho obdobia, za ktoré bola daň zaplatená. Ak nebolo preukázané splnenie podmienok podľa odseku 6 alebo ak predložené vyhlásenie obsahuje nesprávne údaje o prijímateľovi, nárok na poukázanie sumy zodpovedajúcej podielu zaplatenej dane podľa odseku 1 zanikne. O týchto skutočnostiach upovedomuje správca dane bez zbytočného odkladu daňovníka. Pri skúmaní podmienok podľa odseku 6 a pri poukazovaní sumy zodpovedajúcej podielu zaplatenej dane na účet prijímateľa správca dane nevydáva rozhodnutie podľa osobitného predpisu.¹²⁸⁾

(10) Ak sa zruší prijímateľ po osvedčení splnenia podmienok podľa odseku 6 do poukázania podielu zaplatenej dane správcom dane, nárok na podiel zaplatenej dane zaniká. Ak sa zruší prijímateľ do 12 mesiacov po poukázaní podielu zaplatenej dane správcom dane, je povinný bez zbytočného odkladu vrátiť podiel zaplatenej dane správcovi dane. Na nedodržanie tejto povinnosti sa vzťahujú ustanovenia o porušení rozpočtovej disciplíny podľa osobitného predpisu.¹⁴⁶⁾

(11) Podiel zaplatenej dane poukázaný správcom dane prijímateľovi nemožno upravovať, ak sa dodatočne zistí, že daňová povinnosť daňovníka bola

iná. Ak daňovníkovi vznikne preplatok na dani, o rozdiel medzi sumou poukázanou prijímateľovi a sumou zodpovedajúcou podielu zaplatenej dane z upravenej daňovej povinnosti sa daňovníkovi zníži preplatok na dani.

(12) Ak prijímateľ nepoužije poskytnutý podiel zaplatenej dane na činnosti podľa odseku 5 najneskôr do konca roka nasledujúceho po roku, v ktorom mu bol podiel zaplatenej dane poukázaný, alebo ich použije v rozpore s účelom podľa odseku 5, na ktorý sa poskytol, vzťahujú sa na prijímateľa ustanovenia o porušení rozpočtovej disciplíny podľa osobitného predpisu,¹⁴⁶⁾ pričom je povinný podiel zaplatenej dane vrátiť do štátneho rozpočtu do 90 dní odo dňa vzniku skutočnosti, s ktorou je spojená povinnosť vrátiť poskytnutý podiel zaplatenej dane.

(13) Z údajov správcov dane o poskytnutí podielu zaplatenej dane zostavuje Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky ročný prehľad prijímateľov podľa stavu k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka. V ročnom prehľade prijímateľov sa uvádza názov prijímateľa a jeho sídlo a súhrn podielov zaplatenej dane, ktoré boli prijímateľovi poskytnuté. Ročný prehľad prijímateľov za predchádzajúci rok zverejňuje Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky vždy do 31. januára bežného roka a zároveň tento prehľad zasieľa komore.

(14) Prijímateľ, ktorého súhrn podielov zaplatenej dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb v ročnom prehľade prijímateľov podľa odseku 13 je vyšší ako 100 000 Sk, je povinný do 12 mesiacov odo dňa zverejnenia zoznamu podľa odseku 13 zaslať presnú špecifikáciu použitia prijatého podielu na zverejnenie v Obchodnom vestníku, ktorá obsahuje najmä výšku a účel použitia podielu zaplatenej dane, spôsob použitia podielu zaplatenej dane, prípadne výrok audítora, ak to ustanovuje osobitný predpis.¹⁾

(15) Ak prijímateľ nesplní povinnosť podľa odseku 14, komora nezaradí prijímateľa do zoznamu prijímateľov na obdobie troch rokov počnúc rokom, v ktorom došlo k nesplneniu povinnosti podľa odseku 14.

ŠIESTA ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 52

(26) Pri posudzovaní splnenia podmienok na poukávanie podielu zaplatenej dane podľa § 50 sa v roku 2004 použijú ustanovenia § 48 a 51a zákona č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.

2. Nyilatkozat a személyi jövedelemadó 2%-ának felhasználásáról (alkalmazottak részére)

Príloha č. 1

V Y H L Á S E N I E

o poukázaní sumy do výšky 2% zaplatenej dane z príjmov fyzickej osoby podľa č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, ktorej bolo za zdaňovacie obdobie vykonané ročné zúčtovanie preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti

Rok :

Uvádza sa zdaňovacie obdobie, za ktoré sa platí daň

I. ÚDAJE O DAŇOVNÍKOVI

Priezvisko

01	
----	--

Meno

02	
----	--

Rodné číslo (U cudzích št. príslušníkov dátum narodenia.)

03								/					
----	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

Adresa trvalého pobytu

Ulica a číslo

04	
----	--

PSC

05	
----	--

Názov obce

06	
----	--

Štát

07	
----	--

Číslo telefónu

08	
----	--

Suma do výšky 2 % zaplatenej dane

09	Zaplatená daň, z ktorej sa vypočíta suma do výšky 2 % zaplatenej dane	
----	---	--

10	Suma do výšky 2 % zo zaplatenej dane z r. 09 (min. 20 Sk)	
----	---	--

Na r. 09 sa uvádza daňová povinnosť daňovníka, znížená o daňový bonus, vypočítaná v roku (nie daň na úhradu), v ktorom sa podáva toto vyhlásenie; uvádza sa riadok 03 z potvrdenia o zaplatení dane, ktoré je súčasťou tohto vyhlásenia.

Na r. 10 sa uvádza suma zaokrúhlená na celé koruny nadol, pričom táto suma nesmie byť nižšia ako 20 Sk.

Dátum zaplatenia dane

11	
----	--

Z riadku 06 potvrdenia o zaplatení dane, ktoré je súčasťou vyhlásenia. V prípade preplatku na dani z ročného zúčtovania preddavkov na daň sa uvedie dátum 31. marec zdaňovacieho obdobia, v ktorom sa toto vyhlásenie podáva.

II. ÚDAJE O PRIJÍMATEĽOVI

Obchodné meno alebo názov

12	
----	--

Sídlo

13	
----	--

Právna forma*

14	
----	--

Identifikačné číslo prijímateľa (IČO)

15													
----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

* právna forma prijímateľa je taxatívne uvedená v poučení k tomuto vyhláseniu v bode 1 písm. a) až g)

Vyhlasujem, že uvedené údaje v tomto vyhlásení sú pravdivé.

V.....dňa.....

.....

Podpis daňovníka

Poučenie na vyplnenie vyhlásenia o poukázaní sumy do výšky 2 % zaplatenej dane z príjmov fyzickej osoby zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“)

1. Do kolónky „Rok“ sa uvedie zdaňovacie obdobie, za ktoré sa platí daň, teda za ktoré zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane (ďalej len „zamestnávateľ“) vykonal daňovníkovi ročné zúčtovanie preddavkov na daň. Napr. ak sa v roku 2005 platí daň za zdaňovacie obdobie roku 2004, uvedie sa rok 2004.

2. Daňovník je po zaplatení dane z príjmov fyzických osôb **oprávnený, podľa § 50 zákona** o dani z príjmov, predložiť **svoju** miestne príslušnému správcovi dane v prípade, ak tomuto daňovníkovi zamestnávateľ vykonal ročné zúčtovanie preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti **vyhlásenie**, v ktorom uvedie, že suma **do výšky 2 % zaplatenej dane** sa má poukázať ním určenej právnickej osobe, ktorou je

- a) občianske združenie podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov,
- b) nadácia, podľa zákona č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov,
- c) neinvestičný fond podľa zákona č. 147/1997 Z. z. o neinvestičných fondoch a o doplnení zákona NR SR č. 207/1996 Z. z.,
- d) nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby podľa zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby,
- e) účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti podľa § 6 ods. 1 písm. h) a k) zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkvi a náboženských spoločností,
- f) organizácia s medzinárodným prvkom podľa zákona č. 116/1985 Zb. o podmienkach činnosti organizácií s medzinárodným prvkom v Československej socialistickej republike v znení zákona č. 157/1989 Zb.,
- g) Slovenský Červený kríž.

3. Podiel zaplatenej dane možno poskytnúť prijímateľovi, ak predmetom jeho činnosti sú

- a) rozvoj a ochrana duchovných hodnôt,
- b) ochrana ľudských práv,
- c) ochrana a tvorba životného prostredia,
- d) ochrana a podpora zdravia a vzdelávania,
- e) podpora športu detí, mládeže a občanov zdravotne postihnutých,
- f) poskytovanie sociálnej pomoci,
- g) zachovanie prírodných a kultúrnych hodnôt.

4. Zoznam prijímateľov, ktorým sa môže podiel do výšky 2 % zaplatenej dane poukázať, zverejňuje Notárska komora Slovenskej republiky (ďalej len "komora") do 15. januára kalendárneho roka, v ktorom možno prijímateľovi túto sumu poukázať.

5. Daňovník vo vyhlásení môže určiť len jednu právnickú osobu (prijímateľa).

6. Daňovník, ktorému zamestnávateľ vykonal ročné zúčtovanie preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti (ďalej len „ročné zúčtovanie“) v súlade so zákonom o dani z príjmov predloží **svoju miestne príslušnému** správcovi dane vyhlásenie **do 30. apríla roku**, v ktorom sa vykonáva ročné zúčtovanie za predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Prílohou vyhlásenia je aj potvrdenie od zamestnávateľa o tom, že daň za zdaňovacie obdobie, za ktoré sa ročné zúčtovanie vykonalo, bola zaplatená. To znamená, že do termínu podania vyhlásenia bol zrazený (zaplatený) aj prípadný nedoplatok na daň vyplývajúci z ročného zúčtovania - daňovník, ktorý sa rozhodne predložiť vyhlásenie podľa § 50 zákona o dani z príjmov, nemôže mať nedoplatok na daň z príjmov fyzickej osoby. Ak mal daňovník z ročného zúčtovania preddavkov na daň preplatok na daň, **v riadku 11** sa uvedie dátum 31. marec zdaňovacieho obdobia, v ktorom sa podáva toto vyhlásenie.

7. Podiel zaplatenej dane poukázaný správcom dane určenému prijímateľovi **nemožno dodatočne upravovať** ak sa **dodatočne zistí**, že daňová povinnosť bola iná. Ak v takom prípade daňovníkovi vznikne preplatok na daň z príjmov fyzických osôb, tento sa zníži o rozdiel medzi sumou poukázanou prijímateľovi a sumou do výšky 2 % z upravenej daňovej povinnosti.

3. Az Üzleti Közlönyben a jövedelemadó 2%-a felhasználásáról szóló közlemény (minta)

Zverejnenie špecifikácie použitia prijatého podielu zaplatenej dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb
(podľa § 50 ods. 14 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov)

Prijímateľ podielu zaplatenej dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb¹⁾
..... (názov), so sídlom
..... (názov ulice, súpisné číslo, názov obce, PSČ), IČO:
..... (ak je pridelené) **zverejňuje** podľa § 50 ods. 14 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z
príjmov tieto údaje o špecifikácii použitia ním prijatého podielu zaplatenej dane z príjmov fyzických osôb
a právnických osôb za rok :

	Účel použitia podielu zaplatenej dane	Výška použitého podielu zaplatenej dane na tento účet (v Sk)	Spôsob použitia podielu zaplatenej dane	Iné údaje
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

POZNÁMKA
1) § 50 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov.

4. A 2002-ben, 1%-os felajánlásból részesedett magyar szervezetek jegyzéke

Szervezet neve*	Székhely	Járás	Összeg
Magarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku - Csemadok	Pozsony	Pozsony	117 296
Magarské kultúrne združenie na Slovensku - Nový Kosák	Pozsony	Pozsony	27 771
Komorný folklórny súbor Szóttos Kamara Néptáncgyűttes	Pozsony	Pozsony	21 063
Spoločnosť maďarskej mládeže	Pozsony	Pozsony	13 874
DEJA VU - klub	Pozsony	Pozsony	8 890
Spoločnosť Farkasa Kempelena - Kempelen Farkas Társaság	Pozsony	Pozsony	4 953
Fond Tradície n.f. - Hagyomány Alap, Found Traditions	Pozsony	Pozsony	1 322
Nezábudka-združenie	Zonctorony	Szenc	99 500
Združenie Senec a okolie	Szenc	Szenc	45 274
Muzeologická spoločnosť na Matúšovej zemi - Mátyusföldi Muzeológiai Társaság	Boldog	Szenc	735
Rodičovské združenie pri Základnej škole s VJM	Somorja	Dunaszerdahely	94 215
Združenie "PRO SCHOLA MINORITATIS"	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	71 092
ACADEMIA pri Obchodnej akadémii a Gymnáziu n.f.	Nagygye	Dunaszerdahely	50 580
Nadácia PRO RATIO	Somorja	Dunaszerdahely	42 258
GÁBRIEL	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	25 224
CSEMAKOK Základná organizácia	Nagygye	Dunaszerdahely	24 433
Zväz skautov maďarskej národnosti	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	20 691
Oblasťný výbor CSEMAKOKU	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	14 521
Komorán - Združenie pre rozvoj cestovného ruchu pri Dunaji	Keszölcés	Dunaszerdahely	14 444
Nadácia Pokrok - Haladás Alapítvány	Lég	Dunaszerdahely	11 928
PRO SCHOLA ET VITA	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	11 018
Združenie pre naše deti	Bös	Dunaszerdahely	10 544
Občianske združenie Potôňská zem - Patonyföld Polgári Társulás	Diósförgepatony	Dunaszerdahely	9 527
HUMANITA n.f.	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	8 947
Občianske združenie Na'conxypan	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	6 420
Nadácia IMMORTAL	Somorja	Dunaszerdahely	5 827
Spoločnosť At Home Gallery pre umenie a kultúru	Somorja	Dunaszerdahely	4 711
Klub priateľov maďarskej piesne v Slovenskej republike	Bös	Dunaszerdahely	3 371
Nadácia Galéria súčasných maďarských umelcov	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	2 527
Nadácia KATEDRA	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	1 887
TALENTUM	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	1 819
Občianske združenie Vámbéryho	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	380
Dobry Pastier n.o.	Jóka	Galánta	105 438
Nadácia Pro litteris	Galánta	Galánta	54 397
CSEMAKOK OV - GALANTA	Galánta	Galánta	17 533
Dolnosalibský mládežnícky klub	Alsószeli	Galánta	6 786
Nadácia CSERVENKA	Hidaskürt	Galánta	1 250
Vlastivedná spoločnosť pre ochranu kultúrneho dedičstva PRO PATRIA	Jóka	Galánta	1 176
Občianske združenie GHYMES	Taksony	Galánta	95
CSEMAKOK - ZO Šafa	Vágsellye	Vágsellye	6 844
Občianske združenie Šafa a okolie	Vágsellye	Vágsellye	5 798
CSEMAKOK - MO Horná Kráľová	Felsőkirályi	Vágsellye	4 424
Šaliansky klub mladých - Sellyei Ifjúsági Klub	Vágsellye	Vágsellye	4 349
Školský športový klub pri ZŠ maďarskej v Seliciach	Szelőce	Vágsellye	3 014
CSEMAKOK - ZO Žihárec	Zsigárd	Vágsellye	1 370
FOND DOROTY KANTHOVEJ na podporu zdravia detí postihnutých onkologickými chorobami, n.f.	Komárom	Komárom	132 022
Združenie maďarských rodičov na Slovensku	Komárom	Komárom	123 026
Kolégium Jána Selyeho, n.f.	Komárom	Komárom	80 583
Nadácia pre SRDCE - Alapítvány a SZIVÉRT - The HEART Foundation KOMÁRNO	Komárom	Komárom	73 739
Nadácia biskupa Királya	Komárom	Komárom	40 144

NADÁCIA DOBRÝ PASTIER, JÓPÁSZTOR ALAPÍTVÁNY	Komárom	Komárom	32 036
Združenie maďarských rodičov na Slovensku - Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége	Komárom	Komárom	27 014
Bíró Lucian, n.f.	Komárom	Komárom	15 121
Jókaiho Nadácia - Jókai Alapítvány	Komárom	Komárom	13 142
Élő víz - Živá voda, n.f.	Komárom	Komárom	12 020
Nadácia Csokonai-Csokonai Alapítvány-Csokonai Foundation	Dunamocs	Komárom	7 793
Tálatum,n.f.	Bátorkeszi	Komárom	4 844
Zváz maďarských pedagógov na Slovensku	Komárom	Komárom	4 297
PRO BÚC - PRO PATRIA, n.f.	Búcs	Komárom	4 156
Okresný výbor CSEMADOKU	Komárom	Komárom	4 002
Feszy Árpád Múvelődési Park - Kultúrny park Árpáda Fesztyho, n.f.	Martos	Komárom	3 422
SCHOLA PRIVATA GUTAIENSIS	Gúta	Komárom	3 063
Spoločnosť Mikuláša Konkolyho Thege	Ógyalla	Komárom	3 031
Liga maďarských žien MS Kolárovo	Gúta	Komárom	2 948
PRO OUCHA-PRO PATRIA, n.f.	Nemesócsa	Komárom	2 865
Nadácia Pre rozvoj obce - Községfejlesztési Alapítvány	Keszegfalva	Komárom	2 633
Združenie za kultúru a turizmus	Búcs	Komárom	2 424
Nádej - Reménység, n.o.	Bátorkeszi	Komárom	2 406
Občianske združenie TEATRUM	Komárom	Komárom	2 002
Združenie Galéria Lilla	Hetény	Komárom	1 910
Nadácia Pro Cultura Múvelt Faluért Alapítvány	Dunaradvány	Komárom	1 809
Združenie PRO ARTE DANUBII	Komárom	Komárom	1 769
PROGRAM, n.f.	Marcellháza	Komárom	1 641
Jókaiho všeobecnovzdelávacie a múzejné združenie - Jókai Kozmuvelodési és Múzeum	Komárom	Komárom	1 543
Združenie PROMATEK	Komárom	Komárom	1 275
Teledom, n.o.	Csalóközarányos	Komárom	1 127
Občianske združenie PALATINUS	Komárom	Komárom	1 105
Teledom Marcelová, n.o.	Marcellháza	Komárom	1 046
Jókaiho dni v Komárne, n.f.	Komárom	Komárom	830
EURO GLOBAL, n. o.	Komárom	Komárom	508
Kolárovo a okolie-Gúta és Vidéke	Gúta	Komárom	456
Za svätopeterskú kultúru-A szentpéteri kultúráért	Komáromszentpéter	Komárom	326
Letné tanečné divadlo	Komárom	Komárom	309
Media Comaromiensis, n.f.	Komárom	Komárom	286
Občianske združenie ALAP	Bátorkeszi	Komárom	177
Géza Szüllő - Szüllő Géza Polgári Társulás	Komárom	Komárom	169
Združenie Rákóczi - Rákóczi Szövetség	Komáromszentpéter	Komárom	163
Komárno a okolie, n.f.	Komárom	Komárom	123
Rodičovské združenie pri Gymnáziu v Štúrove	Párkány	Érsekújvár	38256
Nadácia Anyosa Jedlika	Érsekújvár	Érsekújvár	29594
Občianske združenie Defom XXI. storočia	Érsekújvár	Érsekújvár	21063
KULTÚRNE ZDRUŽENIE ŠTÚROVO A OKOLIE	Párkány	Érsekújvár	20773
Občianske združenie "PRE ROZVOJ OBCE TVRDOŠOVCE" "TARDOSKEDD KÖZSÉG FEJLESZTÉSÉÉRT" polgári csoportosulás	Tardoskedd	Érsekújvár	15085
Katolícka kantorská základina - nadácia	Muzsla	Érsekújvár	13470
Nadácia Budúcnosť 2 000	Muzsla	Érsekújvár	7887
FOND "SZENT ISTVÁN ÓVODA TARDOSKEDD", n.f.	Tardoskedd	Érsekújvár	6662
Nadácia Budúcnosť Svodína	Szőgyén	Érsekújvár	6496
Ipeľské kultúr.a turist.združenie	Ipolyszalka	Érsekújvár	6480
Občianske združenie KOR-ZÁR, KOR-ZÁR Polgári Társulás	Érsekújvár	Érsekújvár	3505
Svodínske občianske združenie pre všestranný rozvoj vidieka	Szőgyén	Érsekújvár	3449

Folklórne združenie Kisbojtár	Párkány	Érsekújvár	3025
LIMES-ANAVUM regionálne a kultúrne združenie	Nána	Érsekújvár	2775
Spoločnosť Anyosa Jedlika v Zemnom	Szímó	Érsekújvár	2711
Základná organizácia Csemadok Velký Kyr	Nagykér	Érsekújvár	1401
Základná organizácia Csemadok	Érsekújvár	Érsekújvár	1330
ODKAZ PRE BUDÚCNOSŤ - VERBUM PRO FUTURO	Szímó	Érsekújvár	847
CSEMADOK Základná organizácia Rúbaň	Für	Érsekújvár	749
Csemadok, Základná organizácia Zemné	Szímó	Érsekújvár	437
Lastovička-Združenie mnohohodetných rodín	Kolon	Nyitra	14 547
Podzoborie, n.o.	Nyitra	Nyitra	2 769
Základná organizácia maďarského kultúrneho a spoločenského zväzu CSEMADOK	Nyitracsehi	Nyitra	1 623
Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku - CSEMADOK	Pográny	Nyitra	1 507
Nadácia Arnolda Ipolyiho pri Cirkevnej základe školy F.fegyvermekiho s vyučovacím jazykom maďarským v Sáhách	Ipolyság	Léva	15 347
Združenie maďarských rodičov na Slovensku založené na materskej škole s vyučovacím jazykom maďarským	Léva	Léva	14 305
Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku Csemadok - Základná organizácia Csemadok	Léva	Léva	8 302
Rodičovské združenie pri Základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským, Komenského 37, Tekovské Lužany	Nagysalló	Léva	7 649
Združenie maďarských rodičov na Slovensku založené na ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským - Dopravná 35, Levice	Léva	Léva	4 864
Základná organizácia Maďarského spoločenského a kultúrneho zväzu na Slovensku - Csemadok	Zselíz	Léva	4 693
Združenie Lajosa Pongrácza	Ipolyság	Léva	4 068
Pečat mesta Sáhy-Ipolyság város pecsétje-Sigillum oppidi Saag n.f.	Ipolyság	Léva	3 634
Združenie maďarských rodičov na Slovensku založené na Základnej cirkevnej škole v Plášťovciach	Palást	Léva	3 355
ZDRUŽENIE REVICZKY-REVICZKY TÁRSULÁS	Léva	Léva	2 482
NADÁCIA ČISTÝ PRAMEN - TISZTA FORRÁS ALAPÍTVÁNY	Zselíz	Léva	1 279
HONTIANSKA VÍNNÁ CESTA	Egeg	Léva	1 170
Spoločnosť Palóc Társaság	Ipolyvarbó	Nagykürtös	7 580
Základná organizácia Maďarského spoločenského a kultúrneho zväzu na Slovensku - CSEMADOK, Čebovce	Csáb	Nagykürtös	560
Nadácia Szedera Fabiána	Ipolyhídvég	Nagykürtös	168
PRO IUVENTUS	Fülek	Losonc	19 785
Občianske združenie Spolok Józsefa Kármána	Losonc	Losonc	5 985
Spoločnosť Pro Gaudio	Fülek	Losonc	5 270
Občianske združenie RODNÁ ZEM - SZULÓFOLD	Fülek	Losonc	4 740
Občianske združenie PRO SCHOLA NOSTRA	Fülek	Losonc	4 431
CSEMADOK-Novohradský oblasťný výbor	Losonc	Losonc	4 262
CSEMADOK - Základná organizácia Filakovo	Fülek	Losonc	3 544
KOHÁRY	Fülek	Losonc	3 481
Spoločnosť Pro Futuro	Fülek	Losonc	1 822
Združenie na podporu a výchovu rómskych detí	Csákányháza	Losonc	1 750
PHOENIX LUTETIA	Losonc	Losonc	1 142
Divadlo Józsefa Kármána	Losonc	Losonc	517
Spoločnosť Rimavská Sobota a okolie - Rimaszombat és vidéke polgári társulás	Rimaszombat	Rimaszombat	8 772
Maďarský spoločenský a kultúrny zväz ma Slovensku - Csemadok - miestne organizácia Rimavská Sobota	Rimaszombat	Rimaszombat	5 276
Kruh priateľov Mihályja Tompu	Hárva	Rimaszombat	4 037

Občianske združenie VITALITA	Rimaszombat	Rimaszombat	3 782
Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku - CSEMADOK, Oblastný výbor Rimavská Sobota	Rimaszombat	Rimaszombat	2 636
Gemersko-malohontská vlastivedná spoločnosť	Rimaszombat	Rimaszombat	2 022
NADÁCIA SIMONYI-Simonyi Alapítvány	Rimasimonyi	Rimaszombat	1 988
Občianske združenie Fundament	Rimaszombat	Rimaszombat	1 372
Občianske združenie PRO GEMER	Tornalja	Nagyróce	8 689
Spoločnosť kultúrálnej antropológie	Tornalja	Nagyróce	69
Občianske združenie pre Börku	Barka	Rozsnyó	6 203
Občianske združenie Borzova	Borzova	Rozsnyó	3 846
Občianske združenie Jablonca	Jablonca	Rozsnyó	3 525
Nadácia "Pre rozvoj Gombaseku" - "Gombaszög fejlesztéséért" Alapítvány	Szalánc	Rozsnyó	1 681
Slovenský cykloklub-Slov.kras	Gömörhorka	Rozsnyó	1 104
Združenie jovického Andreja Cházára	Jóléz	Rozsnyó	334
Gemerský kultúrny spolok	Rozsnyó	Rozsnyó	315
Gemerský mládežnícky spolok - Gömöri Ifjúsági Társaság	Rozsnyó	Rozsnyó	140
Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku CSEMADOK Oblastný výbor Košice - vidiek	Szepsi	Kassa-vidék	16 937
Združenie maďarských rodičov na Slovensku, Školská rada Buzica	Buzita	Kassa-vidék	8 055
Drienovec a jeho okolie	Somodi	Kassa-vidék	6 004
Združenie vidieckeho turizmu Zádiel	Szádelő	Kassa-vidék	1 371
PRO TORNENSIS	Torna	Kassa-vidék	1 072
ROVÁS - občianske združenie	Szepsi	Kassa-vidék	439
Združenie maďarských rodičov na Slovensku - Združenie na škole Gymnázium a ZŠ Kuzmányho 6, Košice	Kassa	Kassa város	50 956
Divadelné združenie Thália - Thália Színházi Társaság	Kassa	Kassa város	12 963
Árvácska - združenie pre mladé talenty	Kassa	Kassa város	9 725
Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku - Mestský výbor Košice (Csemadok)	Kassa	Kassa város	3 921
Košický občiansky klub	Kassa	Kassa város	5 701
Občianske združenie CSERMELY	Kassa	Kassa város	696
Filokália, nezisková organizácia	Dobra	Töketerebes	15 734
TISZAVIRÁG, n.o.	Kistárkány	Töketerebes	9 166
KREŠTÁNSKÉ CENTRUM LÁSZLO MÉCSA	Királyhelmece	Töketerebes	8 660
ZDRUŽENIE PRIATELOV MEDZIBODROŽIA	Kiskövesd	Töketerebes	4 599
MALOHORESKÁ INICIATÍVA - KISGÉRESI KEZDEMÉNYEZÉS	Kisgérés	Töketerebes	1 994
CSEMADOK oblasťný výbor	Nagykapos	Nagymihály	14 348
Komoča-Komócsa	Nagykapos	Nagymihály	12 793
Spolok zachovania hodnôt Jánosa Erdélyiho	Nagykapos	Nagymihály	481
Partner-združenia Použie	Nagykapos	Nagymihály	147
Összesen:			2 189 000

5. A 2003-ban, 1%-os felajánlásból részesedett magyar szervezetek jegyzéke

Szervezet*	Székhely	Járás	Összeg
DEJA VU -klub	Pozsony	Pozsony	13 473
Nadácia VIDÉO	Pozsony	Pozsony	12 108
Nadácia Janda Foundation VIA MUSICA	Pozsony	Pozsony	2 728
Spolok sv. Kingy - Szent Kinga Egyesület	Pozsony	Pozsony	2 375
Nezábudka - združenie na pomoc rodinám so zdravotne postihnutými deťmi a mladistvými v Turni	Zonctorony	Szenc	127 930
Združenie Senec a okolie	Szenc	Szenc	62 276
Muzeologická spoločnosť n	Boldog	Szenc	623
Zväz skautov maďarskej národnosti	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	173 468
Nadácia PRO RATIO	Somorja	Dunaszerdahely	55 423
Združenie rodičov na Gymnáziu Árpina Vámbéryho s vyučovacím jazykom maďarským	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	48 341
Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri ZŠ	Nagymegyer	Dunaszerdahely	44 176
ACADEMIA pri Obchodnej Akadémii a Gymnáziu neinvestičný fond	Nagymegyer	Dunaszerdahely	41 931
Združenie maďarských rodičov na Slovensku	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	27 295
Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri Základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským Topoľníky	Nyárasd	Dunaszerdahely	26 742
Rodičovské združenie pri Gymnáziu Námestie Sv. Štefana Dunajská Streda	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	23 266
Občianske združenie Potôňska zem - Patonyföld polgári társulás	Diósförgépatony	Dunaszerdahely	15 470
Združenie maďarských rodičov na Slovensku	Csilizradvány	Dunaszerdahely	14 451
PRO SCHOLA ET VITA	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	13 520
Nadácia IMMORTAL	Somorja	Dunaszerdahely	11 794
Občianske združenie Na conxypan	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	8 674
Oblasťný výbor CSEMAADOKU	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	8 452
GÁBRIEL občianske združenie	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	6 414
Klub mladých Kostolné Kračany	Egyházaskarcsa	Dunaszerdahely	6 177
Nadácia KATEDRA	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	6 168
Združenie maďarských rodičov pri SOU	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	4 191
CSEMAADOK Základná organizácia	Nagymegyer	Dunaszerdahely	3 455
JAZDECKÝ KLUB LIPICAN	Hodos	Dunaszerdahely	3 132
Združenie maďarských rodičov pri MŠ	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	3 091
Kresťanský hudobno-spevácky súbor BÁRKA - Keresztény Ifjúsági Ének-Zenei Együttes	Nagymegyer	Dunaszerdahely	2 839
Spoločnosť At Home Gallery pre umenie a kultúru	Somorja	Dunaszerdahely	2 758
KUKKÓNIA n.f.	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	2 428
Občianske združenie Vámbéryho	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	2 105
Cirkevná základná škola Sv. Jána apoštola s vyučovacím jazykom maďarským	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	1 977
GRAMMA	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	1 175
EUROAKADEMIA	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	1 003
Klub priateľov maďarskej piesne v SR	Bős	Dunaszerdahely	880
Nadácia PRO LITTERIS	Galánta	Galánta	79 966
Dobrý Pastier	Jóka	Galánta	23 062
Csemaadok	Galánta	Galánta	13 197
Dolnosalibský mládežnícky klub ALSZIK	Alsószei	Galánta	11 440
CSERVENKA	Hidaskürt	Galánta	216
Občianske združenie Šafa a okolie	Vágsellye	Vágsellye	14 830
Csemaadok Horná Kráľová	Felsőkirályi	Vágsellye	8 783
CSEMAADOK-Základná organizácia Šafa	Vágsellye	Vágsellye	6 997
Šaliánsky klub mladých - Sellyei Ifjúsági Klub	Vágsellye	Vágsellye	5 439
Združenie maďarských rodičov na Slovensku - Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége	Komárom	Komárom	168 990
FOND DOROTY KANTHOVEJ na podporu zdravia detí postihnutých onkologickými chorobami	Komárom	Komárom	141 768

Nadácia pre SRDCE - Alapítvány a SZÍVÉRT - The HEART Foundation	Komárom	Komárom	55 248
Nadácia biskupa Királyja	Komárom	Komárom	52 952
Elő víz - Élő víz, n.f.	Komárom	Komárom	22 805
Nadácia DOBRY PASTIER, JÓPÁSZTOR ALAPÍTVÁNY	Komárom	Komárom	21 405
Bíró Lucian	Komárom	Komárom	19 274
PRO PATRIA 2000	Komárom	Komárom	12 361
Zváz maďarských pedagógov na Slovensku	Komárom	Komárom	5 839
Občianske združenie Csokonai - Csokonai Polgári Társulás	Dunamocs	Komárom	3 887
Jókaiho nadácia - Jókai Alapítvány	Komárom	Komárom	3 457
Spoločnosť Mikuláša Konkolyho Thege	Ógyalla	Komárom	3 149
Magyar Asszonyok Ligája (Liga maďarských žien) - miestna skupina	Gúta	Komárom	2 444
Rodičovské združenie pri ZŠ Marcelová	Marcellháza	Komárom	2 351
Teledom, n.o.	Csallóközarányos	Komárom	1 262
TEÁTRUM	Komárom	Komárom	1 156
Spoločnosť ATELIER Társaság	Komárom	Komárom	807
Kolárovo a okolie - Gúta és Vidéke	Gúta	Komárom	643
Nádej - Reménység, n.o.	Bátorkeszi	Komárom	554
Rodičovské združenie pri Gymnáziu v Štúrove	Párkány	Érsekújvár	37 719
Občianske združenie Deřon XXI. storočia	Érsekújvár	Érsekújvár	33 574
Kultúrne združenie Štúrovo a okolie	Párkány	Érsekújvár	16 596
Nadácia Ányosa Jedlika	Érsekújvár	Érsekújvár	15 776
Novozámocký občiansky klub	Érsekújvár	Érsekújvár	14 100
Ipeľské kultúrne a turistické združenie	Ipolyszalka	Érsekújvár	9 257
Rodičovské združenie pri Základnej škole Veľký Kýr	Nagykér	Érsekújvár	6 648
Nadácia Budúcnosť 2000	Muzsla	Érsekújvár	5 970
Katolícka kantorská základina	Muzsla	Érsekújvár	4 661
Nadácia Budúcnosť Svodína	Szőgyén	Érsekújvár	1 911
LIMES - ANAVUM regionálne a kultúrne združenie	Nána	Érsekújvár	1 215
CSEMADOK Základná organizácia Rúbaň	Fűr	Érsekújvár	1 209
Csemadok - Základná organizácia Veľký Kýr	Nagykér	Érsekújvár	904
Spoločnosť kruh	Udvard	Érsekújvár	585
Lastovička-Združenie mnohohodetných rodín-Fecske-Nagycsaládosok Társulása	Kolon	Nyitra	14 142
združenie maď. rodičovna Slovensku zal. na materskej škole v j. maď.	Léva	Léva	22 132
Združenie maďarských rodičov na Slovensku založené na Základnej škole s vyuč. jaz. maď.v Leviciach	Léva	Léva	19 174
Občianske združenie F.Fegyvermekiho v Šáhách	Ipolyság	Léva	18 745
Združenie maď. rodičov na slovensku pri Gymn. s vyuč. jaz. maď.	Zselíz	Léva	7 590
Základná organizácia Csemadok	Léva	Léva	5 864
Základná organizácia Maďarského spoločenského a kultúrneho zväzu na Slovensku - Csemadok	Zselíz	Léva	5 770
Ochranárske a kultúrne združenie Poipliá	Ipolyság	Léva	3 526
Občianske združenie Antona Siposa	Ipolyság	Léva	1 785
Združenie maďarských rodičov na Slovensku, ZŠ maď.	Zselíz	Léva	1 701
Občianske združenie SIET - HÁLÓ	Nagysalló	Léva	601
PRO IUVENTUS	Fülek	Losonc	17 994
Spoločnosť 'PRO FUTURO'	Fülek	Losonc	6 243
Spoločnosť Pro Gaudio	Fülek	Losonc	6 113
Občiansky spolok	Losonc	Losonc	4 787
Klub priateľov Júliusa Szabóa -Szabó Gyula Barátainak klubja	Losonc	Losonc	4 435

Spolok Józsefa Kármána	Losonc	Losonc	3 917
PRO SCHOLA NOSTRA	Fülek	Losonc	3 141
CSEMAĐOK - Novohradský oblasťný výbor	Losonc	Losonc	2 759
Spoločnosť GENIUS	Fülek	Losonc	2 438
Spoločnosť maďarských výt.v. umelcov na Slovensku	Losonc	Losonc	633
Divadlo Józsefa Kármána-Kármán József Színház, Lučenec	Losonc	Losonc	497
Občianske združenie FUNDAMENT	Rimaszombat	Rimaszombat	7 734
Spoločnosť Rimaszombat a okolie - Rimaszombat és vidéke polgári társulás	Rimaszombat	Rimaszombat	7 024
Občianske združenie Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku - Csemadok - miestna organizácia	Rimaszombat	Rimaszombat	3 091
Gemer-malohontský muzeálny spolok	Rimaszombat	Rimaszombat	2 860
Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku Csemadok - Oblasťný výbor Rimaszombat	Rimaszombat	Rimaszombat	1 598
Gemersko-malohontská vlastivedná spoločnosť	Rimaszombat	Rimaszombat	1 204
Občianske združenie Euro Infohouse (v maďarčine: Euro Infohouse Polgári Társulás, v angličtine Civic Association Euro Infohouse)	Tornalja	Nagyróce	2 333
Slovenská asociácia športu - ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským Plešivec	Pelsőc	Rozsnyó	21 850
Občianske združenie Jablonca	Jablonca	Rozsnyó	3 760
Základná organizácia CSEMAĐOK-u v Hrhove	Tornagörgő	Rozsnyó	2 833
Občianske združenie pre Börku	Barka	Rozsnyó	2 364
Základná organizácia Csemadok Rožňava	Rozsnyó	Rozsnyó	683
Združenie maďarských rodičov na Slovensku - školská rada pri Základnej škole a Gymnáziu s vyučovacím jazykom maďarským v Moldave nad Bodvou	Szepesi	Kassa-vidék	22 315
Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku Csemadok, oblasťný výbor Košice-vidiek	Szepesi	Kassa-vidék	16 189
Združenie maďarských rodičov na Slovensku	Kassa	Kassa város	52 644
Divadelné združenie Thália - Thália Színházi Társaság	Kassa	Kassa város	9 149
Árvacska - združenie pre mladé talenty	Kassa	Kassa város	5 072
Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku, Mestský výbor Košice (Csemadok)	Kassa	Kassa város	1 697
Košický občiansky klub	Kassa	Kassa város	1 655
KRESŤANSKÉ CENTRUM LÁSZLÓ MÉCSA	Királyhalmec	Töketerebes	14 047
Rodičovské združenie pri Základnej škole	Borsi	Töketerebes	10 514
Filokália	Dobra	Töketerebes	9 671
TISZAVIRÁG nezisková organizácia	Kistárkány	Töketerebes	7 733
ZDRUŽENIE PRIATEĽOV MEDZIBODROŽIA /ZPM/ - BODROGKOZI BARÁTI TÁRSULÁS /BBT/	Kiskővesd	Töketerebes	5 440
Spoločnosť priateľov pamiatky F.Rákócziho II.- CSEMAĐOK-Borša	Borsi	Töketerebes	4 626
Összesen:			1 988 789

6. A 2004-ben, 2%-os felajánlásból részesedett magyar szervezetek jegyzéke

Szervezet*	Székhely	Járás	Összeg
Nadácia VIDÉO	Pozsony	Pozsony	162 285
Komorný folklórny súbor Szóttes	Pozsony	Pozsony	106 089
Moji najmilší - Carissími, n.f.	Pozsony	Pozsony	24 191
AGORA	Pozsony	Pozsony	2 030
DEJA VU -klub	Pozsony	Pozsony	34 708
Nezábudka - združenie na pomoc rodinám so zdravotne postihnutými deťmi a mladistvými v Turni	Zonctorony	Szenc	706 412
Združenie Senec a okolie	Szenc	Szenc	105 799
Nadácia KATEDRA	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	4 891 850
Fórum informačné centrum	Somorja	Dunaszerdahely	604 477
Zväz skautov maďarskej národnosti	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	319 935
Nadácia PRO RATIO	Somorja	Dunaszerdahely	316 826
ACADEMIA pri Obchodnej Akadémii a Gymnáziu neinvestičný fond	Nagygye	Dunaszerdahely	309 273
CSEMADOK - Oblastný výbor	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	224 939
Združenie rodičov na Gymnáziu Árpina Vámbéryho s vyučovacím jazykom maďarským	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	217 672
PRO SCHOLA ET VITA	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	168 965
Združenie 'PRO SCHOLA MINORITATIS'	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	150 757
Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským	Nagygye	Dunaszerdahely	118 782
Združenie Priateľov Petőfiho	Királyfiakrcsa	Dunaszerdahely	98 601
PRE NAŠE MESTO, VÁROSUNKÉRT občianske združenie	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	93 704
Občianske združenie Potôňska zem - Patonyföld polgári társulás	Diósförgepatony	Dunaszerdahely	85 069
Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri Základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským Topolníky	Nyárasd	Dunaszerdahely	70 959
Žitnoostrovskí jazdci - lukostrelci	Nagyudvarnok	Dunaszerdahely	63 430
Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri Základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským IMMORTAL	Csilizradvány	Dunaszerdahely	63 273
GABRIEL občianske združenie	Somorja	Dunaszerdahely	63 049
KUKKÓNIA n.f.	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	42 046
Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským Okeč	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	26 057
Rodičovské združenie pri Základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským Vrakúň	Ekecs	Dunaszerdahely	24 870
Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri MŠ	Várkony	Dunaszerdahely	19 673
Občianske združenie Na conypan	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	16 418
Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri SOU	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	14 503
Občianske združenie Vámbéryho	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	13 344
Rodičovské združenie pri Základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským	Dunaszerdahely	Dunaszerdahely	9 171
CSEMADOK Základná organizácia	Pozsonyepertes	Dunaszerdahely	6 454
Fórum centrum pre regionálny rozvoj	Nagygye	Dunaszerdahely	6 184
Kresťanský hudobno-spevácky súbor BÁRKA - Keresztény Ifjúsági Ének-Zenei Együttes	Somorja	Dunaszerdahely	5 563
Nadácia PRO LITTERIS	Nagygye	Dunaszerdahely	3 151
Dobry Pastier	Galánta	Galánta	273 244
Csemadok	Jóka	Galánta	117 669
Dolnosalibský mládežnícky klub ALSZIK	Galánta	Galánta	56 164
Školská rada pri ZŠ s vyuč. jazykom maďarským Petra Pázmánya	Alsószei	Galánta	10 714
	Vágsellye	Vágsellye	70 940

CSEMAKOK - Zákkladná organizácia Šafa	Vágsellye	Vágsellye	57 628
Šaliansky klub mladých - Sellyei Ifjúsági Klub	Vágsellye	Vágsellye	19 976
CSEMAKOK - Miestna organizácia Horná Kráľová	Felsőkirályi	Vágsellye	13 409
Občianske združenie Šafa a okolie	Vágsellye	Vágsellye	4 269
Združenie maďarských rodičov na Slovensku - Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége	Komárom	Komárom	857 888
PRIEMYSLÓVKA - IPARI n. f.	Komárom	Komárom	406 743
Nadácia biskupa Királya	Komárom	Komárom	287 301
Nadácia pre Univerzitu Jána Selyeho	Komárom	Komárom	283 037
Nadácia pre SRDCE - Alapítvány a SZÍVÉRT - The HEART Foundation	Komárom	Komárom	226 753
PRO SCHOLA ET FUTURO, n.f.	Komárom	Komárom	97 608
Kolégium Jána Selyeho, n.f.	Komárom	Komárom	77 007
Rodičovské združenie pri Základnej škole Komenského 3, 945 01 Komárno	Komárom	Komárom	66 642
Pre našu školu, pre naše deti-iskolánkért, gyermekeinkért	Komárom	Komárom	63 857
Elő víz - Živá voda, n.f.	Komárom	Komárom	43 954
PALATINUS	Komárom	Komárom	24 953
Zväz maďarských pedagógov na Slovensku	Komárom	Komárom	19 536
Nadácia Dobrý Pastier - Jópásztor Alapítvány	Komárom	Komárom	15 997
Občianske združenie Csokonai - Csokonai Polgári Társulás	Dunamocs	Komárom	12 790
Občianske združenie Dieťa budúcnosti - A Jövő Gyermeke Polgári társulás	Komáromszentpéter	Komárom	9 254
KORAVA - Podunajské združenie pre rozvoj vidieka a kultúry	Karva	Komárom	8 830
Nádej - Reménység, n.o.	Bátorkeszi	Komárom	8 489
SPEVÁCKY ZBOR MAĎARSKÝCH PEDAGÓGOV NA SLOVENSKU LAJOSA VASSA - SZLOVÁKIAI MAGYAR PEDAGÓGUSOK VASS LAJOS KÓRUSA	Komárom	Komárom	6 333
Magyar Asszonyok Ligája (Liga maďarských žien) - miestna skupina	Gúta	Komárom	4 337
Kolárovo a okolie - Gúta és Vidéke	Gúta	Komárom	3 587
TEÁTRUM	Komárom	Komárom	2 684
Spoločnosť ATELIER Társaság	Komárom	Komárom	908
FOND 'SZENT ISTVÁN ÓVODA TARDOSKEDD', n.f.	Tardoskedd	Érsekújvár	98 776
Občianske združenie Deťom XXI. storočia	Érsekújvár	Érsekújvár	82 002
Občianske združenie Pétera Pázmánya	Érsekújvár	Érsekújvár	80 800
Rodičovské združenie pri Gymnáziu Štúrovo	Párkány	Érsekújvár	78 140
Nadácia Budúcnosť 2000	Muzsla	Érsekújvár	69 314
Kultúrne združenie Štúrovo a okolie 'Párkány és Vidéke Kulturális Társulás'	Párkány	Érsekújvár	46 359
LIMES - ANAVUM regionálne a kultúrne združenie	Nána	Érsekújvár	41 554
LIMES - ANAVUM Regionális Kulturális Társulás	Érsekújvár	Érsekújvár	34 350
Nadácia Anyosa Jedlika	Érsekújvár	Érsekújvár	
Rozvojový fond pre maďarské deti - Magyar gyermekekért fejlesztési alap, n.f.	Tardoskedd	Érsekújvár	22 726
Ipeľské kultúrne a turistické združenie	Ipolyszalka	Érsekújvár	11 426
CsemaKOK Základná organizácia Rúbaň	Für	Érsekújvár	4 601
CsemaKOK - Základná organizácia Veľký Kýr	Nagykér	Érsekújvár	2 113
Lastovička-Združenie mnohodemných rodín-Fecske-Nagycsaládok Társulása	Kolon	Nyitra	214 820
Zväz maďarských študentov JUGYIK v Nitre	Nyitra	Nyitra	9 419
Združenie maďarských rodičov na Slovensku založené na Základnej škole s vyuč. jaz. maď.v Leviciach	Léva	Léva	85 791

Občianske združenie F. Fegyvernekiho	Ipolyság	Léva	38 077
Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku Csemadok - základná organizácia Csemadok	Léva	Léva	33 275
Združenie maď. rodičov na Slovensku pri Gymn. s vyuč. jaz. maď.	Zselíz	Léva	25 801
Rodičovské združenie pri ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským	Nagysalló	Léva	18 147
Down Egyesület Association	Léva	Léva	17 433
Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri Základnej cirkevnej škole v Plášťovciach	Palást	Léva	10 305
združenie maď. rodičovna Slovensku zal. na materskej škole v j. maď.	Léva	Léva	10 179
Združenie SOVÍ DOM	Zselíz	Léva	8 133
ZDRUŽENIE LAJOSA PONGRÁCZA - PONGRÁCZ LAJOS TÁRSASÁG	Ipolyság	Léva	7 222
Spoločnosť Pro Gaudio	Fülek	Losonc	387 060
CSEMAKOK - Novohradský oblasťný výbor	Losonc	Losonc	153 587
PRO IUVENTUS	Fülek	Losonc	42 787
Občiansky spolok	Losonc	Losonc	31 626
Spoločnosť 'PRO FUTURO'	Fülek	Losonc	23 385
GENIUS	Fülek	Losonc	7 193
Občianske združenie FUNDAMENT	Rimaszombat	Rimaszombat	313 397
Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku Csemadok - Oblasťný výbor Rimavská Sobota	Rimaszombat	Rimaszombat	63 400
Občianske združenie Pro GEMER so sídlom v Tornali	Tornalja	Nagyőrce	734
ÉBEN HÁÉZER n.f.	Berzété	Rozsnyó	622 149
Slovenská asociácia športu - ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským Plešivec	Pelsőc	Rozsnyó	89 285
Občianske združenie pre Bôrku	Barka	Rozsnyó	8 492
Gemerský mládežnícky spolok - Gömöri Ifjúsági Társaság	Rozsnyó	Rozsnyó	5 035
Občianske združenie Jablonca - Jablonca Polgári Társulás	Jablonca	Rozsnyó	4 629
Združenie maďarských rodičov na Slovensku - školská rada pri Základnej škole a Gymnáziu s vyučovacím jazykom maďarským v Moldave nad Bodvou	Szepesi	Kassa-vidék	142 345
Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku Csemadok, oblasťný výbor Košice-vidiek	Szepesi	Kassa-vidék	56 671
Združenie rodičov pri ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským v Turni nad Bodvou	Torna	Kassa-vidék	31 469
Združenie rodičov pri maďarskej Strednej priemyselnej škole a Obchodnej akadémii v Košiciach	Kassa	Kassa város	144 589
Divadelné združenie Thália - Thália Színházi Társaság	Kassa	Kassa város	66 919
Košický občiansky klub	Kassa	Kassa város	10 183
Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku, Mestský výbor Košice (Csemadok)	Kassa	Kassa város	4 962
Árvácska - združenie pre mladé talenty	Kassa	Kassa város	3 027
KRISTÁNSKÉ CENTRUM LÁSZLÓ MÉCSA	Királyhelme	Töketeribes	124 905
Filokália	Dobra	Töketeribes	59 131
ZDRUŽENIE PRIATELOV MEDZIBODROŽIA /ZPM/ - BODROGKOZI BARÁTI TÁRSULÁS /BBT/	Kiskővesd	Töketeribes	5 118
Csemadok - Základná organizácia Veľké Kapušany	Nagykapos	Nagyimihály	183 767
Maďarský spoločenský a kultúrny zväz na Slovensku - CSEMAKOK Použský oblasťný výbor	Nagykapos	Nagyimihály	52 286
Združenie KOMÓCA KOMÓCSA	Nagykapos	Nagyimihály	39 472
Összesen:			16 071 376

Felhasznált irodalom

Bódi, György: *Hogyan szerezzük meg az állampolgárok 1%-át.* Nonprofit Segédkönyvek 2. Jogi és Üzleti Kiadó Kft. Budapest, 2002

Csanády, Dániel: *A közhasznú szervezetek törvényi szabályozása.* www.niok.hu, 2003

Harsányi, László (ed.) 1%. „*Forintsavazatok*” civil szervezetekre. Nonprofit Kutatások 9., Nonprofit Kutatócsoport Egyesület. Budapest, 2000

Kollár, Miroslav–Gregorij, Mesežnikov (ed.): *Slovensko 2002.* Súhrnná správa o stave spoločnosti II., Inštitút pre verejnú otázk, Bratislava, 2002

Lampl, Zsuzsanna: *Adj 1 százalékot!* In: Fórum Társadalomtudományi Szemle 2002/2., Dunaszerdahely, 2002

Nagy, Myrtil: *Az 1%-os kampány értékelése.* Kézirat. Fórum Információs Központ, Somorja, 2002

Török Marianna: *A „százalékos Klub”,* in: Civil Szemle, 2005/2, Budapest, 2005

Gregory, Anne: *Planning & Managing a Public Relations Campaign.* (A step-by-step guide.) Institute of Public Relations/PR in practice series, Kogan Page, London, 1996

Zákon NR SR 595/2003 Z.z. o dani z príjmov

1996. évi CXXVI. törvény a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adakozó rendelkezése szerinti felhasználásáról

<http://www.egyszazalek.ro>

<http://www.nonprofit.hu>

<http://www.onepercent.hu>

<http://www.rozhodni.sk>

<http://www.nisc.lt>

A könyvben szereplő helységnevek jegyzéke

Magyar megnevezés

Alsókubin
Alsószeli
Aranyosmarót
Bán
Barka
Bártfa
Bazin
Berzété
Besztercebánya
Biccse
Boldog
Borsi
Borzova
Breznóbánya
Buzita
Csáb
Csaca
Dobra
Dunaszerdahely
Eperjes
Érsekújvár
Felsőkirályi
Fülek
Galánta
Galgóc
Gölnicbánya
Gyetva
Hanva
Homonna
Ilava
Ipolyhídvég
Ipolyság
Jablonca
Jóka
Kassa
Kézsmárk

Szlovák megnevezés

Dolný Kubín
Dolné Saliby
Zlaté Moravce
Bánovce nad Bebravou
Bôrka
Bardejov
Pezinok
Brzotín
Banská Bystrica
Bytča
Boldog
Borša
Silická Brezová
Brezno
Buzica
Čebovce
Čadca
Dobrá
Dunajská Streda
Prešov
Nové Zámky
Horná Kráľová
Filakovo
Galanta
Hlohovec
Gelnica
Detva
Chanava
Humenné
Ilava
Ipeľské Predmostie
Šahy
Silická Jablonica
Jelka
Košice
Kežmarok

Királyhelmece	Kráľovský Chlmec
Kiskövesd	Malý Kamenec
Kisszeben	Sabinov
Kistárkány	Malé Trakany
Kiszucaújhely	Kysucké Nové Mesto
Kolon	Kolíňany
Komárom	Komárno
Korpona	Krupina
Léva	Levice
Lipótszentmiklós	Liptovský Mikuláš
Lócse	Levoča
Losonc	Lučenec
Malacka	Malacky
Mezőlaborc	Medzilaborce
Miava	Myjava
Modor	Modra
Nagykapos	Veľké Kapušany
Nagykapos	Veľké Kapušany
Nagykürtös	Veľký Krtíš
Nagymegyer	Veľký Meder
Nagymihály	Michalovce
Nagyróce	Revúca
Nagyszombat	Trnava
Námesztó	Námestovo
Nyitra	Nitra
Nyitracsehi	Čechynce
Ólubló	Stará Ľubovňa
Párkány	Štúrovo
Pelsőc	Plešivec
Poltár	Poltár
Poprád	Poprad
Pöstyén	Piešťany
Pozsony	Bratislava - Staré Mesto
Privigye	Prievidza
Puhó	Púchov
Rimaszombat	Rimavská Sobota
Rózsáhegy	Ružomberok
Rozsnyó	Rožňava
Selmecbánya	Banská Štiavnica
Simony	Partizánske
Somodi	Drienovec
Somorja	Šamorín
Stubnyafürdő	Turčianske Teplice
Szakolca	Skalica
Szénásfalu	Senica
Szenc	Senec
Szepesigló	Spišská Nová Ves
Szepsi	Moldava nad Bodvou
Szinna	Snina

Szobránc	Sobrance
Sztropkó	Stropkov
Szvidník	Svidník
Tapolcsány	Topoľčany
Tardoskedd	Tvrdošovce
Tóketerebes	Trebišov
Torna	Turňa nad Bodvou
Tornagörgő	Hrhov
Tornalja	Tornala
Trencsén	Trenčín
Turdossin	Tvrdošín
Turócszentmárton	Martin
Vágbeszterce	Považská Bystrica
Vágsellye	Šaľa
Vágújhely	Nové Mesto nad Váhom
Varannó	Vranov nad Topľou
Zólyom	Zvolen
Zonctorony	Tureň
Zsarnóca	Žarnovica
Zsolna	Žilina

Fórum Információs Központ
Fórum informačné centrum
Parková 4
931 01 Šamorín
www.forumic.sk

Nagy Myrtil
2% Dél-Szlovákiában

Első kiadás
Felelős kiadó: Kulcsár Mária
Borítóterv: Juhász R. József
Nyomdai előkészítés: Kalligram Typography Kft., Érsekújvár
Kiadta és terjeszti: Lilium Aurum Könyvkiadó, Dunaszerdahely
Nyomta: Expresprint s.r.o., Partizánske
Somorja – Dunaszerdahely, 2005

Myrtil Nagy
2% na Južnom Slovensku

Prvé vydanie
Zodpovedná: Mária Kulcsár
Návrh obálky: József R. Juhász
Tlačiarenská príprava: Kalligram Typography s.r.o., Nové Zámky
Vydalo: Vydavateľstvo Lilium Aurum s.r.o.
Tlač: Expresprint s.r.o., Partizánske
Šamorín – Dunajská Streda, 2005

ISBN 80-8062-289-2

A Fórum Információs Központ 1999-ben alakult. Célja, hogy szolgáltatásai, képzési és fejlesztési programjai, illetve kapcsolatrendszere révén hozzájáruljon a dél-szlovákiai civil társadalom megerősítéséhez.

Fő tevékenységi területét képzések és konzultációs szolgáltatások képezik, melyeket elsősorban a dél-szlovákiai régió civil szervezetei vesznek igénybe.

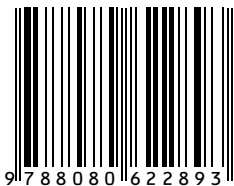
Az elmúlt években az igényeknek megfelelően szélesítette irodahálózatát és szolgáltatásait. Sikeresen fejlesztette partnerirodai hálózatát, amelynek során tehetséges és tapasztalt regionális civil szervezetekkel együttműködve információs pontokat alakított ki, hogy a vidéki szervezetek is könnyen elérhessék szolgáltatásait. Jelenleg az ország kilenc városában van jelen munkatársai és partnerei révén, és konzultánsként vagy oktatóként húsz felkészült, tapasztalt szakember áll a szervezetek rendelkezésére.

A szolgáltatásai és programjai iránti igény bizonyítéka annak, hogy a Fórum Információs Központ a szlovákiai nonprofit szektor fontos alkotóelemévé vált.

Tagja a Dél-Szlovákiai Civil Információs Hálózatnak, mely Dél-Szlovákia különböző régióiban működő információs és szolgáltató nonprofit szervezetek partnersége.

ISBN 80-8062-289-2

9 788080 622893

Ára: 120,- Sk